

Motorina donată de Gazprom va ajunge la producătorii agricoli în 10 zile

Lista producătorilor agricoli care vor beneficia de motorină din lotul de 9,5 mii tone, donat de concernul rus Gazprom, va fi întocmită de comisii locale special formate, în care vor intra specialiști de la ministerul de ramură și de la subdiviziunile statistice teritoriale.

Potrivit unui regulament, votat de Guvern, după ce listele în cauză vor fi confirmate, acestea vor fi transmise Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare, care va elibera bonuri de livrare.

Mărimea ajutorului gratuit va fi de 10 litri la fiecare hectar, a declarat Anatolie Gorodenco, ministru al agriculturii.

Producătorii agricoli care gestionează suprafețe de 50 ha și mai mult, și Agenția Moldsilva vor beneficia de motorină, în volume lichide. Agricultorilor care gestionează terenuri mai mici de 50 ha li se va oferi bani pentru plata impozitului funciar. Sumele se vor aduna din comercializarea cantităților de motorină, reieșind din mărimea ajutorului gratuit stabilit.

Ministerul de ramură se angajează să depună eforturi ca motorina să ajungă la beneficiari în 10 zile.

Gazpromul a anunțat despre donarea a motorinei acum câteva luni.

Printre măsurile de susținere a sectorului agrar, promise de autorități, se numără și scutirea, aproape în totalitate, a fermierilor mici de impozitul funciar. O hotărâre în acest sens va fi examinată în timpul apropiat de guvernul în exercițiu.

Pachete de acțiuni anticriză anunțate de executiv

pag. 19

Tehnologii agricole

Căpșunul este cultura care poate aduce fermierilor profituri considerabile

pag. 22

Studiu

Calitatea castraveților moldovenesci îi face competi-tivi pe piețele externe

pag. 21

Exportul de produse cerealiere va fi reluat

Moldova va relua exportul de produse cerealiere, după o pauză scurtă, când livrările externe au fost stopate la indicația conducerii statului, pentru a asigura securitatea alimentară a țării.

Exportul va fi reluat după ce, potrivit prognozelor, pentru anul curent se așteaptă o recoltă de grâu de 740-780 mii tone.

Potrivit oficialilor din cadrul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, interdicția de export a produselor cerealiere nu mai este actuală, deoarece securitatea alimentară va fi asigurată din producția anului curent.

Pentru anul curent se așteaptă o recoltă totală de produse cerealiere și leguminoase de un milion de tone.

Producătorii agricoli au beneficiat de subvenții pentru irigare în valoare de 7 mln lei

Agenția "Apele Moldovei" anunță că a încheiat, până în prezent, contracte de irigare a 60 mii hectare de teren agricol, deținute de 520 de agenți economici. Mai bine de jumătate din suprafața acestora va fi irigată prin sistemul de mică irigare.

Potrivit datelor prezentate de Agenție, până în prezent au fost valorificate peste 7 mln de lei din cele 10 mln prevazute în acest scop de Fondul de subvenționare a producătorilor agricoli pentru 2009.

De asemenea, în anul curent pentru repararea celor 124 stații de pompare și a sistemelor de irigare, care actualmente funcționează, au fost alocate circa 1,2 mln lei.

Programul de rehabilitare și extindere a rețelelor de irigare în Moldova prevede ca până în 2025 suprafețele irigate să fie extinse pâna la 450-500 mii ha.

Legumele și fructele proaspete apar în cantități tot mai mari în piețele autohtone

Piețele moldovenești suplinesc, săptămânal, deficitul de legume și fructe proaspete atestat pe parcursul perioadei reci a anului, astfel fiind propuse pentru comercializare tot mai multe tipuri de legume, fructe și pomușoare autohtone.

Potrivit unui studiu de preț al Federației AGROinform, efectuat în cinci piețe agrico-

le agros din țară, la finele săptămânii trecute puteau fi procurate la prețuri rezonabile vișinele, cartofii, ceapa, roșiile de seră și dovleci. Toate cele menționate sunt expuse spre vânzare, în cea mai mare parte, de producătorii autohtoni.

Studiul arată că dovleci, care pot fi procurați la un preț de 2-4 lei/kg, sunt accesibili

în toate cele cinci piețe monitorizate. De asemenea, cartofii timpurii, în mare parte de producție autohtonă, costa 3-6 lei/kg, la piețele agro. Legumicultorii moldoveni oferă agros și cu roșii de seră și castraveți, care se vând cu 11-18 lei/kg și 2-4 lei/kg, respectiv. Datorită ofertelor în masă a acestor legume, prețul acestora scade zilnic.

Coacăza mai rămâne deficitară în piețele moldovenești

Coacaza neagră și cea roșie mai rămâne un deficit pentru piețele agricole din Republica Moldova. Ca și în anii precedenți, coacăza neagră și cea roșie poate fi găsită în cele mai mari piețe din țară, mai puțin în cele regionale.

Potrivit unui studiu de preț al Federației AGROinform, deși este perioada în care se coace coacăza, aceasta a putut fi găsită la finele săptămânii trecute doar în piețele din Bălți și Chișinău, la un preț de 20-26 lei/kg. Totodată, coacăza roșie s-a vândut în aceeași perioadă în piețele din Chișinău și Ungheni, la un preț de 20-22 lei/kg.

Ofertele mici de coacăză se explică prin suprafețele mici cultivate cu acest tip de pomușoare, dar și prin contractele încheiate din timp între producătorii de materie primă și întreprinderile procesatoare, specializate pe sucuri și gemuri din coacăză.

Castraveții și varza sunt legumele preferate ale producătorilor autohtoni

Castrevții și varza timpurie sunt culturile legumicole cele mai preferate de producătorii moldoveni.

Potrivit unui studio de monitorizare a producătorilor agricoli, efectuat de AGROinform, legumicultorii din șase raioane au dat preferință, în anul curent, celor două tipuri de legume. Sursa citată arată că, atât varza, cât și castraveții sunt cele mai importante culturi pentru legumicultorii din Glodeni, Gura Bâcului, Hâncești, Nisporeni, Orhei și Cantemir.

Cea mai ieftină varză este vândută de producători la Cantemir - 1,5 lei/kg. Totodată, la Orhei varza se vinde cu 5 lei/kg, direct de la producător. În celelalte patru raioane prețul variază între 2 și 3,5 lei/kg.

Castraveții sunt cei mai ieftini la Gura Bâcului și Glodeni - 3-4 lei/kg, urmați de cei din Nisporeni - 5 lei/kg, Cantemir - 6 lei/kg, Orhei și Hâncești - 7-8 lei pentru un kilogram.

Federația Agrigultorilor AGROinform prezintă prețurile zilnice angro la fructe și legume pe 5 piețe din Moldova

Prețuri la unele produse agricole colectate la 28 mai 2009

Informația zilnică despre prețuri o puteți accesa pe www.agravista.md

Denumirea produsului	Piața agricolă Edineț			Piața angro Bălți			Piața angro Chișinău (Albișoara)			Piața agricolă Ungheni			Piața agricolă Cahul		
	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu	Preț minim	Preț maxim	Preț mediu
Legume															
Ardei dulce	-	-	-	17.00	32.00	17.00	25.00	35.00	25.00	-	-	-	25.00	42.00	25.00
Cartofi	-	-	-	6.00	6.00	6.00	-	-	-	6.50	7.00	6.50	-	-	-
Cartofi timpurii	6.00	8.00	7.50	3.00	6.00	5.00	6.00	7.00	6.50	7.00	9.00	8.00	3.00	7.00	6.00
Castraveți	2.00	2.50	2.00	2.50	3.00	2.50	4.00	6.00	5.00	4.00	6.00	4.00	2.50	3.00	3.00
Ceapă galbenă	4.00	5.00	4.00	3.00	6.00	5.00	4.50	7.00	6.00	-	-	-	2.50	3.00	3.00
Ceapă roșie	-	-	-	-	-	-	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Ceapă verde (cozi)	3.50	3.50	3.50	4.00	4.00	4.00	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Ciuperci Champinion	-	-	-	-	-	-	20.00	25.00	25.00	-	-	-	30.00	30.00	30.00
Dovlecei	4.00	4.00	4.00	2.50	3.00	3.00	2.00	2.50	2.00	3.00	5.00	5.00	4.00	4.00	4.00
Morcov	10.00	11.00	11.00	9.00	9.00	9.00	-	-	-	-	-	-	9.00	10.00	10.00
Morcov timpuriu	-	-	-	10.00	12.00	12.00	9.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Pătrunjel	-	-	-	-	-	-	28.00	28.00	28.00	-	-	-	-	-	-
Roșii de seră	13.00	13.00	13.00	12.00	12.50	12.50	11.00	13.00	23.00	16.00	18.00	16.00	12.50	13.00	13.00
Salată	-	-	-	-	-	-	25.00	25.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă	4.00	6.00	6.00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sfeclă de masă timpurie	-	-	-	3.00	4.00	3.50	1.00	2.50	2.00	-	-	-	3.50	4.00	4.00
Usturoi	-	-	-	15.00	16.00	16.00	10.00	14.00	12.00	15.00	15.00	15.00	18.00	18.00	18.00
Varză brocolli	-	-	-	-	-	-	10.00	10.00	10.00	-	-	-	-	-	-
Varză conopidă	-	-	-	6.00	8.00	6.00	5.00	5.00	5.00	-	-	-	-	-	-
Varză de pechin	-	-	-	-	-	-	7.00	7.00	7.00	-	-	-	-	-	-
Varză timpurie	2.00	3.00	2.00	2.50	3.00	2.70	2.20	2.50	2.50	3.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
Vinete	-	-	-	25.00	25.00	25.00	20.00	20.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Fructe															
Căpșună	-	-	-	-	-	-	20.00	24.00	20.00	-	-	-	-	-	-
Cireșe	5.00	5.00	5.00	2.50	2.50	2.50	6.00	8.00	7.00	-	-	-	9.00	10.00	10.00
Coacăză neagră	-	-	-	20.00	25.00	20.00	22.00	26.00	25.00	-	-	-	-	-	-
Coacăză roșie	-	-	-	-	-	-	20.00	22.00	20.00	20.00	20.00	20.00	-	-	-
Mere	-	-	-	15.00	16.00	15.00	13.00	14.00	14.00	-	-	-	-	-	-
Mere Golden	-	-	-	-	-	-	14.00	14.00	14.00	-	-	-	-	-	-
Pepene verde (harbuz)	-	-	-	-	-	-	8.00	8.00	8.00	-	-	-	-	-	-
Pere	-	-	-	-	-	-	18.00	18.00	18.00	-	-	-	-	-	-
Piersici	-	-	-	16.00	18.00	18.00	12.00	22.00	18.00	-	-	-	10.00	22.00	22.00
Portocale	-	-	-	13.00	13.00	13.00	12.50	13.00	13.00	-	-	-	13.00	13.00	13.00
Struguri albi de masă	-	-	-	-	-	-	37.00	37.00	37.00	-	-	-	35.00	35.00	35.00
Struguri roșii de masă	-	-	-	38.00	38.00	38.00	37.00	37.00	37.00	-	-	-	-	-	-
Vișină	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	5.00	7.00	6.00	5.00	5.00	5.00	9.00	9.00	9.00
Zmeură	15.00	20.00	15.00	20.00	21.00	20.00	19.00	19.50	19.00	20.00	25.00	20.00	-	-	-

„Liga-2” – o abordare profesionistă

Materialele noi de construcții asigură costuri mai mici și durată mai mică a lucrărilor

Compania „Liga-2” organizează seminare de informare pentru potențiali beneficiari ai construcțiilor din panouri sandwich

Panourile sandwich reprezintă unul dintre cele mai de perspectivă materiale de construcție la momentul actual. Acest material și-a demonstrat eficiența la construcția unor astfel de obiective, cum ar fi complexe comerciale, magazine, depozite, hangare, ateliere auto, stații de alimentare cu petrol, instalații de uscare a fructelor, frigidere, avicole și multe altele. Caracteristicile și calitățile sale îi conferă avantaje considerabile în comparație cu alte materiale de construcție.

Însă, insuficiența de informații depline, precum și de experiență în utilizare, dar și de specialiști capabili să opereze cu aceste materiale, precum și informarea slabă a constructorilor despre avantajele panourilor sandwich, într-o anumită măsură, îi face pe potențialii clienți să fie mai prudenți. Acest fapt este valabil, mai ales pentru construcțiile desfășurate în localitățile rurale și în centrele raionale din țară.

În aceste condiții, întrebările firești sunt: „unde poate clientul să obțină informații depline despre un anumit material de construcție, despre specificul lucrărilor cu utilizarea unui anumit tip de materiale, despre termenii de executare, prețuri, posibilități, calitate etc?”.

Pentru a oferi potențialilor clienți răspunsuri competente la aceste și multe alte întrebări, compania „Liga-2” a inițiat un ciclu de seminare pentru beneficiarii din sectorul agroindustrial. Seminarele sunt organizate în toată țara. Pregătirea și desfășurarea nemijlocită a acestor întruniri este asigurată la cel mai înalt nivel de către specialiștii companiei. În cadrul acestor

evenimente, fiecare participant poate obține răspunsuri complete la întrebări despre utilizarea panourilor sandwich, la fel și consultații competente referitor la construcția unui obiectiv concret și să facă cunoștință cu materialele de construcție prezentate. Un element indispensabil al acestor seminare este prezentarea tuturor produselor oferite de compania „Liga-2”, precum și a materialelor informative, cum sunt bucdete și foi volante pentru toți participanții.

Până în prezent, au avut loc întruniri cu potențiali clienți în orașele Edineț, Glodeni și în raionul Orhei. La aceste seminare au fost prezenți reprezentanți din raioanele Briceni, Ocnița, Dondușeni, Edineț, Glodeni și Orhei. Una din concluziile principale, ca urmare a acestor seminare, este conștientizarea importanței desfășurării de întruniri suplimentare, ținând cont de deficitul informației depline și obiective despre panourile sandwich.

Datorită numărului mare de solicitări de informații și a interesului pentru noile materiale de construcții, compania „Liga-2” a luat decizia de a continua astfel de întruniri și pe viitor. Pentru compania „Liga-2” lucrările de construcție nu reprezintă o activitate în sine. De fapt, este vorba despre o abordare rațională și profesionistă, în funcție de necesitățile și posibilitățile clienților, începând cu acordarea de informații și terminând cu darea în folosință a obiectivului finalizat.

„Grație acestor seminare, constructorii sunt informați despre noile tehnologii pe piața de construcții și nu numai în sectorul construcțiilor social-cultura-

le, dar și a celor agrar și agroindustrial”, afirmă Maxim Moldovan, director comercial al companiei „Liga-2”.

Un alt aspect important este avantajul în obținerea de granturi din partea proiectelor internaționale, deoarece panourile sandwich corespund standardelor și normelor europene, atât în sectorul de construcții, cât și în sectoarele agrar și agroalimentar. Detalii suplimentare despre tehnologiile de construcție din panouri sandwich pot fi obținute la seminarele organizate de compania „Liga-2”, pe pagina web www.liga2.md sau la numerele de telefon indicate mai jos.

Compania „Liga-2” își oferă serviciile pe piața din Moldova începând cu anul 1995. În acești ani, compania s-a afir-

mat ca un partener de încredere, care dispune de cei mai buni specialiști în domeniu. Actualmente, compania „Liga-2” oferă un spectru larg de servicii de producere și livrare a panourilor sandwich „Panel System”, precum și de montare a edificiilor de producție și construcții metalice „la cheie”. Compania aplică materiale de calitate superioară și materie primă a unor producători mondiali cu renume. Este vorba despre vată bazaltică de marca „Paroc” și penopolisterol de marca „Penox”.

Materialele de construcție ale companiei „Liga-2” prezintă înalte calități termotehnice, de izolare fonică, permit montarea și demontarea rapidă, precum și garantează un termen scurt de construcție. În același timp, ele asigură costuri mici pentru investiții capitale, sunt oferite într-o gamă vastă de culori, au un aspect exterior atractiv, sunt ignifuge și corespund tuturor cerințelor sanitare

strucție. În același timp, ele asigură costuri mici pentru investiții capitale, sunt oferite într-o gamă vastă de culori, au un aspect exterior atractiv, sunt ignifuge și corespund tuturor cerințelor sanitare.

Compania „Liga-2” este specializată în construcția oricărui tip de edificii din panouri sandwich și este lider pe piață la acest capitol. Construișteți succesul împreună cu „Liga-2”!

Irina BORTOVA
SA „Liga-2”

str. V. Micle, 2 b, mun. Chișinău
MD-2012, Republica Moldova
tel.: + 373 22 276 729;
fax: +373 22 277 283
www.liga2.md

Materialele de construcție ale companiei „Liga-2” prezintă înalte calități termotehnice, de izolare fonică, permit montarea și demontarea rapidă, precum și garantează un termen scurt de construcție. În același timp, ele asigură costuri mici pentru investiții capitale, sunt oferite într-o gamă vastă de culori, au un aspect exterior atractiv, sunt ignifuge și corespund tuturor cerințelor sanitare

Guvernul negociază extinderea Programului 2KR

Japonia va acorda Moldovei o nouă tranșă de grant, în sumă de 160 mln yeni (circa 1,6 mln dolari), pentru extinderii proiectului de asistență tehnică pentru fermieri neprivilegiați - 2KR.

Guvernul a aprobat la 29 iunie inițierea negocierilor asupra proiectului Acordului de grant, prin schimb de note între guvernele R. Moldova și Japoniei. Împuneri de a semna acest acord au fost date ministrului agriculturii, Anatolie Gorodenco.

Proiectul 2KR se implementează în Moldova din 2001. În această perioadă, au fost acordate șapte tranșe de grant în valoare totală de 1,89 mlrd yeni japoneze (16,5 mln dolari). De asemenea, în 2007 a fost acordat un grant în valoare de 530 mln yeni (5,7 mln dolari) pentru îmbunătățirea echipamentului Centrului Național de perfecționare în domeniul Mecanizării Agriculturii. Astfel, valoarea totală a grantului acordat de Japonia pentru modernizarea agriculturii a atins 22,5 mln dolari.

Din contul celor șapte tranșe anterioare au fost procurate 83 combine SR 2075 (SAMPO, Finlanda) și Deutz Fahr 5485 HT pentru recoltarea cerealelor, 42 de tractoare MF 4270 (MASSEY Ferguson, Marea Britanie), 21 tractoare Legend 115 (LANDINI, Italia), echipate cu pluguri reversibile cu patru trupe, 82 de tractoare M 105 S (Kubota, Japonia) și 222 tractoare Belarus MTZ -82.

Tehnica se achită de beneficiari în rate, iar mijloacele acumulate pe un cont special sunt orientate la procurarea altor mașini și utilaje agricole. Până în prezent, în cadrul acestui proiect, 1200 de producători agricoli au procurat 3351 de unități de tehnică performantă: 2344 de tractoare de diferite tipuri, 215 combine, 226 stropitori, 319 instalații, pompe și sisteme de irigare, 254 pluguri și alt utilaj agricol.

Proiectul 2KR se implementează în Moldova din 2001. În această perioadă, au fost acordate șapte tranșe de grant în valoare totală de 1,89 mlrd yeni japoneze (16,5 mln dolari).

Din rezerva de stat sunt eliberate materiale de construcție pentru reparația imobilelor avariate de grindina din săptămâna trecută

Famiile și instituțiile sociale din 7 raioane, care au fost afectate de ploile abundente și grindina din 23-25 iunie, vor primi materiale de construcție din din rezerva de stat.

Valoarea ajutorului sub formă de foi de ardeză, sticlă de geam și cherestea, se estimează la 1,7 mlrd lei.

Ion Țurcanu, directorul general al Agenției Rezerve Materiale, Achiziții Publice și Ajutoare Umanitare, a spus că o parte din aceste materiale au fost repartizate deja în unele localități din Nisporeni, Drochia, Sângerei, Ocnița, Dondușeni, Briceni și Soroca. Alte materiale de construcție vor fi expediate în următoarele câteva zile.

Chișinăul invită la iarmaroace agricole

Începând cu miercuri, 1 iulie, și până la 1 noiembrie, în capitală vor fi organizate iarmaroace agricole. Producătorii din orașele, satele și comunele din componența municipiului Chișinău își vor putea comercializa produsele agricole pe teritoriul tuturor piețelor agricole și pe străzile orașului, la tarabă sau direct din camioane și remorci, în baza documentelor corespunzătoare de însoțire.

Administratorii piețelor vor permite gospodăriilor agricole să comercializeze legume, fructe, struguri și alte produse agricole, încasând doar taxele stabilite pentru servicii, se spune într-un comunicat al Primăriei mun. Chișinău. Cei interesați vor putea obține gratuit autorizații de la preturile de sector.

Comercializarea produselor de proveniență vegetală direct din camioane (remorci) sau la tarabă se permite în următoarele piețe și străzi din Chișinău:

Sectorul Centru: Piețele - șoseaua Hâncești, 60/4 (SRL „IURS”); Calea Basarabiei, 8 (SRL „Solotrans Agro”); str. Mitropolit Varlaam, în perimetrul străzilor Bulgară și Armenească (ÎM

„Piața Centrală”); str. Mitropolit Varlaam - str. Armenească (SRL „Mecuriu Centru”); str. Tiraspol, 5 „SRL „Progres & Co”; str. Ismail, 98 - bd. Căntemir; str. Gh. Asachi - str. Grenoble; str. N. Testemițeanu - str. Constantin Vărnăv; str. Academiei, 5.

Sectorul Botanica: Șos. Muncești, 170, 172, 402, 800; str. Sarmizegetusa, 35; str. Independenței (Toamna de Aur); bd. Traian, colț cu str. Grenoble; bd. Cuza Vodă, colț cu str. Grenoble; str. Cetatea Albă, 141; str. Trandafirilor, 15/2 (în curte); bd. Decebal 61 - 63 (în curte); str. Minsk, colț cu str. N. Titulescu; str. Zelinski, 8 - 12 (în curte); or. Aeroport.

Sectorul Râșcani: str. Socoleni; str. Albișoara, str. Ismail; str. Ceucari; Calea Orheiului, 105; str. Putnei, colț cu str. Vasile Badiu; str. Dîmo, 17/2 și 17/3; str. acad. A. Saharov, str. Doina; str. Tudor Vladimirescu; bd. Căntemir; str. Iazului; str. Matei Basarab, 1; str. Florilor, 28/2 (SRL „Rusanda”).

Sectorul Ciocana: str. Mihai Sadoveanu, colț cu str. Igor Vieru; str. N. Milescu-Spătarul, colț cu str. Igor Vieru; str. N. Milescu-Spătarul, colț cu str. Petru Zadnîpru; str. Maria Dragan; str. Petru Zadnîpru; str. Mihai Sadoveanu; str. Ginta Latină; str. Uzinelor; str. Voluntarilor; str. Vadul lui Vodă; str. A. Russo (Piața „SRL „Agromondial”).

Sectorul Buiucani: str. Liviu Deleanu; str. Milano, colț cu Calea Ieșilor; str. Ion Pelivan, colț cu str. Alba Iulia și str. Suceava; Bariera Sculeni; Calea Ieșilor, 55; str. Alba Iulia, 206; str. Ioana Radu.

12 localități au rămas fără lumină

12 localități din R. Moldova au rămas fără energie electrică din cauza ploilor torențiale, descărcărilor electrice și a vântului puternic.

Potrivit Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, nu au lumină localitățile Rădeni, Răciula, Haginești, Dereneu, Nișcani, Hârbovăț și Hirova din raionul Călărași, satele Olănești, Bujor, Ivanovca din raionul Hâncești și satele Bardar, Suciteni din raionul Ialoveni. Lucrările de restabilire a energiei electrice continuă.

2003 SC CRI-CONSULTING SRL
CONSTRUCȚII CU REALIZAREA INVESTIȚIILOR PRIN CONSULTANȚĂ

EXECUTAREA FUNCȚIILOR DE BENEFICIAR / INVESTITOR
LA CONSTRUCȚII DE ORICE CATEGORIE

ВЫПОЛНЕНИЕ ФУНКЦИЙ ЗАКАЗЧИКА / ИНВЕСТОРА
НА ОБЪЕКТАХ ЛЮБОЙ КАТЕГОРИИ

MD-2012, or. Chișinău, str. 31 August 1989, 129; tel.: 23-76-30, tel./fax: 23-73-26, GSM: 069230428
www.cri-consulting.md e-mail: office@cri-consulting.md

Atenție la starea fitosanitară în pomicultură

Ca o consecință a condițiilor climatice și căldurilor excesive, în această perioadă s-a declanșat un atac masiv al dăunătorilor, cum ar fi: acarienii, afide, omizi defoliatoare, iar din prima decadă a lunii iunie au apărut larvele mobile ale păduchelui din San-José, un dăunător foarte periculos (în Federația Rusă „păduchele San-Jose” este obiect de carantină) care atacă majoritatea speciilor pomicole.

Este important ca agenții economici să aplice tratamente fitosanitare la apariția larvelor mobile. Perioada cea mai vulnerabilă pentru acțiunea insecticidelor (80 – 100%) este în decurs de 3 – 5 zile de la momentul când larvele se acoperă cu un „scut alb”. Astfel, după fixarea larvelor pe lăstar (la 4 – 5 zile după schimbarea culorii scutului), acestea devin imobile, creează scutul protector, iar acțiunea de combatere scade până la zero. În a doua parte a verii, din larvele sus menționate apare generația a doua care se transferă și pe fructe, afectându-le aspectul comercial, iar pomii se debilează până la uscare, mai ales în partea superioară a coroanei.

Supravegherea stării fitosanitare a pomilor trebuie întreprinsă permanent, pentru că tot în această perioadă are loc diferențierea mugurilor de rod, ceea ce înseamnă că pomii au nevoie de un potențial biologic ridicat. Protecția fitosanitară a plantațiilor este axată, în general, de respectarea unor reguli bine determinate, și anume:

- utilizarea celor mai noi produse fitosanitare pentru care bolile și dăunătorii nu și-au căpătat încă forme de rezistență. În acest sens, se recomandă ca, o dată la 3 – 4 ani, să se schimbe spectrul insectofungicidelor pentru a le spori impactul în dezechilibrarea genetică a patogenilor și dăunătorilor;
- respectarea momentului optim de aplicare a tratamentelor fitosanitare prescrise de buletinele de avertizare emise de Direcțiile raionale de SF și CS;
- aplicarea tratamentelor pe timp uscat, la temperaturi mai mici de 22°C, cu o cantitate de 1.500 – 2.000 litri soluție la hectar;
- utilajele de stropit, precum și pompele din dotare să asigure presiune suficientă, astfel încât soluția să fie dispersată foarte fin pe suprafața frunzei și să pătrundă în toate punctele coroanei. Totodată, se pot aplica și îngrășăminte foliare concomitent cu stropirea pomilor la concentrațiile și cantitățile prescrise de firmele producătoare ale produselor;
- înălțimea pomilor trebuie să permită utilajelor de stropit, folosite, să aplice soluția până la ultimul nivel al coroanei. De obicei, în partea superioară a pomului nu pătrunde soluția în cantitate suficientă și aici se instalează un atac masiv de boli și dăunători, care asigură rezerva biologică a acestora de la un an la altul (focare de infecție);
- asigurarea unei igiene culturale corespunzătoare, care vizează în special distrugerea lăstarilor pomiți din rădăcină, a mărăcinilor și buruienilor de pe răzoare care sunt gazde (focare de infecție) de boli și dăunători.

Feromonii sexuali ai insectelor sunt tot mai mult utilizați în agricultură, ca substanțe biologice active, eficiente pentru combaterea biologică a insectelor dăunătoare, atât pentru aprecierea și supravegherea populației de dăunători, cât și în combaterea directă a acestora prin împiedicarea împerecherii sexelor.

Se recomandă următoarele preparate omologate pentru tratarea livezilor:

FeroMOL – molia fructelor (*Grapholitha molesta*);

FeroORAN – molia cojii fructelor (*Adoxophyes orana*);

FeroPOD – molia mugurilor și fructelor (*Archips podana*);

FeroROS – molia rozaceelor (*Archips rosana*);

Merenol – Viermele mărului (*Cydia pomonella*);

Pernicil – păduchele din San-Jose (*Quadraspidiotus perniciosus*).

Feromonii sexuali sunt recomandați întrucât înlocuirea insecticidelor la combaterea dăunătorilor de oarece, având o mare specificitate și fiind produși în cantități mici, nu au, practic, efecte poluante.

În livezi continuă înmulțirea și nocivitatea acarienilor, în componența cărora predomină păianjenul brun al pomilor:

- la măr suprafața populată cu acarieni constituie 42,2% din cercetată (6,3 mii ha), iar;

- la prun concomitent – 11,0% din 1,7 mii ha cercetate.

Sporește popularea pomilor fructiferi de păduchi:

- la măr suprafața populată cu păduchele verde a mărului constituie – 66,0%;

- la prun cu păduchele cenușiu – 76%;

- la caiși – 100%;

- la piersic – 75,7%.

A început popularea livezilor de măr cu păduchele lănos, ocupând deja 26,8% din 5,6 mii ha cercetate.

În livezile populate cu păduchele din San Jose continuă eclozarea larvelor și popularea de către ei a lăstarilor și fructelor:

- în Soroca, „Iu. Moscalu”, pe 6 ha sunt populată 20%.

S-a intensificat nocivitatea moliilor miniere, în deosebi a moliei circulare și molia mică. Sunt depis-

tate focare în:

- Orhei, „Pogrebeni”, 200 ha popularea pomilor cu minierul circular – 32%;

- Telenești, „Trofon Agro”, 60 ha – concomitent 60%;

- Fălești popularea cu molia mică pe 80 ha constituie 5%.

La viermele prunelor și viermele merelor continuă eclozarea larvelor din prima generație de la primul val al zborului fluturilor. În componența vârstelor a larvelor predomină generația a IV-a. Zborul fluturilor s-a intensificat (până la 70 exp. la o capcană cu feromoni pe o noapte) împreună cu depunerea pontelor (s-a depistat prezența diferitelor stadii de dezvoltarea ouălor).

Continuă eclozarea larvelor din prima generație a omidei păroase a dudului. La Rîșcani, Drochia de-a lungul drumului sunt populate 30 – 40% pomi de arțar câte 2 – 3 cuiburi pe pom. În zona din Centru acest dăunător e înregistrat pe alocri: Hîncești, Nisporeni, Ialoveni.

Continuă intensificarea dezvoltării rapănului, arealul cărora constituie 86,7% din 6,0 mii cercetate cu afectarea pomilor până la 19,2%; frunzelor – 5,2% și fructelor – 4,4%, iar în Fălești „Mospur Agro”, 80 ha sunt infectate frunze până la 70% și 20% fructe.

În livezi, unde lipsește recolta și s-a încetat efectuarea tratamentelor, sau nu s-a respectat sistemul de protecție sunt infectate până la 60 – 100% frunze.

La nordul Republicii s-a manifestat bacterioza la măr pe 787 ha cu 3,8 pomi afectați și 3,2% lăstari.

Progresează infectarea pomilor cu făinarea mărului, iar la piersic s-a manifestat apariția simptomelor primare a făinării. La sâmburoase s-a depistat afectarea cu ciuruirea frunzelor, ocupând din suprafața cercetată:

- la caiși – 74,6%, la piersic – 93,5% și la prun – 75,7%.

S-a manifestat apariția simptomelor a polistigmozei prunelor: Nisporeni.

Proгноza detaliată pentru luna iulie a răspândirii bolilor și dăunătorilor plantelor agricole o puteți găsi în pagina 11.

Guvernatorul Băncii Naționale promite

Deponenții Investprivatbank își vor putea ridica banii de la 1 iulie

Deponenții își pot retrage integral sumele și vor beneficia și de dobânda prevăzută, ori pot să ceară transferarea depozitelor la Banca de Economii

De miercuri, 1 iulie, în sediul central al Investprivatbank și în toate reprezentanțele băncii va începe achitarea banilor către deponenți, a declarat guvernatorul Băncii Naționale a Moldovei (BNM), Leonid Talmaci, la o conferință de presă vineri seara.

Talmaci a spus că, în baza unei cereri, deponenții își pot retrage integral sumele și vor beneficia și de dobânda prevăzută, ori pot să ceară transferarea depozitelor la Banca de Economii (BEM).

BEM este singura bancă care și-a exprimat intenția de a procura Investprivatbank, a comunicat guvernatorul. Vineri, Consiliul de administrație al BNM a examinat informația prezentată de lichidatorul băncii insolubile, Ion Ropot, și i-a permis acestuia să încheie un acord în legătură cu intenția BEM de a procura Investprivatbank sub formă de complex patrimonial unic cu predarea pe etape a activelor și obligațiilor acesteia.

Decizia prin care BNM a retras licența de activitate a BC Investprivatbank a fost publicată în numărul de marți, 23 iunie, a Monitorului Oficial. Rezultatele financiare pe 2008 fac dovada că atât consiliul băncii, cât și executivul acesteia, nu au respectat multe din prevederile asumate în business-planul instituției, a mai spus Leonid Talmaci.

Potrivit lui, concentrarea excesivă pe acordarea creditelor în construcție, utilizarea mijloacelor contrar destinației prevăzute în acordurile de creditare, oferirea de noi credite unor clienți când aceștia nu le-au întors pe cele anterioare – au condus la înrăutățirea stării portofoliului de credite. Ponderea creditelor expirate în portofoliu a atins 52%.

Au fost constatate deficiențe în gestiunea activelor și pasivelor, care s-au manifestat prin atragerea resurselor pe termen scurt și investirea acestora pe termen lung, fapt ce a creat condiții pentru expunerea excesivă a băncii la riscuri de lichiditate. Totodată, consiliul BC Investprivatbank a aprobat încheierea tranzacțiilor cu persoane afiliate băncii, cu administratori și colaboratori ai instituției, în condiții mai avantajoase decât cu alți clienți.

Banca a reflectat în bilanțul său plasări în bănci din străinătate în sume substanțiale. Însă, documentele confirmative lipseau și aceste mijloace nu au putut fi utilizate în scopul onorării plăților la solicitarea clienților. Astfel a fost indusă în eroare și BNM pe perioadă de aproape un an.

„BC Investprivatbank nu a avut obiecții esențiale pe marginea raportului privind controlul efectuat de BNM, în care au fost evidențiate încălcările evidențiate mai sus. Acestea, precum și alte încălcări ale legislației în vigoare, au făcut imposibilă ameliorarea situației financiare la Investprivatbank, au condus la insolabilitatea ei și, respectiv, la retragerea licenței de activitate”, a declarat guvernatorul BNM.

Leonid Talmaci a mai spus că activele Investprivatbank nu sunt prea mari, ele constituie 3,7% din totalul activelor din sistemul bancar al RM. Valoarea depozitelor este de 909 mln lei, dintre care 611 mln lei – depozitele persoanelor fizice.

„BEM are suficient capital și suficiente lichidități pentru a integra Investprivatbank în componența sa. Dacă, totuși, va apărea necesitatea de lichidități suplimentare, BNM va acorda temporar credite BEM. Obligațiile firmelor care au luat credite de la Investprivatbank rămân în vigoare”, a conchis guvernatorul.

Președintele Băncii de Economii susține soluția propusă de BNM și Guvern

Banca Națională (BNM) și Guvernul au identificat o modalitate optimă de soluționare a problemei deponenților BC Investprivatbank, aflată în proces de lichidare. De această părere este Grigore Gacike-

vici, președintele Băncii de Economii.

„Există o asemenea noțiune ca factorul de timp, foarte important pentru cetățenii care au depus bani în bancă”, a spus Gacikevici într-o conferință de presă vineri seara, 26 iunie.

„Dacă se mergea pe procedura de vânzare a activelor, pentru fiecare activ era necesară adunarea acționarilor, decizia judecătii, găsirea cumpărătorului. Această procedură avea să dureze ani de zile. Expunerea la licitație și procurarea Investprivatbank drept complex patrimonial unic de către Banca de Economii, în care statul deține pachetul majoritar de acțiuni, permite ca depozitele cetățenilor să fie plă-

tite într-un termen de câteva zile”, a subliniat președintele BEM.

Grigore Gacikevici a mai spus că Banca de Economii are suficiente lichidități pentru a onora plățile care vor fi solicitate de deponenți. „Lichiditățile BEM sunt de peste două ori mai mari decât normele bancare stabilite. Există și BNM, care și-a exprimat disponibilitatea de a ne acorda credite de scurtă durată, dacă numărul deponenților care vor cere să le fie restituiți banii va fi foarte mare”, a precizat acesta.

Întrebat cât a plătit BEM pentru Investprivatbank, Gacikevici a spus că, pe parcurs de două luni, va fi făcută inventarierea activelor băncii în proces de lichidare și atunci va fi stabilit prețul. Prin decizia Consiliului BNM de vineri, 26 iunie, a fost aprobat doar acordul privind intenția BEM de a procura Investprivatbank și mecanismul de restituire a banilor deponenților.

„Prețul va depinde de mai mulți factori, de creditele acordate de Investprivatbank, care este șansa de rambursare, de gajul lăsat de clienți. Sunt și alte aspecte care necesită studiu aprofundat”, amănționat președintele BEM.

El și-a exprimat speranța că procurarea Investprivatbank va fi o tranzacție profitabilă pentru BEM și îi va permite să-și majoreze cota pe piața bancară a Moldovei. Pe de altă parte, Gacikevici nu a exclus și varianta că unii indicatori ai BEM ca urmare a achiziționării Investprivatbank ar putea și să se înrăutățească: „Întotdeauna există risc, în orice business. Însă credem că, chiar dacă se va înregistra o înrăutățire temporară a unor indicatori, aceștia vor rămâne în limitele normelor bancare stabilite”.

Activele BEM se ridică la peste 4 mlrd lei, activele lichide – peste 1,6 mlrd lei. Capitalul acționar constituie 856 mln lei. Menționăm că proprietatea statului din pachetul de acțiuni Banca de Economii este de 56 la sută, restul participației fiind deținute de investitori privați.

Pagina realizată în baza informațiilor agentiei Info-Prim Neo

Victor Cibotaru: Evoluția activității de creditare depinde nu doar de bănci, ci și de situația financiară și economică a agenților economici

Interviu acordat agenției BASA-press de prim-viceguvernatorul Băncii Naționale a Moldovei, Victor Cibotaru .

BASA-press: După reducerea la 14 mai curent a ratei de bază pentru operațiunile de politică monetară la 10% Consiliul BNM decis să acorde sistemului bancar împrumuturi pentru creditarea economiei naționale în scopul redresării situației de pe piața creditară. Domnule Cibotaru, în ce condiții Banca Națională va oferi aceste împrumuturi băncilor comerciale?

Victor Cibotaru: Pentru susținerea economiei naționale, la ședința din 21 mai 2009, Consiliul de administrație al Băncii Naționale a decis deschiderea pentru băncile autohtone a unor li-

Victor Cibotaru: Decizia privind acordarea creditelor agenților economici din liniile de credit obținute de la Banca Națională, aparține în exclusivitate băncilor și este în funcție de mai mulți factori, inclusiv de eficiența proiectelor creditate, de riscurile implicate etc. Până în prezent din suma alocată de Banca Națională, la situația din 16 iunie 2009 s-au valorificat 95.7 mln lei, iar acordarea de noi credite de către Banca Națională va depinde de evoluția indicatorilor macroeconomici și monetari.

BASA-press: Care bănci vor obține credite de

nii de credit, în sumă de 650 mln lei, în scopul recreditării agenților economici din sectorul real al economiei. Creditele menționate sunt acordate de către Banca Națională pe termen de un an din data încheierii contractului, cu rata dobânzii de bază în vigoare a Băncii Naționale, care la data încheierii contractelor a constituit 10 la sută anual. Rata dobânzii este variabilă și se modifică în cazul modificării ratei de bază a BNM. Noua rată a dobânzii se aplică la soldul creditului din data intrării în vigoare a acesteia. Creditele se acordă băncilor în tranșe, la cerere. Această condiție oferă băncilor posibilitatea asimilării treptate a sumelor alocate, în funcție de cererea agenților economici. Achitarea creditelor, de asemenea, este prevăzută în tranșe, pe măsura rambursării de către agenții economici. În cazul rambursării creditelor de către bănci înainte de termenul final stabilit în contractul de credit, acestea pot solicita noi tranșe în condițiile prevăzute inițial de contract.

BASA-press: Ce sume a alocat deja BNM băncilor și care ar putea fi contribuția totală a băncii de stat în vederea redresării creditării economiei naționale?

la Banca Națională și care va fi mecanismul de eligibilitate a beneficiarilor?

Victor Cibotaru: Banca Națională a Moldovei a semnat deja acorduri de credite cu un șir de bănci, ponderea totală a activelor cărora se ridică la 90 la sută din activele totale a sectorului bancar și care au o reprezentativitate largă pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Mecanismul de eligibilitate a beneficiarilor de credite îl stabilesc băncile comerciale de sine stătător.

BASA-press: BNM va condiționa aceste credite?

Victor Cibotaru: Singura condiție de acordare băncilor a creditelor menționate, este creditarea de către acestea a agenților economici din sectorul real al economiei.

BASA-press: Care ar putea fi efectul creditării de către BNM a băncilor comerciale?

Victor Cibotaru: Considerăm că acordarea creditelor de către Banca Națională va avea ca rezultat majorarea resurselor creditoare ale băncilor, care pot fi utilizate pentru creditarea agenților economici din diferite ramuri ale economiei, la de-

Singura condiție de acordare băncilor a creditelor din partea Băncii Naționale este creditarea de către acestea a agenților economici din sectorul real al economiei

cizia băncilor comerciale. Concomitent, menționăm că acordarea resurselor creditoare la rata de 10 la sută anual va contribui și la diminuarea prețului la mijloacele atrase de către bănci și, respective, la creditele acordate.

BASA-press: Care este pronosticul privind evoluția activității de creditare a sistemului bancar în anul curent, inclusiv în domeniul construcțiilor, transportului și operațiunilor de export – import ?

Victor Cibotaru: Evoluția activității de creditare a sistemului bancar, inclusiv a ramurilor menționate, depinde nu doar de bănci, ci și de situația financiară și economică a agenților economici. La etapa actuală băncile dispun de suficiente resurse creditoare proprii atât în lei, cât și în valută liber convertibilă, ele fiind gata să acorde credite în condițiile în care acestea nu vor implica riscuri sporite pentru bănci.

Banca Națională a micșorat rata de bază la principalele sale operațiuni

Banca Națională a Moldovei (BNM) a decis diminuarea cu 1 punct procentual, până la 9% anual, a ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară a BNM. La fel, a decis micșorarea ratei la creditele overnight și la creditele pe termen lung cu câte 1 punct procentual, până la 11,5% și respectiv 9% anual.

Iar în scopul majorării volumului lichidității disponibile în sistemul bancar, norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în moneda națională și valută străină de către bănci a fost micșorată cu 1.5 puncte procentuale, de la 17,5% la 16% din baza de calcul.

„Această liberalizare a politicii monetare va face disponibile pentru utilizarea în scopul creditării sectorului real al economiei resurse ale băncilor în volum de circa 180 mln lei și echivalentul a cir-

ca 24 mln dolari. În același timp, va fi stimulată în continuare orientarea spre micșorarea ratelor dobânzilor la credite și depozite”, se arată în comunicat.

BNM a mai asigurat că va monitoriza cu precauție situația pe piețele monetare, valutare și de credit interne și externe, va întreprinde în mod operativ și adecvat măsurile necesare pentru asigurarea îndeplinirii obiectivului său fundamental.

BNM a acordat băncilor credite în valoare de 200 mln lei, într-o lună

Agenții economici din R. Moldova au contractat credite în sumă totală de 200 mln lei, din totalul de 650 mln lei (58,2 mln USD) alocate băncilor de către Banca Națională a Moldovei (BNM), a declarat vicepremierul Igor Dodon, în cadrul unei conferințe de presă.

Prim-vicepremierul a subliniat că este convins că toate aceste lichidități vor fi absorbite în timpul apropiat, deoarece condițiile creditării sunt foarte avantajoase.

Viceguvernatorul BNM, Victor Cibotaru a declarat anterior pentru BASA-press că creditele menționate sunt acordate băncilor comerciale de către Banca Națională pe termen de un an din data încheierii contractului, cu rata dobânzii de bază în vigoare a BNM, care la data încheierii contractelor a constituit 10 la sută anual.

„Rata dobânzii este variabilă și se modifică în cazul modificării ratei de bază a BNM. Noua rată a dobânzii se aplică la soldul creditului din data intrării în vigoare a acesteia. Creditele se acordă băncilor în tranșe, la cerere. Această condiție oferă băncilor posibilitatea asimilării treptate a sumelor alocate, în funcție de cererea agenților economici. Achitarea creditelor, de asemenea, este prevăzută în tranșe, pe măsura rambursării de către agenții economici. În cazul rambursării creditelor de către bănci înainte de termenul final stabilit în contractul de credit, acestea pot solicita noi tranșe în condițiile prevăzute inițial de contract” a explicat Cibotaru.

Tot atunci viceguvernatorul a specificat că BNM are semnate acorduri de credite cu un șir de bănci, ponderea totală a activelor cărora se ridică la 90 la sută din activele totale a sectorului bancar și care au o reprezentativitate largă pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Decizia Consiliului de administrație al Băncii Naționale privind deschiderea acestei linii de credit fost luată la 21 mai 2009. Băncile re-creditează agenților economici surse financiare cu o dobândă medie de 15%.

Creditele bancare s-au redus cu peste 5%, în mai

Volumul total al creditelor acordate de băncile moldovene în luna mai s-a redus față de luna precedentă cu 5,4% (circa 66 mln lei) la 979,14 mln lei (87,59 mln USD).

Diminuarea s-a datorat în special scăderii interesului pentru împrumuturile în monedă națională. În mai agenții economici și persoanele fizice au contractat credite în lei în valoare de 446,47 mln MDL, în scădere cu 20% în raport cu luna precedentă.

În aceeași perioadă volumul creditelor acordate în valută a crescut cu peste 60 mln lei comparativ cu aprilie și a însumat echivalentul a 532,67 (47,6 mln USD).

Amintim că în aprilie creditele totale au scăzut cu 23,5% față de martie. Trendul negativ s-a datorat costurilor mari ale împrumuturilor, înăsprirea de către bănci a condițiilor de creditare și reducerea cererii ca urmare a recesiunii economice.

Ca și în lunile precedente, în luna mai cele mai solicitate credite în lei au fost cele oferite pe termen de la șase la 12 luni și peste 12 luni.

Dobânda medie la împrumuturile pe termen de la șase la 12 luni s-a redus la 21,99%, față de 23,53% în aprilie, în timp ce la cele pe termen de la trei la șase luni a crescut de la 20,73% la 23,82%.

În mai rata medie ponderată a dobânzii la creditele în lei moldovenești a coborât nesemnificativ la 22,23% față de 22,57% în aprilie, iar la cele în valută străină aceasta a crescut la 13,11% comparativ cu 12,85% în aprilie.

In acelasi timp

Activele sistemului bancar au crescut cu peste 330 mln lei

Activele sistemului bancar din R. Moldova au însumat 37,76 mlrd lei (3,36 mlrd USD) la 31 mai 2009 și s-au majorat peste 330 mln lei în raport luna precedentă. Totodată, comparativ cu finele anului 2008 acestea s-au redus cu 3,48% iar față de perioada similară a aceluiași an crescut cu 6,62%.

Potrivit BNM, în luna mai curent portofoliul de credite și leasingul financiar net al sistemului bancar s-a redus cu peste 250 mln lei la 22,41 mlrd lei, în timp ce față de aceeași perioadă a anului precedent acest indicator a crescut cu 0,33%. Conform sursei citate, pe parcursul lunii mai depozitele totale în sistemul bancar au crescut cu peste 120 mln lei și au însumat 25,34 mlrd lei, aceasta fiind prima majorarea a sol-

dului depozitelor din anul curent. În pofida acestei creșteri, în raport cu finele anului trecut depozitele au înregistrat un trend negativ de 6,82%.

Datele BNM mai arată că în cinci luni ale anului curent băncile moldovenești au înregistrat un profit net nedistribuit de 4,208 mlrd lei (peste 370 mln USD), în creștere cu peste 18% în raport cu aceeași perioadă a anului trecut.

La 31 mai 2009 cota investițiilor străine în capitalul băncilor moldovene atins 74,46% și s-a majorat cu 0,41 puncte procentuale față de 31 ianuarie 2008 și cu 1,95 puncte în raport cu aceeași dată a anului precedent.

Vinificatorii moldoveni riscă să-și piardă clienții de peste hotare

Unii agenți economici din Republica Moldova afirmă că au identificat deja unele metode eficiente de sporire a accesului pe piața comunitară. Totuși, ei sunt de părere că mărfurile moldovenești vor putea pătrunde mult mai ușor pe piețele Uniunii Europene doar după ce se va face o bună promovare a imaginii țării noastre în lume. Viitorul exporturilor moldovenești pe piața comunitară a constituit subiectul unei conferințe, desfășurată recent la Academia de Studii Economice din Moldova.

Pentru a promova mărfurile moldovenești pe piața europeană este nevoie, în primul rând, de a explica europenilor ce reprezintă Republica Moldova, unde se află această țară, care sunt tradițiile de aici, opinează directorul executiv al Ghildei Vinificatorilor moldoveni, Dumitru Tcaci, director de marketing al unei companii vinicole. Dumitru Tcaci susține că una din acțiunile în acest sens poate fi considerată crearea, în anul 2007, a "Ghildei Vinificatorilor", asociație axată pe promovarea vinurilor moldovenești în țările din UE, iar această activitate ar trebui să ia amploare. „Asociația „Ghilda vinificatorilor”, în componența căreia intră cinci companii vinicole autohtone, a început, în 2007, să promoveze imaginea țării ca producătoare de vin în cadrul diferitor manifestări internaționale în domeniu, specifică Dumitru

Tcaci. - Când clientul străin deschide cartea vinurilor, selectează mai întâi țara unde este produs vinul, apoi caută denumirea companiei producătoare, iar în cele din urmă - produsul.”

O țară sau un rîuleț?

În primul trimestru al anului curent, circa 75 la sută din totalul de 13 mln de sticle de vin exportate au revenit țărilor CSI, în timp ce doar o cotă mică a fost orientată spre Europa, accentuează Dumitru Tcaci. În condițiile crizei financiare mondiale, volumele de vânzări înregistrate de la începutul anului în curs s-au redus esențial, comparativ cu anul trecut. Producătorii vinicoli anticipează pentru perioada imediat următoare o înrăutățire în continuare a situației. „În caz că acest trend va continua, apoi există riscul ca unele

le țări să refuze colaborarea cu vinificatorii moldoveni, constată Dumitru Tcaci. - Despre noi se cunoaște puțin. Nu demult, a avut loc o degustare cu participarea unei delegații din Germania. Mulți germani consideră că Moldova este un rîuleț în Cehia, care pe timp de vară seacă.”

Producătorii de vin din Moldova au ajuns la concluzia că trebuie să adopte o altă poziție față de consumatorii din afara țării și anume să acorde mai multă atenție clientului străin, iar problemele acestuia să constituie problemele agentului economic. Dumitru Tcaci spune că printre principalele bariere în calea majorării exportului mărfurilor moldovenești țin de ambalajul necorespunzător al mărții, lipsa unei rețele de distribuție și transportare a produselor, refuzul producătorului de a livra clientului cantități mici de marfă. „Noi acordăm mai puțină atenție acestor chestiuni care reprezintă puncte sensibile pentru europeni, menționează Dumitru Tcaci. - Standardele mondiale în vinificație presupun nu doar un ambalaj frumos, ci și o atitudine co-

respunzătoare față de client. Noi trebuie să interesăm partenerii străini prin gestionarea corectă a businessului. În plus, trebuie de inițiat colaborarea cu partenerii străini prin a pune la dispoziția clienților partide mici de marfă, căci doar în asemenea caz și banii sunt achitați la timp, și se stabilesc relațiile de afaceri, un business stabil. Am învățat multe din participarea la diferite manifestări internaționale, de la partenerii noștri din străinătate, care au o altă cultură de gestionare a businessului în vinificație.”

Lanțuri de distribuție

Chiar dacă agenții economici din Moldova sunt conștienți de faptul că factorii de producție și cei de distribuție trebuie combinați, astfel încât să fie creat un lanț logistic clar, puțini dintre aceștia întreprind pași concreți în acest sens. Grigore Belostecinic, rectorul Academiei de Studii Economice din Moldova, susține că succesul pe piață depinde în mare măsură de apar-

tența la anumite lanțuri de distribuție, comerciale, mai ales în contextul găsirii unor soluții noi de minimizare a costurilor și creștere a competitivității pe piața internă sau externă. „Problema este importantă în orice perioadă de timp, dar capătă o importanță și mai mare acum, în condiții de criză, cînd devine mult mai dificil să vindem ceva pe piață, menționează Grigore Belostecinic. - În acest context, competitivitatea prețurilor devine foarte importantă pentru fiecare agent economic. Cu câțiva ani în urmă am fondat prima asociație de logistică din Moldova în colaborare cu parteneri italieni. Avem invitație pentru a deveni și membri cu drepturi depline ai Asociației europene de logistică. Spre regret, nu am simțit deocamdată un interes deosebit din partea agenților economici în organizarea unor întruniri, conferințe axate pe această tematică.”

Datele Biroului Național de statistică arată că, în perioada ianuarie-martie 2009, exporturile din Moldova au totalizat 280 mln de dolari SUA, constituind cu 18% mai puțin decât în perioada similară a anului trecut. Mărfurile destinate țărilor Uniunii Europene dețin o cotă de 55% în totalul exporturilor, iar cele orientate spre țările CSI - 34,5%. Printre principalii parteneri ai Moldovei la export în UE se numără România, Italia, Germania, Marea Britanie, Franța, Polonia și Ungaria.

Stocurile de vin în vrac ar putea fi comercializate în Rusia

**Analiză economică
a agenției
BASA-press**

Agenția agroindustrială Moldova-Vin a declarat recent că la întreprinderile vinicole din Republica Moldova s-au stocat surplusuri de vin în vrac de peste 26 mln dal. Specialiștii din ramură îndeamnă vinificatorii să comercializeze de urgență vinurile seci și să intensifice exporturile de vin în vrac spre Federația Rusă. Aceste măsuri urmează a fi întreprinse cât mai curând posibil deoarece, peste trei luni, începe noul sezon de vinificație, iar depozitele întreprinderilor sunt pline cu producție necomercializată.

Solicitați de BASA-press unii reprezentanți ai întreprinderilor vinicole din Republica Moldova, au declarat că situația nu pare să fi atins un nivel critic.

„Nu avem exces de stocuri la întreprindere și nici scăderi ale exporturilor”, a declarat directorul marketing de la vinăria „Bostavan”, Sergiu Cojocar. „Pot să spun, referindu-mă la compania noastră, că situația nu este atât de rea cum este prezentată de Moldova-Vin. Evident că sunt unele piețe externe afectate de criză, ca, de exemplu, Ucraina. Totodată, noi avem majorări de livrări spre alte piețe, cum sunt Polonia și Federația Rusă.”

Totuși, o serie de întreprinderi au stocuri, iar unele dintre companiile vinicole sunt în căutare de soluții pentru depășirea situației create.

„Avem surplusuri de producție la depozite. Stocurile constituie 341 mii dal de materie primă pentru divin, 210 mii dal de divin, dintre care 33 mii dal – de marcă și 137 mii dal – ordin are. Aceste materiale sunt gata pentru a fi îmbuteliate, dar problema e că nu avem unde să le livrăm. Totodată, exporturile spre Federația Rusă sunt în scădere”, ne-a explicat directorul de producere al „Aroma” SA, Vasile Darii.

O situație similară este și la combinatul de vinuri „Cricova”. Potrivit managerului marketing al combinatului, Sorin Maslo, lipsa comenzilor a dus la creșterea stocurilor. „Avem stocate aproximativ 50 mii de sticle de vinuri și spumante. Problema e că unele puncte comerciale, magazine, pe piața internă și din Ucraina, spre exemplu, au falimentat. Astfel, suntem nevoiți să retragem producția. De aici apar și sto-

curile. E clar că această situație este, într-un fel, artificială”, a menționat Sorin Maslo.

Reprezentantul Ghildei vinurilor moldovenești, Dumitru Tcaci, a declarat pentru BASA-press că fiecare companie urmează să găsească soluții pentru fiecare caz aparte. „Fabricarea producției se bazează pe un plan de vânzări și nu invers. De aceea, companiile care s-au ciocnit cu problema stocurilor, trebuie să vadă unde au greșit elaborând un plan de vânzări în baza producerii”, a explicat Tcaci. „Totodată, nu putem să generalizăm pentru că situația, în acest sens, diferă de la o companie la alta. Ghilda vinurilor moldovenești este o asociație și nu poate să intervină cu anumite propuneri sau soluții pentru deoarece noi ne ocupăm de promovarea întreprinderilor vinicole și a exporturilor moldovenești în alte state”, a conchis Dumitru Tcaci.

Ghilda vinurilor moldovenești este o asociație non-profit fondată în luna august 2007 de câteva vinării private moldovenești de frunte. Împreună, vinăriile exportă mai mult de o treime din tot vinul moldovenesc. Membrii Ghildei sunt întreprinderile: Vinăria Purcari, Bostavan, Acorex Wine Holding, Lion-Gri, DK-Intertrade și Chateau Vartely.

Surse din cadrul Chateau Vartely au declarat pentru BASA-press că compania se specializează pe producerea vinurilor de calitate superioară, astfel că volumele de producție nu ating cantități mari care trebuie stocate. Întreprinderea lucrează pe principiul „producem în baza comenzii”.

În situația majorării stocurilor, autoritățile moldovenești au propus o

serie de acțiuni care au drept scop diminuarea acestora. Astfel, se preconizează direcționarea a 3-4 mln dal de vin în vrac pentru distilare. De asemenea, o parte din vinuri va fi utilizată pentru fabricarea altor produse alimentare: oțet, sucuri, concentrate de sucuri, băuturi alcoolice slabe etc.

Datele Moldova-Vin arată că în ianuarie-aprilie 2009 R. Moldova a exportat doar 3 mln dal, iar pe piața internă au fost comercializate 1 mln dal de vinuri. În același timp, datele oficiale ale Biroului Național de Statistică (BNS) arată că exportul producției alcoolice din Republica Moldova, în perioada ianuarie-aprilie 2009, a constituit 6,1 mln dal, în valoare de 88,42 mln USD. Potrivit sursei menționate, acest indice s-a redus cu 2,68 mln dal, 31%, comparativ cu perioada similară a anului 2008.

Astfel, au fost exportate vin și must din struguri în valoare de 37,62 mln USD, vin din struguri în valoare de aproximativ 37 ml USD, vin spumos – 605,5 mii USD, distilate de vin sau de tescovină de struguri – 5,95 mln USD, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase – 7,4 mln USD. Principalele piețe de desfacere ale vinurilor moldovenești au rămas cele tradiționale: Belarus (31,29 mln USD), Federația Rusă (28,24 mln USD) și Ucraina (6,61 mln USD).

Analizând informațiile BNS, putem constata că livrările spre Ucraina într-adevăr au fost într-o descreștere

puternică în ianuarie-aprilie curent, față de perioada similară a anului 2008. Astfel, în ianuarie-aprilie 2009 exporturile de băuturi alcoolice spre Ucraina au constituit 6,61 mln USD și s-au redus cu 28,7 mln USD față de aceeași perioadă a anului 2008. În aceeași perioadă exporturile spre Kazahstan au însumat 5,19 mln USD, Polonia - 5,4 mln USD, România a - 2 mln USD, Germania - 1,9 mln USD.

Reprezentanții companiilor importatoare din Rusia sunt de părere că există o posibilitate clară de a spori exporturile de băuturi alcoolice spre Federația Rusă în condițiile recesiunii și diminuării cererii pentru vinurile scumpe. „Un produs mai bun decât vinul moldovenesc, din segmentul de preț în care

se încadrează acesta, nu poate fi găsit pe piața Federației Ruse”, susțin reprezentanții companiei importatoare de vinuri în Federația Rusă ILS/International Logistic Systems. Potrivit acestora, după embargo-ul impus de Federația Rusă, în martie 2006, vinurile moldovenești au de recuperat nișele pierdute. Cu toate acestea, consumatorii ruși apreciază și astăzi băuturile alcoolice livrate din R. Moldova.

În trimestrul patru al anului 2007 importurile rusești de vinuri moldovenești au constituit doar 1,31% din totalul de importuri, din cauza embargoului. În primul trimestru al anului 2009, cota importurilor de vinuri din Republica Moldova pe piața rusească a constituit 10,69%.

Pronosticul răspândirii vătămătorilor principali și a bolilor plantelor agricole pentru luna iulie

Condițiile climaterice din luna precedentă au favorizat dezvoltarea majorității obiectelor nocive a plantelor agricole, deoarece în luna iulie aceștia vor continua dezvoltarea ulterioară.

Așa dar, lăcustele (lăcusta italiană și căluții) în focare pe pajiști, pășuni, terenuri neprelucrate vor trece în vârste superioare, precum și imago, care vor migra la plantele agricole, cauzând daune semnificative. Activizarea lor va spori în condiții de arșiță. La buhele de sol (buha semănăturilor, buha C-neagră, buha cu semnul exclamării) va continua

hrănirea omizilor, iar începând din a doua jumătate a lunii iulie vor trece la împupare. La finele lunii va începe zborul fluturilor, care se vor concentra pe buruienile înflorite, de aceea cosirea oportună și nimicirea lor vor reduce ulterior numărul dăunătorilor. Este necesar de menționat că această grupă de buhe în a doua generație se vor dezvolta în masă. Pe parcursul perioadei de prognozare la buha verzei se va remarca trecerea omizilor din prima generație la împupare. În a doua jumătate a lunii va începe zborul fluturilor și depunerea pontelor. Densitatea ouălor pe varza medie și tardivă, precum și în focare pe semănăturile de sfeclă pentru zahăr va fi ridicată. La buha fructificațiilor va continua zborul, depunerea pontelor și eclozarea larvelor din prima generație. O nocivitate însemnată se va semnala la tomate și porumb. După căderea precipitațiilor în prima jumătate a lunii iulie, în unele focare va începe zborul fluturilor din prima generație a omizii de stepă, de populație locală, intensitatea zborului cărora va fi neînsemnată. Pentru alimentarea suplimentară fluturii se vor concentra pe pășuni, margini de drum, pe perimetrul canalelor de irigație și pe ierburi perene. Pe parcursul lunii iulie va continua zborul fluturilor de sfredelitorul porumbului, intensitatea căruia va fi mai sporită în prima jumătate a lunii. Temperatura optimă a aerului și umidității în această perioadă va favoriza depunerea în masă a pontelor, îndeosebi pe semănăturile amplasate după porumb.

Ploșnița cerealelor la finele recoltării grâului se va afla în stadiul larvelor de vârstă IV-V, 10-30% se vor înaripa. Înăripirea în masă și acumularea

țesutului adipos va trece deja în baloturi și durata lor va depinde de termenele de recoltare. Reesind din starea fitosanitară, creată la cerealiere, pe ariile de treierat, boabele de pe diferite câmpuri trebuie depozitate în funcție de gradul de atac și calitatea glutenului, deoarece din cauza amestecului gospodăriile pot suporta pierderi colosale. Sortarea, uscarea și maturizarea biologică a semințelor pe ariile de treierat vor majora calitatea lor de două ori. Pe semănăturile de lucernă de anul doi vor dăuna gândacii tineri de fitonomus, tihus, păduchi, ploșnițe, tripsi, țântărașul florilor de lucernă, omizile buhelor, moliilor.

La sfecla pentru zahăr, pe parcursul lunii se vor depista gândaci și larve a casidinelor din a doua generație. Va spori nocivitatea larvelor moliei miniere a sfeclei din a doua generație, păduchelui negru. În a doua jumătate a lunii pe timp cald și secetos se vor depista focare cu păduchele rădăcinelor cu intensitatea înmulțirii sporită. Timpul cald după zilele răcoroase va crea condiții pentru infectarea

sfeclei cu făinare, intensitatea căreia spre finele lunii la depășirea T medie peste 250C va spori. Cercosporioza sfeclei se va răspândi pe tot parcursul lunii. La alternarea timpului rece și cald și în cazul umidității suficiente pe unele câmpuri boala se va intensifica.

La începutul înfloririi florii soarelui se va depista popularea de către ploșnițe de vârste superioare. În funcție de soiuri, termenele coacerii se va remarca un complex de pătări: fomoza, alter-

narioza, fomopsis. Pe parcursul lunii dezvoltarea putregaiului alb al florii soarelui va continua pe tulpini lângă rădăcini, după căderea precipitațiilor intensitatea dezvoltării bolii va spori și se va răspândi pe calatidii. Îndeosebi vor fi atacate plantele pe sectoarele de florea soarelui după porumb cu solul pregătit nesatisfăcător.

La tutun va continua popularea cu păduchi.

La gândacul din Colorado va continua ieșirea gândacilor din generația de vară, depunerea ouălor, eclozarea larvelor din a doua generație. La

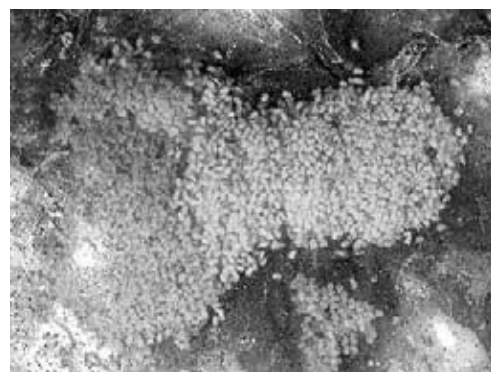
tomate și îndeosebi la vinete acest dăunător va avea o nocivitate majorată. Va continua majorarea numărului păduchilor verzei în colonii. În condiții uscate și calde nocivitatea lor va crește. Concomitent va spori și numărul entomofagilor. Pe unele sectoare de varză tardivă în a doua decadă a lunii vor apărea gândacii din prima generație de puricii verzei. Se va intensifica nocivitatea larvelor moliei verzei din a doua-a treia generație și a albilțelor din a treia generație.

În a doua decadă a lunii pe sectoarele de castreței și bostănoase populate de păduchi și tripsi, va spori nocivitatea acestora. Pe unele sectoare după hrănirea acestor sugători vor apărea

diverse mozaicuri și alte boli virotice. Totodată la curcubitacee în condiții cu Z medie majorată și URA redusă făinarea va primi o dezvoltare extinsă. Alternarea perioadelor de umiditate optimă cu cele secetoase în luna prognozată va favoriza răspândirea pătărilor negre bacteriene, septoriozei, alternariozei. În condiții răcoroase, umede cu căderi de precipitații, va crește contaminarea solonaceelor de fitoftoroză. Pe câmpurile, unde se vor depista sugători (păduchi, cicaada volburei) va favoriza apariția în masă a stolburului și altor boli virotice. În condiții de temperatură ridicată și umiditate insuficientă pe fructe se va depista apariția în masă a putregaiului vârfurilor de caracter neinfecțios, cauza principală a bolii este trecerea umidității din fructe în frunze deoarece sistemul radicular nu alimentează organele supratereștre cu umiditate în măsură suficientă, de aceea irigarea se aplică în orele de seară și în cantitatea optimă.

În livezi, va continua majorarea densității acarienilor, iar în condiții cu temperatură majorată dezvoltarea acestora va decurge mai rapid, cu suprapunerea generațiilor. La păduchele din San-Jose va continua eclozarea larvelor din prima generație care va avea un caracter eşalonat. Va continua zborul viermelui merelor, viermelui prunelor și vier-

melui părului. La intensificarea zborului va spori și intensitatea depunerii ouălor, fapt care va cauza și majorarea nocivității. La viermele oriental, precum și la molia vârgată a fructelor va continua hrănirea și nocivitatea larvelor. În unele livezi de piersic se prognozează suprapunerea generațiilor a doua și a treia de viermele oriental. Pe parcursul lunii iulie se prognozează majorarea nocivității moliei părții superioare, moliei mici a mărului, iar

în focare și a minierului circular. La grupul de moli, hibernante în stadiul de larvă (a coacăzului, reticulară, a mugurilor) va continua hrănirea larvelor din prima generație. În a doua jumătate a lunii va începe împuparea acestora. La molia rozaceelor, pestriță aurie și a păducelului va continua zborul fluturilor cu depunerea ulterioară a ouălor. În prima jumătate a lunii larvele omizii păroase a dudului din prima generație vor ajunge la completa dezvoltare, ulterior vor trece la împupare. Zborul fluturilor și depunerea ouălor din a doua generație se va semnala la finele lunii prognozate. Dată fiind rezerva înaltă de conidii în coroana pomilor, va continua infectarea frunzelor tinere și a fructelor de rapăn. La soiurile sensibile, în special unde nu s-a respectat sistemul de protecție va continua progresarea făinării.

Moliile viței de vie vor prezenta pericol în unele focare. În prima decadă a lunii va continua zborul în masă a fluturilor din prima generație, iar peste 6-8 zile va începe eclozarea omizilor. Condiții-

le meteorologice în luna prognozată vor favoriza răspândirea extinsă a făinării viței de vie. Pe soiurile receptive în viile cu nivelul agrotehnic nesatisfăcător și unde termenele de prelucrare nu sunt respectate, intensitatea dezvoltării patogenului va fi considerabilă.

Pentru protecția eficientă a boabelor și altor organe verzi trebuie efectuate măsurile agrotehnice în scopul aerisirii butucilor, fapt care va permite executarea stropirii calitative a ciorchinelor. În perioadele ploioase din luna prognozată la vița de vie va apărea pericolul infectării în masă de mană a frunzelor și bobîțelor prin pețiol. Pe so-

iiurile receptive la antracnoză, în primul rând pe sectoarele unde n-au fost executate operațiile în verde, pe timp ploios va continua dezvoltarea bolii. La viile din Sud vor apărea simptome de boală micoplasmatică – îngălbenirea aurie. Transmiterea bolii se face prin înțepături, produse de cicaada – Schaphoides titanus și prin altoiri. Soiuri mai sensibile fiind Pinot noir, Cabernet Sauvignon. Lăstarii cei mai afectați pot prezenta fenomene de scurt-nodare, de creștere în zig-zag a internodurilor, devenind spongiosi, cu o consistență goamoasă. Frunzele afectate se îngroașă apoi devin rigide și casante, iar marginile lor se recurbează spre partea inferioară. La soiurile cu struguri albe – frunzele se colorează în galben-auriu cu reflexe metalice, iar la soiuri cu struguri negre – în roșu de diferite nuanțe, de la roz până la violet.

La efectuarea tratamentelor respectați cu strictețe regulile sanitare la utilizarea produselor de uz fitosanitar, asigurând protecția mediului ambiant, oamenilor, albinelor și animalelor.

Zinaida GAIBU

Recomandări de vară pentru pomicultură

Normarea producției de fructe

Pentru obținerea unor recolte de calitate superioară, mai ales la piersic, este necesară rărirea fructelor, deoarece apare diferențierea abundentă și tendința naturală de supraîncărcare cu fructe. În primele 3-4 săptămâni după legat, fructele cresc destul de încet, apoi se intensifică pe măsură ce se apropie de perioada intrării în pârgă și a maturării. Rărirea se poate face imediat după căderea fiziologică a fructelor.

În cazul soiurilor cu coacere timpurie, care au tendința de a produce o mare încărcătură de fructe, rărirea fructelor cu mult înaintea intrării în pârgă contribuie substanțial la creșterea dimensiunii fructelor și la coacerea lor timpurie, precum și la creșterea lăstarilor tineri și a frunzei. Dacă rărirea întârzie mult, dimensiunea finală a fructului poate fi necorespunzătoare. Această se întâmplă mai ales dacă vremea este secetoasă, atât în prima parte a perioadei de vegetație, cât și în perioada recoltării.

Dacă legarea fructelor din anumite soiuri este moderată, iar căderea lor în luna iunie este destul de abundentă, rărirea se efectuează cât mai repede cu putință după cădere.

Cultivatorii trebuie să decidă dacă valorificarea fructelor mai mari la un preț bun justifică aceste cheltuieli cu rărirea timpurie.

Lucrări de fertilizare și de irigare

În funcție de încărcătura cu fructe rămase după căderea fiziologică și după rărirea acestora, se face fertilizarea foliară cu azot și fertilizarea foliară, concomitent cu aplicarea tratamentelor chimice.

Irigarea plantațiilor pe rod și udarea celor nou înființate se impune mai ales pentru speciile sămburoase din zona de sud, cu atât mai mult cu cât, în această perioadă, seceta se resimte din plin. Irigarea se face prin inundare, crea-

rea de brazde sau prin aspersiune.

Cantitățile de apă care se administrează la hectar variază în raport cu specia și cu vârsta pomilor, respectiv 40-50 cm la pomii tineri și 60-70 cm la pomii de rod. Normele de irigare variază între 400 și 600 mc la hectar în livezile tinere și 500-800 mc în cele pe rod, fracționându-se în mai multe udări, care se aplică ținând seama de fazele critice de dezvoltare a pomilor (legarea fructelor, creșterea maximă a fructelor și a lăstarilor, formarea mugurilor de rod).

În anii cu ierni sărace în precipitații, se impune o udare de aprovizionare înainte de începerea vegetației, care să asigure buna desfășurare a primelor faze de vegetație.

Tratamente fitosanitare la avertizare

De asemenea, se continuă tratamentele fitosanitare la avertizare în plantațiile tinere, în cele aflate pe rod și în pepiniere. Acestea se opresc cu 10-

zmeur, mur și la afin, bolile foliare, iar la căpșun, bolile foliare și de fruct, sau monilioza.

Pregătirea viitoarelor producții

- evaluarea producției de fructe cu recoltare de vară-toamnă la măr și la păr;

- pregătirea spațiilor de sortare, de pre-răcire și de păstrare temporară a fructelor până la desfacere;

- începerea lucrărilor de eliberare și

de pregătire a terenului, în scopul înființării de căpșunării în cultură de vară cu stoloni refrigerați spre sfârșitul lunii;

- în pepiniere se revăd planurile de altoire, de asigurare a ramurilor altoi, a materialului de legat, se pregătesc altoirile și legăturile.

Rărirea fructelor la cais și la piersic

Pentru plantațiile de cais și de piersic, căderea fiziologică a fructelor este destul de abundentă în luna iunie, de

aceea rărirea se efectuează cât mai repede cu putință după acest fenomen.

Pentru ambele specii pomicole, epoca optimă de rărire începe când fructele au diametrul de 7-10 mm (fruct de mărimea unei alune) și se încheie înainte de întărirea sâmburelui.

În cazul piersicului, se recomandă să se lase 3-4 fructe pe ramura mixtă, 2-3 fructe pe ramura salbă și 1-2 fructe pe ramura buchet, în așa fel încât între fructe să rămână o distanță de cel puțin 10-12 cm, pentru ca fiecare să se dezvolte până la o greutate de 120-150 g.

Atât piersicul, cât și caisul, având mugurii grupați, în condiții climatice normale, leagă foarte multe fructe. Pe măsură ce acestea cresc, sporește și consumul de substanțe nutritive. Când fructele depășesc mărimea unei alune, precum și în fenofaza întăririi endocarpului, se produce căderea fiziologică a fructelor întârziate în creștere sau a celor cu poziții nefavorabile. Unele soiuri prezintă o cădere fiziologică mai accentuată, se "autorădesc" și necesită o intervenție sumară pentru normarea recoltei.

Majoritatea soiurilor, însă, rămân supraîncărcate cu o cantitate de fructe de 2-3 ori mai mare decât rezerva de substanțe nutritive.

Uniunea Europeană, oile și pășunile din Republica Moldova

Alexanderfeld și Tartaul de Salcie sunt două localități din sudul Republicii Moldova în care Uniunea Europeană încearcă să împace lupul, capra și varza. Sau mai bine zis, încearcă să facă oaia sătulă, pășunea întreagă și ciobanul mulțumit.

În ambele sate au fost îngrădite arii demonstrative, însămânțate cu plante de stepă, iar oile sunt scoase aici la păscut conform unui „orar” special, astfel ca să fie evitată supra-pășunarea. Pe una dintre parcele, de exemplu, iarba se cosește, pe alta – sunt păscute oile, pe o a treia nu au acces nici animalele, dar nici oamenii. Totul pentru a vedea cea mai reușită soluție pentru a păstra biodiversitatea, dar și care plante sunt mai bune în calitate de hrană, cum vegetația se poate regenera, etc.

„Sunt testate mai multe metode de refacere a terenurilor degradate de stepă. Se pune accent pe reintroducerea în aceste terenuri a vegetației și a plantelor tipice de stepă, ceea ce are drept scop sporirea fertilității în sol, menținerea apei, fapt important pentru această zonă aridă. Nu excludem nici necesitatea de hrană pentru animale”, spune Marcela Vatamaniuc, coordonatorul proiectului „Utilizarea durabilă și integrată a terenurilor de stepă din Eurasia”.

Satul Alexanderfeld a fost fondat în urmă cu un secol de către coloniști nemți. Fondatorii au emigrat însă în 1940 în Berlin, lăsând casele care urmau să devină mai apoi adăpost pentru familii de cel puțin 15 etnii – români, ucraineni, ruși, găgăuzi sau bulgari. Principala ocupație pentru majoritatea

localnicilor este agricultura. Nu face excepție nici Ion Luchian, un cioban împătimit de brânză.

„Cui nu-i place brânza sau carnea?.. Mie mi-a plăcut de mic copil, bunelul meu o fost cioban și din partea lui mi se trage”, spune ciobanul. Referitor la proiectul european: „Lasă să facă aici, să fie hrană pentru oi, pentru că aici este imasă mare, dar dacă nu-i ploaie, nu-i unde hrăni oile. Aici însă se păște bine”.

Rezultatele obținute în experimentul din Alexanderfeld vor fi comparate cu practicile agricole existente și vor fi transmise autorităților publice locale din alte regiuni pentru a fi replicate. O arie demonstrativă similară există și în localitatea Tartaul de Salcie, situată la circa 160 de kilometri sud-vest de Chișinău.

La cele circa 200 de hectare de pășuni din localitate revin peste 1500 de animale, adică normele de exploatare sunt cu mult depășite. Supra-pășunarea, acompaniată de eroziunea solului, degradarea vegetației ierboase, invadarea cu buruieni și neîngrijirea îndelungată au dus la o scădere permanentă a fertilității solului și la scoaterea acestor terenuri din circuitul agricol.

În scopul de reabilitare a pășunilor, în Tartaul de Salcie a fost înființată o arie demonstrativă de zece hectare, unde

sunt aplicate tehnologiile elaborate în cadrul proiectului „Utilizarea durabilă și integrată a terenurilor de stepă din Eurasia”. Lotul a fost însămânțat cu păiuș, negară, boboase și amestecuri ale acestora.

Dumitru Zamfirov, director de întreprindere agricolă la Tartaul de Salcie, spune că proiectul european trebuie de reprodus în cât mai multe sate. El are și o idee proprie: „de făcut un ghid al ciobanului, o conduită... De

educat, de spus: băi, acesta este terenul tău, ai 100 de oi, țin-le săptămâna aceasta aici. Săptămâna viitoare, gata deja, nu mai veni aici, ca să reușească să crească iarba. Și tot așa să mergi pe rotație”.

Proiectul „Utilizarea durabilă și integrată a terenurilor de stepă din Eurasia” a fost lansat de Comisia Europeană în 2007 și se implementează în R. Moldova (raionul Cahul), Ucraina (regiunile Odesa și Lugansk) și Federația

Rusă (regiunea Rostov) cu suportul Programului TACIS al Comunității Europene. Obiectivul de bază al acestuia este de a contribui la restabilirea, conservarea și dezvoltarea în context transfrontalier a ecosistemelor de stepă, la managementul lor durabil, ca parte viabilă a sistemului de utilizare a terenurilor. În proiect sunt implicați circa 40 de experți locali și internaționali din domeniul agriculturii, ecologiei, turismului etc.

Măsurile de susținere a sectorului de producere și procesare a laptelui presupun restricții la import și atenție la calitate

Sectorul de producere a laptelui, la moment, se confruntă cu dificultăți generate de aplicarea prețurilor de achiziții mai reduse, comparativ cu cele din perioada rece, pe de o parte, și cu volumele diminuate de colectări de materie primă, solicitate de procesatori. Problemele cu care se confruntă sectorul și unele soluții pentru depășirea acestora au fost discutate, recent, în cadrul unei reuniri naționale.

Potrivit oficialilor de la Ministerul Agriculturii, pentru stoparea declinului din complexul de producere și procesare a laptelui și pentru dezvoltarea dinamică a acestuia este necesar de implementat astfel de practici cum sunt: subvenționarea producerii laptelui și a cărnii de bovină, rezilierea contractelor de livrare a laptelui cu furnizorii intermediari cu preluarea achizițiilor direct de la producători, re-

viziunea sortimentului de cașcavaluri și producerea unor tipuri de brânzeturi în sărămură și proaspete în volum de 40 – 50 la sută în raport cu cele fabricate actualmente, aplicarea unei taxe speciale la importul cașcavalurilor și a brânzeturilor grase în volum de 200 euro tona, precum și contracararea importului ilicit al produselor lactate și al falsificării acestora, utilizând logotipurile întreprinderilor autohtone, precum și testarea obligatorie a fiecărui lot de produse lactate la conținutul de aditivi alimentari.

Neimplementarea acestor acțiuni, va conduce la stoparea producerii și procesării laptelui în țara noastră.

Participanții la întrunire, au fost familiarizați cu unele tehnologii moderne de întreținere a bovinelor în SUA, prezentate de directorul general al băncii internaționale Investos Community Bank, Robert Binversie, unele rezultate ale re tehnologizării ramurii de creștere a bovinelor de lapte, precum și cu activitatea organizațiilor nonguvernamentale în dezvoltarea pieței laptelui.

**Colectoare Solare
Cazane pe BioMasă**
pentru încălzire autonomă,
SERE, depozite, grădinițe, etc.
www.solaraterm.com
tel: 022-51-23-79
mob: 069606344

Perioada decisivă pentru soarta unei vaci: de la repausul mamar, la starea de lactație

Cercetătorii din domeniul zootehnic, dar și marii producători de lapte, susțin că trecerea de la repausul mamar la starea de lactație este cea mai dificilă perioadă din viața productivă a unei vaci.

„Perioada de tranziție” a vacilor, așa cum mai este numită această trecere, este hotărâtoare nu doar pentru viitoarea producție de lapte a animalului, ci și pentru capacitatea acestuia de a-și menține sănătatea.

Nutriția - adaptată etapelor de gestație

Le atrag atenția fermierilor asupra faptului că nutriția este unul dintre factorii cei mai importanți care condiționează trecerea cu bine a vacilor de la gestație la perioada de lactație.

În partea de început a repausului mamar, rația furajeră va fi diferită față de cea de la sfârșitul gestației (cu două săptămâni înainte de fătare) și total diferită față de cea din primele două săptămâni după fătare.

Factori de risc în perioada de tranziție

Starea generală a vacii în perioada de tranziție de la gestație la starea de lactație maximă (8-10 săptămâni după fătare) nu este condiționată numai de nutriție.

Mai sunt și alți factori, numiți „factori de risc”, ale căror efecte trebuie minimizate pentru ca vaca să poată să-și exacerbeze funcțiile de facere și desfacere a substanțelor din celule, procese care o vor ajuta să-și mențină și chiar să-și întărească sistemul de apărare împotriva microbilor.

Factorii de risc, pe lângă faptul că reduc efectele pozitive ale unei nutriții corespunzătoare, pot chiar să o anihileze. Un exemplu al influenței acestor factori reiese din situația următoare: o junincă gestantă întreținută liber într-un adăpost, împreună cu alte vaci gestante, înghesuite într-un spațiu limitat, lipsit de confortul necesar,

unde frontul de furajare este insuficient, iar animalele se bat între ele pentru a se furaja, nu se poate odihni în voie. În aceste condiții, este greu de admis că aceasta va putea performa la capacitatea ei genetică, chiar dacă rația de furaje este cea indicată de știință pentru această perioadă.

Tipuri de factori de risc

Factorii de risc pot să acționeze asupra organismului animal atât individual, cât și împreună, cu consecințe în scăderea consumului de furaje și implicit în reducerea sintezei laptelui de către glanda mamară.

Aceștia se grupează în două categorii: factori de risc care țin de individ și factori de risc care țin de managementul fermei.

• Individuali

- vaca a născut gemeni;
- vaca a avut probleme la fătare;
- stare de întreținere extremă (foarte slab sau foarte gras);
- repaus mamar mai lung de 70 de zile;
- are probleme în mers (șchiopătat);
- stres social (animalele sunt deranjate frecvent).

• Legați de managementul fermei

- nutriție corectă (conținutul de nutrienți, mărimea fragmentelor de furaje, palatabilitatea și accesibilitatea fruajului, antagoniști furajeri);
- stresul termic, mai ales pe timp de vară;
- confortul vacilor;
- accesul la apă, supraaglomerarea, front de furajare limitat;
- deranjări frecvente ale vacilor;
- prea puține zile cu o alimentație corespunzătoare înainte de fătare;

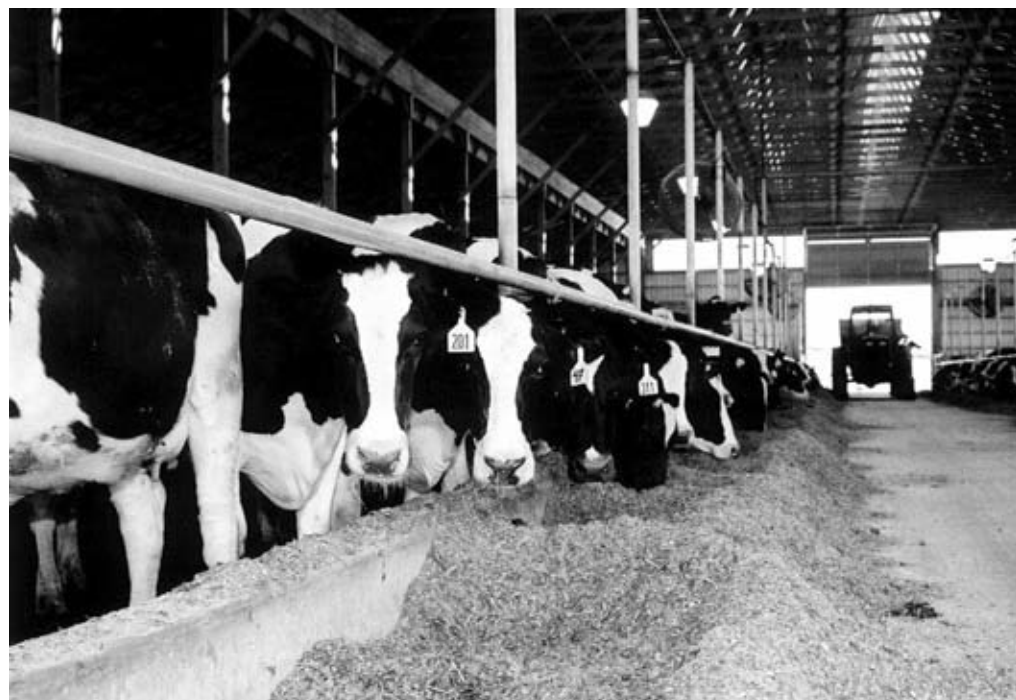
punzătoare înainte de fătare;

- scăderea puterii de apărare a organismului împotriva microbilor;
- mamitele etc.

Hrana în repausul mamar

Am precizat și în conținutul altor articole că pentru perioada de repaus mamar este recomandată o rație de hrană cu multe fibre celulozice, cu o mare proporție de fragmente de furaj mai lungi de 8-10 cm, cu un conținut mai scăzut de energie și proteină, decât rația vacilor în lactație, cu o umiditate potrivită pentru a-i spori palatabilitatea (gustul), iar partea minerală să fie mai bogată în anioni (cloruri, sulfați, fosfați), decât în cationi, așa cum sunt: potasiu, sodiu, magneziu, și lipsită de antagoniști ai nutrienților.

Dacă se îndeplinesc aceste condiții, sinteza laptelui ajunge mai repede la maximum după fătare, iar sănătatea metabolică și reproductivă se menține la parametri normali.

Creșterea și îngrășarea tineretului caprin la pășune

Performanțele individuale ale animalelor depind atât de cantitatea de nutrienți pe care îi ingeră, cât și de gradul de infestare parazitară. Nivelul ingestiei (consumul de furaje) este determinat de fie de animal, fie de masa verde oferită (cantitate și calitate).

Pășuni întreținute, animale sănătoase

Pajiștile naturale destinate îngrășării tineretului caprin se ameliorează prin aplicarea unei serii de lucrări de întreținere (amendare, grăpare, drenare, defrișarea tufelor și a scaieților, supraînsămânțarea) și de fertilizare.

Valoarea nutritivă a compoziției floristice și implicit alcătuirea rațiilor specifice pășunilor naturale din zona de câmpie diferă de cele ale pășunilor din zona de munte. Spre exemplificare, sau întocmit două rații: una pentru zona de câmpie și alta pentru zona de munte, care să asigure iezilor în greutate de 18-20 kg un spor mediu zilnic de 150 g/zi. (Tabelul 1)

S-a constatat că productivitatea muncii este foarte ridicată, viteza de creștere este superioară, iar iezii beneficiază de confort nutrițional și de mediul ambiant natural. În plus, carnea lor este de calitate.

Cele mai bune rezultate se obțin, însă, dacă iezii se întrețin pe pășuni cultivate, de calitate (40-50% leguminoase și 50-60% graminee) și irigate, situate în apropierea adăposturilor, cu un supliment format din amestec de concentrate (Tabelul 2).

Organizarea pășunatului

• Nivelul parazitar. După înțarcare, cele mai bune și mai puțin parazitare parcele (cu masă verde crescută după co-

sire, de exemplu) se rezervă pentru tineretul caprin, deoarece atunci când disponibilul de iarbă este limitat sau nivelul parazitar este prea ridicat viteza de creștere a iezilor este diminuată.

Înălțimea plantei influențează cantitatea de iarbă ingerată de animal. Dacă iezii beneficiază de iarbă la discreție, cu înălțimea firului de 8-10 cm, aceștia vor consuma zilnic 2,5-4,5 kg masă verde.

• Desfășurarea pășunatului. Pășunatul se organizează în reprize de 4-5 zile pe o parcelă, delimitată de celelalte parcele cu garduri de sârmă sau de scânduri; pe fiecare parcelă iezii vor avea acces la apă (adusă pe conducte sau scoasă din fântâni cu pompe etc.) și la bulgări de sare, din care consumă zilnic circa 5 grame. Durata creșterii în acest sistem este de circa 140-180 zile, perioadă în care se poate obține un spor mediu zilnic (s.m.z.) de 120-150 g.

• Rația pe timp de ploaie. În perioadele cu ploi lungi, pe parcursul mai multor zile, pentru a preveni scăderea s.m.z.-ului, rația furajeră va cuprinde fân și concentrate, iar iezii se vor hrăni în saivan sau sub șoproane.

Controlul sanitar-veterinar

Pe toată perioada de creștere, la un interval de 1-2 săptămâni, personalul sanitar veterinar va analiza gradul de parazitare a iezilor și, dacă este cazul, se intervine medicamentos. Iezii sunt

parazitați de către o multitudine de paraziți endogeni, care se înmulțesc pe solul umed și în bălți, de unde ajung, odată cu hrana, în organismul animalelor.

Pajiștile, naturale sau cultivate, amplasate pe pante mecanizabile, cu înclinare ușoară de 4-8 grade, care permit scurgerea apelor, sunt considerate pășuni indemne de paraziți. Acestea se parcelează și se fertilizează toamna cu gunoi fermentat, în cantitate de 20-30 tone/hectar.

Piața vest-europeană a cărnii de ied încurajează prin prețuri stimulativ tehnologiile de îngrășare a iezilor care produc o carne sanogenă (sănătoasă) și de calitate superioară, fără a interveni cu medicamente, îngrășăminte chimice sau aditivi furajeri cu risc. Realizarea unor tehnologii de îngrășare a iezilor

ȘTIAȚI CĂ...

✓ **Creșterea și îngrășarea iezilor la pășune se poate realiza cu succes numai dacă aceștia au fost obișnuiți să pășuneze alături de caprele mame încă de la vârsta de 1-1,5 luni, iar în momentul înțărcării au avut o greutate medie de 14 kg, (12-16 kg).**

✓ **Cea mai bună viteză de creștere a iezilor se realizează în perioada mai-iunie, apoi, în timpul verii, aceasta se reduce din cauza scăderii consumului de iarbă și a calității acesteia. Masa verde deteriorată în urma temperaturilor ridicate va crește din nou în sezonul de toamnă.**

✓ **În anii cu regim de precipitații normale, în perioada de toamnă, iezii realizează sporuri de creștere mai ridicate (140-160 g/zi) comparativ cu perioada de vară. Totodată se realizează și o îmbunătățire a calității cărnii prin acoperirea masei musculare cu un strat subțire de seu.**

care să respecte aceste cerințe sunt deja în faza de perfecționare, în aceste țări.

Cum calculăm necesarul de masă verde?

Pe baza rațiilor și a sporurilor medii zilnice se poate calcula necesarul de masă verde și de suprafață de pășune pentru un anumit efectiv de iei. Redăm în cele ce urmează un exemplu de calcul pentru o turmă de 500 de iei:

- necesar de masă verde/zi: 500 iei

x 3 kg masă verde (consum mediu) a 1500 kg masă verde/zi;

- media greutății la începutul îngrășării: 14 kg;

- media greutății la sfârșitul îngrășării: 35-40 kg;

- sporul total 35-14 a 21 kg se realizează în circa 140 de zile, la un spor mediu zilnic de 150 g/zi;

- necesar total de masă verde: 500 x 3 x 140 a 210.000 kg;

- necesar suprafață pășune cultivată la o producție de 30 tone/ha: 210.000/30.000 a 7 ha.

Tabelul 1: RAȚIA PENTRU TINERETUL CAPRIN

Tineret în greutate de 18-20 kg, care realizează un spor mediu zilnic de până la 150 g/zi								
Pe o pajiște naturală din zona de câmpie								
Specificare	KG	SU	UNC ¹	PDIN ²	PDIE ²	CA	P	SARE
Necesar		0,85-1,1	0,75-0,85	73-80	73-80	4,6	1,9	2
Pajiște câmpie	3	0,72	0,60	48,00	45,00	5,40	2,40	0,00
Amestec concentrate	0,25	0,22	0,29	26,13	27,88	1,23	1,67	2,50
Sare	0	0,00						0,00
TOTAL		0,94	0,89	74,13	72,88	6,63	4,07	2,50
Pe o pajiște naturală din zona de munte								
Specificare	KG	SU	UNC	PDIN	PDIE	CA	P	SARE
Necesar		0,85-1,1	0,75-0,85	73-80	73-80	4,6	1,9	2
Pajiște munte	3,6	0,90	0,65	54,00	50,40	4,68	2,16	0,00
Amestec concentrate	0,2	0,18	0,23	20,90	22,30	0,98	1,34	2,00
Sare	0	0,00						0,00
TOTAL		1,08	0,88	74,90	72,70	5,66	3,50	2,00

Tabelul 2: STRUCTURA AMESTECULUI DE CONCENTRATE

Amestec	%	SU	UNC	PDIN	PDIE	CA	P	SARE
Porumb	52	45,03	69,68	3905,20	6104,80	13,52	119,60	0,00
Orz	15	13,02	18,60	1021,50	1321,50	10,50	52,50	0,00
Șrot fl.-soarelui	10	8,87	3,20	1362,00	722,00	40,00	96,00	0,00
Șrot soia	10	8,8	14,6	3170	2196	25	23	
Tărâțe grâu	10	8,78	8,40	993,00	808,00	13,00	99,00	0,00
Fosfat dicalcic	1,5	1,49	0,00	0,00	0,00	390,00	277,50	0,00
Sare	1	0,99						1000
Premix vit.-mineral	0,5	0,99						
TOTAL	100	87,97	114,48	10451,7	11152,3	492,02	667,60	1000
La 1 kg amestec		0,88	1,14	104,52	111,52	4,92	6,68	10,00

1UNC - unități nutritive carne; 2PDI - proteină digestibilă la nivel intestinal (dependent de nivelul de azot din rație N și de cel de energie E)

Produse de uz fitosanitar noi

Protecția plantelor este un element tehnologic esențial important în agricultura Republicii Moldova, țară preponderent agrară. Annual, în lipsa efectuării măsurilor de protecție a culturilor agricole, fermierii suportă pierderi enorme. În scopul obținerii unor recolte stabile, bogate, calitative și competitive de produse agricole sunt aplicate un șir de procedee și mijloace de protecție a plantelor, de combatere integrată a dăunătorilor, bolilor și buruienilor prin utilizarea științific argumentată a produselor de uz fitosanitar.

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 897 din 8 decembrie 1994, pe lângă Ministerul Agriculturi și Industriei Alimentare a fost creat Centrul de Stat pentru Atestarea și Omologarea

Produselor de Uz Fitosanitar și al Fertilizanților cu Consiliul Republican pentru Aprobarea Produselor de Uz Fitosanitar și al Fertilizanților cu sarcinile principale:

- organizarea și efectuarea încercării-testării de stat a produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților noi la instituțiile științifice respective;
- efectuarea înregistrării și reinregistrării produselor cu eliberarea certificatelor de omologare;
- formarea unui sortiment nou și eficient de produse de uz fitosanitar și fertilizanți;
- pregătirea și publicarea Registrului de stat al produselor

de uz fitosanitar și a fertilizanților, permise pentru utilizare în Republica Moldova, precum și suplimentele la acesta.

Testarea de Stat este baza înregistrării (omologării) de Stat a acestor produse în Republica Moldova. Testarea de Stat are drept scop stabilirea eficacității biologice, gradului de toxicitate, măsurile sanitare - igienice precum și a procedeele de protecție a mediului înconjurător, a produselor folosite, cu garanția eficacității lor biologice înalte, siguranței pentru sănătatea omului și mediului înconjurător. Pentru testarea de Stat sunt acceptate produsele, care asigură recolte suficiente a culturilor agricole, de o înaltă calitate și cu riscul minim pentru om și mediul înconjurător.

Sfecla pentru zahăr

Denumirea comercială, forma preparativă, substanța activă, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării, grupa de toxicitate	Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha, l/t, kg/t)	Organismul nociv		Modul, perioada și limitele de utilizare	Termenul ultimului tratament până la recoltare (Num. maximal de tratamente)	Termenul de ieșire în câmp pentru efectuarea lucrărilor manuale (mecanizate)
		Denumirea științifică	Denumirea populară			
1	2	4	5	6	7	8
ERBICIDE						
Belvedere Forte (desmedifam, 100 + fenmedifam, 100 + etofumesat, 200) g/l „Makhteshim Agan”, Israel 03-0526, 18.03.2009 IV/III	1,0+1,0+1,0		Buruieni dicotiledonate anuale și unele monocotiledonate anuale	Trei prelucrări a semănaturilor în faza de cotiledoane a buruienilor (contra valului 1, 2 și 3 de buruieni cu intervalul de 7 zile).	90 (3)	7 (3)
	1,5+1,5			Două prelucrări a semănaturilor în faza de 2-4 frunze adevărate a buruienilor (contra valului 1 și 2 de buruieni cu intervalul de 14 zile).	90 (2)	
*Carabin, WP (trisulfuron-metil, 500 g/kg) „Sunrise Chemical Ltd”, China 03-0499 18.02.2009 IV/-	0,05 + Super PAV (0,3 l/ha)		Buruieni dicotiledonate anuale	Prin stropirea semănaturilor în faza: cotiledoane - 2-3 frunze a buruienilor. Al II-lea tratament - după necesitate la apariția valului al II-lea de buruieni	60 (1-2)	7 (3)
Maxim Super, EC (desmedifam, 71 + fenmedifam, 71 + etofumesat, 112) g/l „Willowood Limited”, Hong Kong 03-0547 22.04. 2009 IV/III	1,0 + 1,0 + 1,0	-	Buruieni dicotiledonate anuale și unele monocotiledonate anuale	Trei tratamente obligatorii a semănaturilor în faza de cotiledoane a buruienilor (contra valului 1, 2 și 3 de buruieni cu intervalul de 7 zile)	- (3)	7 (3)
Pirate 300 SL (clopiralid, 300 g/l) „Willowood Limited”, Hong Kong 03-0548 22.04. 2009 IV/III	0,5	Cirsium spp., Anthemis spp., Polygonum spp., Sonchus spp., Centaurea spp.	Pălămidă de câmp, romaniță, hrișcă, susai, albăstriță	Prin stropirea semănaturilor în faza de 2-3 perechi de frunze adevărate a culturii	- (1)	7 (3)
INSECTICIDE						
Decis Profi 250 WG (deltametrin, 250 g/kg) “Bayer Crop Science AG”, Germania 01-0217 18.03.2009 III/I	0,05-0,07	Chaetocnema spp.	Purici	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (1)	7 (3)
Engeo K 247 SC (lambda-cihalotrin, 106 + tiametoxam, 141) g/l “Syngenta AG”, Elveția 01-0370 18.03.2009 IV/I	0,1-0,2	Chaetocnema spp., Curculionidae	Purici, gărgărițe	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (1)	7 (3)
Proteus 110 OD (tiaclopid, 100 + deltametrin, 10) g/l “Bayer Crop Science AG”, Germania 01-0193 22.04.2009 III/I	0,6-0,8	Chaetocnema spp.	Purici	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (1)	7 (3)
Pychlorax 480 EC (clorpirifos, 480 g/l) “Agriphar S.A.”, Belgia 01-0534 18.03.2009 III	1,5	Chaetocnema spp.	Purici	Prin stropire în perioada de vegetație	60 (1-2)	10 (4)
PRODUSE PENTRU TRATAREA MATERIALULUI SEMINCER CU ACȚIUNE INSECTICIDĂ						
Poncho Beta 453,34 FS (clotianidin, 400 + beta-ciflutrin, 53,34) g/l “Bayer Crop Science AG”, Germania 04-1-0511 18.02.2009 III/-	0,1 kg/u.s.	Chaetocnema spp., Curculionidae	Purici, gărgărițe	Tratarea semințelor	- (1)	- (-)
FERTILIZANȚI						
Denumirea comercială, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării	Compoziția chimică, %		Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha)	Modul, perioada și limitele de utilizare		Numărul maximal de tratamente
Rocket “Lemagro NV”, Belgia F – 017 18.02.2009	NPK 6-40-0 + 2Fe + 2Zn		40 kg/ha	Prin aplicare înainte de sau odată cu semănatul		1

Înregistrate în Republica Moldova

Vița de vie

Denumirea comercială, forma preparativă, substanța activă, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării, grupa de toxicitate	Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha, l/t, kg/t)	Organismul nociv		Modul, perioada și limitele de utilizare	Termenul ultimului tratament până la recoltare (Num. maximal de tratamente)	Termenul de ieșire în câmp pentru efectuarea lucrărilor manuale (mecanizate)
		Denumirea științifică	Denumirea populară			
1	2	4	5	6	7	8
ERBICIDE						
Leone 36 SL (glifosat, 360 g/l) “AGROS S.A.”, Grecia 03-0506 18.02.2009 IV/-	2,0		Buruieni mono- și dicotiledonate anuale	Prin stropire în perioada de creștere activă a buruienilor, cu condiția protejării culturii	- (1)	7 (3)
	4,0		Buruieni mono- și dicotiledonate anuale și perene			
FUNGICIDE						
*Acord Forte, SE (hidroxid de cupru, 115 g/l + sulf, 230 g/l) “Nertus Ltd”, Ucraina 02-0553 22.04. 2009 III/III	7,0	Plasmopara viticola, Uncinula necator	Mană, făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (3)	7 (3)
Airone, SC (hidroxid de cupru, 136 + oxiclorură de cupru, 136) g/l „Isagro S.p.A”, Grecia 02-0527 18.03.2009 III/III	2,0-3,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (3)	7 (3)
Colosal 250 CE (tebuconazol, 250 g/l) ZAO “Firma Avgust”, Rusia 02-0094 18.02.2009 IV/III	0,4	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2-3)	7 (3)
*Cuper, SE (hidroxid de cupru, 240 g/l) “Nertus Ltd”, Ucraina 02-0552 22.04. 2009 III/III	5,0	Plasmopara viticola	Mană	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2-3)	7 (3)
King 250 EC (tebuconazol, 250 g/l) “Sharda Worldwide Exports Pvt.Ltd”, India 02-0501 18.02.2009 IV/-	0,4	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	35 (2-3)	7 (3)
Manoxin M 60 PU (fosetil de aluminiu, 380 + mancozeb, 210 + miclobutanil, 10) g/kg “S.C. Alchimex S.A.”, România 02-0508 18.02.2009 IV/-	3,0-4,0	Plasmopara viticola, Uncinula necator	Mană, făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	40 (2-3)	7 (3)
PEN 100 EC (penconazol, 100 g/l) “Sharda Worldwide Exports Pvt.Ltd”, India 02-0500 18.02.2009 IV/-	0,25-0,4	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (2-3)	7 (3)
Pencomex 100 EC (penconazol, 100 g/l) “MAC-GmbH”, Germania, “S.A.M. Laboratoires Sanigene”, Monaco 02-0537 18.03.2009 IV/III	0,4	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (2-3)	7 (3)
*Scala 400 SC (pirimetanil, 400 g/l) “Bayer Crop Sciences AG”, Germania 02-0550 22.04. 2009 IV/IV	1,8-2,2	Botrytis cinerea	Putregai cenușiu	Prin stropire în perioada de vegetație	20 (2-3)	7 (3)
VIVANDO, 500 SC (metrafenon, 500 g/l) “BASF SE”, Germania 02-0528 18.03.2009 III/IV	0,2-0,25	Uncinula necator	Făinare	Prin stropire în perioada de vegetație	50 (2)	7 (3)
INSECTICIDE						
Cythrín 500 EC (cipermetrin, 500 g/l) “Agriphar S.A.”, Belgia 01-0533 18.03.2009 II	0,15-0,18	Lobesia botrana	Molia verde a strugurilor	Prin stropire în perioada de vegetație	25 (2-3)	7 (3)
Decis Profi 250 WG (deltametrin, 250 g/kg) “Bayer Crop Science AG”, Germania 01-0217 18.03.2009 III/I	0,1	Lobesia botrana	Molia verde a strugurilor	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2-3)	7 (3)
Taurid 200 WP (piridaben, 200 g/kg) „Sunrise Chemical Ltd”, China 01-0498 18.02.2009 III/-	0,75-1,0	Tetranychidae	Acarieni	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (1-2)	7 (3)
VIP 50 EC (lambda-cihalotrin, 50 g/l) „Sharda Worldwide Exports Pvt. Ltd”, India 01-0524 18.03.2009 III/I	0,4-0,6	Lobesia botrana	Molia verde a strugurilor	Prin stropire în perioada de vegetație	30 (2)	10 (4)
REGULATOR DE CREȘTERE						
Reglalg 1 (Spirogira spp., 200 g/l) “Institutul de Genetică și Fiziologie a Plantelor”, Republica Moldova	0,5	Vița de vie	Stimulator de creștere a plantelor cu efect parțial de sporire a rezistenței la boli	Prin stropire în perioada de vegetație	- (3)	- (-)
FERTILIZANȚI						
Denumirea comercială, firma producătoare, țara, numărul și data înregistrării	Compoziția chimică, %		Norma de consum a preparatului (l/ha, kg/ha)	Modul, perioada și limitele de utilizare		Numărul maximal de tratamente
Cozări „Tragusa Ltd”, Spania F-021 18.03.2009	P ₂ O ₅ – 33,7%, K ₂ O – 24,3%, N – 3,0% Zn – 0,01%, B – 0,01%, Cu – 0,02 % Mn – 0,01%, Mo – 0,001%		1,5-2,0	Trei stropiri foliare: I-a – în faza de 3-5 frunze, al II-ea – înainte de înflorire al III-ea - la formarea strugurilor		3
Wuxal, suspensie “Aglucon GmbH&Co.Kg”, Germania, “Unifer”, Ucraina F – 019 18.02.2009	Macroelemente N(azot) 7,5-30,0%, P ₂ O ₅ –13,5 – 24,0%, K ₂ O –15,0 – 32,0%, MgO – 3,0 - 4,5%, Ca- 24,0% Microelemente B – 0,03-9,5%, Cu – 0,064-0,75 % Zn – 0,032-1,5%, Fe – 0,08-1,6% Mn – 0,0675-2,25%, Mo – 0.0013-0,015 S – 5,6-7,8%		Wuxal Bor -1,0-2,0 L/ha Wuxal Combi Fe – 3,0-5,0 L/ha Wuxal Calciu – 4,0 – 5,0 L/ha	Șapte tratamente: I și al II – corespunzător pînă și după înflorire cu Wuxal Bor- 1,0- 2,0 L/ha al III și al IV – la un interval de 10-15 zile cu Wuxal Combi Fe – 3,0 – 5,0 L/ha al V-VII – în fazele “mărirea boabelor de mazăre”, “compactarea bobîțelor în ciorchine”, “dezvoltarea culorii” cu Wuxal Calciu – 4,0 – 5,0 L/ha		7

Anatolie Gorodenco: Condițiile climaterice permit stabilirea unor prețuri mai avantajoase la cereale

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) va efectua un control al întreprinderilor care se ocupă de producerea și comercializarea cerealelor pe piața internă pentru a verifica respectarea prevederilor legale. Declarația a fost făcută de către ministrul Anatolie Gorodenco, în cadrul unei vizite la întreprinderile din sudul R. Moldova.

Potrivit lui Gorodenco, condițiile climaterice permit prognozarea unei roade de cereale de circa două ori mai mică decât în anul 2008, aceasta fiind însă suficientă pentru asigurarea securității alimentare. „Pe de altă parte, acest factor ar putea duce la sta-

bilirea unor prețuri mai avantajoase pentru producători”, a precizat oficialul.

MAIA a prognozat pentru anul curent o recoltă de cereale de pri-

ma grupă de 900 mii tone, inclusiv 620 mii tone de grâu, în timp ce pentru asigurarea securității alimentare a populației sunt necesare 345-360 mii tone.

În R. Moldova sunt 26 de ferme reproducătoare de porcine cu un efectiv de peste 56 mii capete

În segmentul doi al sistemului de creștere a porcinelor din Republicii Moldova activează 26 ferme reproducătoare cu un efectiv total de circa 56 mii de capete, potrivit serviciului de presă al Guvernului. Conform sursei citate, aceste ferme pot asigura integral necesitățile întreprinderilor de procesare din R. Moldova cu carne autohtonă de calitate competitivă, în volum de circa 12 mii tone pe an. Potrivit datelor Biroului național de statistică, în primul trimestru al anului curent producției de carne de porc în R. Moldova a crescut cu 25%.

Situația producătorilor agricoli e deplorabilă, oficial MAIA

Situația financiară a producătorilor agricoli este deplorabilă, a declarat într-o ședință la Guvern Anatolie Gorodenco, ministrul agriculturii și industriei alimentare.

Deși anul agricol a fost unul favorabil pentru sectorul agrar, din cauza prețurilor mici de comercializare a producției agricole veniturile producătorilor au fost mai mici. Bugetul are restanțe față de aceștia la restituirea TVA și la plata subvențiilor, a spus ministrul, citat de Info-Prim Neo.

Gorodenco a comunicat că se examinează posibilitatea de export a vinului în vrac, a vinului alb și roșu de consum curent. Având în vedere lipsa de mijloace circulante, conducerea de vârf negociază la acest subiect cu autoritățile Federației Ruse și altor țări. În stocuri se află 17 mln decalitri de asemenea vinuri. La prima etapă ar putea fi exportate 4-5 mln decalitri. Suplimentar, având în vedere restanțele la plata subvențiilor în agricultură, s-

a luat decizia de a orienta săptămânal circa 5-6 mln lei (în funcție de acumulările la buget) pentru achitarea acestora, preconizate în fondul pentru susținerea producătorilor agricoli.

Către ședința Guvernului de săptămâna curenta MAIA promite să definitiveze pro-

iectul regulamentului privind distribuirea ajutorului umanitar din Federația Rusă de 10 mii tone motorină. Calculele vor fi efectuate în baza listelor pentru ajutorul oferit producătorilor la semănatul de primăvară și întreținerea culturilor pomicele și viticole.

Recolta estimată de grâu alimentar este de 250 mii - 280 mii tone

Particularitățile și unele recomandări la recoltarea culturilor cerealiere și leguminoase de prima grupă și a rapiței în condițiile anului curent, au constituit subiectul de bază a seminarelui raioanelor de centru și de nord ce s-au desfășurat pe data de 25 și 26 iunie 2009 la Centrul de Stat de Testare și Omologare a Culturilor de Câmp din Băcioi și la Centrul Științifico-Practic al Institutului de Fitotehnie, cu participarea ministrului în exercițiu al agriculturii și industriei alimentare, Anatolie Gorodenco.

Conform structurii generale de însă-mânțare a culturilor agricole pentru anul 2009, culturile de toamnă ocupă o suprafață de circa 438,3 mii ha, inclusiv grâu de toamnă 311,7 mii ha, orz de toamnă 66,9 mii ha, alte culturi peste 60 mii ha.

Reieșind din seceta atestată în lunile aprilie - mai, culturile de toamnă, în baza unui studiu, s-au diferențiat în 3 grupe: circa 130 mii ha bune, 170 mii ha satisfăcătoare și o situație a culturilor mai slabe e pe o suprafață de 131 mii ha.

Recolta preconizată la cultura de bază

- grâu de toamnă se estimează a fi în medie 25 q/ha, obținându-se un volum global de circa 780 - 795 mii tone, din care 80 mii tone vor fi direcționate în fondul semincer. Grâu alimentar va constitui circa 250 - 280 mii tone.

Specificăm aici că pentru securitatea alimentară a țării sunt necesare 345 mii tone de grâu alimentar. Astfel, deficitul producerii constituie circa 70 - 95 mii tone grâu alimentar.

Unul din obiectivele primordiale în actuala campanie de recoltare îl constituie pregătirea tehnicii, gradul ei de pregătire ca în termeni optimi să se recolteze roada anului 2009.

La moment, unei combine îi revine,

la recoltare, în medie, în unele gospodării agricole, de la 160 până la 270 ha.

În campania de recoltare a culturilor de prima grupă, urmează a fi antrenate 3203 combine, inclusiv 617 unități de tip european. Se mizează mult pe aportul detașamentelor mobile care vor presta servicii la recoltare.

Tot în cadrul acestor seminări au fost prezentate ample note informative referitoare la pregătirea bazei tehnice - materiale a întreprinderilor de colectare și procesare a cerealelor, aprovizionarea cu piese de schimb în perioada recoltării, securitatea anti incendiară pe parcursul recoltării, precum și particularitățile plantelor la moment și altele

Pachete de acțiuni anticriză anunțate de executiv

Guvernul a lansat două pachete de acțiuni, menite, potrivit prim-vicepremierului Igor Dodon, să susțină activitatea sectorului real al economiei pe perioadă de criză, transmite Info-Prim Neo.

Realizarea primului pachet nu necesită cheltuieli bugetare suplimentare și poate fi implementat imediat, iar unele acțiuni deja sunt în curs de implementare, a spus Dodon într-o con-

ferință de presă. Printre acestea el a numit acordarea lichidităților sectorului real al economiei. „BNM va oferi credite băncilor comerciale pentru ca acestea să ofere finanțare, la rândul lor, agenților

economici”, a spus prim-vicepremierul. Suma anunțată inițial este 600-650 mln lei, cu o dobândă de 10% pe un termen de un an. Igor Dodon spune că se negociază cu BNM prelungirea termenului până la 2 ani.

Alte măsuri țin de reducerea controalelor, liberalizarea exporturilor pentru toate produsele aflate în stocuri, suspendarea cheltuielilor neprioritare etc. De asemenea, vor fi continuate programele de susținere a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, for fi create condiții mai bune IMM pentru angajarea în câmpul muncii a șomerilor și persoanelor revenite acasă de la muncă în străinătate. O măsură importantă ține de restituirea de către stat a datoriei la TVA și alte plăți către întreprinderi.

Dodon a spus că Guvernul are pregătit și un al doilea pachet de acțiuni anticriză. Acesta urmează să fie promovat prin Parlament, deoarece implementarea lui necesită rectificarea bugetului. „Există, desigur, și o a doua soluție: obținerea unor surse externe pentru aplicarea acțiunilor respective, dar și

aceasta va fi posibilă după alegerea Parlamentului de legislatura XVIII, instalarea noului guvern și negocierea cu FMI a unui nou acord de colaborare”, a spus prim-viceprim-ministrul.

Printre acestea acțiuni se înscriu modificarea politicii fiscale, lansarea programului de susținere a sectorului construcțiilor prin inventarierea și evaluarea tuturor construcțiilor cu gradul de finalizare de 50 – 75% și acordarea suportului din partea statului pentru ca lucrările de construcție să fie încheiate, inclusiv prin acordarea unor ga-

ranții pe termen lung la accesarea de către companii a unor împrumuturi externe. Vor fi lansate mai multe programe de reabilitare a infrastructurii cu finanțare de la buget, precum și din surse externe, în special în energetică. În sectorul agrar se prevede majorarea subvențiilor acordate producătorilor.

Mariana Durleșteanu, ministrul finanțelor, a precizat că BNM e dispusă să acorde 25mln dolari pentru realizarea unui proiect de susținere a exportatorilor. Se negociază și cu alți donatori.

Executivul reactualizează prognozele economice pentru 2009

Guvernul prevede reducerea cu 5% a Produsului Intern Brut față de anul trecut. Prim-vicepremierul Igor Dodon a spus într-o conferință de presă că această cifră este reală și că, de fapt, corespunde cu prognoza Fondului Monetar Internațional.

Prim-vicepremierul a spus că din iunie, probabil, nu se va mai înregistra deflație, care nu face un serviciu bun economiei Moldovei și situația în Moldova, având în vedere și evenimentele de ordin politic care s-au produs, e mai bună decât în unele țări vecine

„Deși FMI prevede o scădere cu 9%, în bani valoarea PIB-ului urmează să atingă 60,7 mldr lei – cifră practic identică cu calculele noastre”, a spus Dodon, precizând că Guvernul și FMI au aplicat metodologii diferite de calcul.

Prim-vicepremierul a spus că din iunie, probabil, nu se va mai înregistra deflație, care nu face un serviciu bun economiei Moldovei într-o perioadă de criză, iar rata anuală inflației va fi de 6%.

Guvernul prognozează o reducere a producției industriale cu 20%, a exporturilor – cu 20% și a importurilor – cu 25%, față de indicii înregistrați pe anul precedent.

Dodon a apreciat că, totuși, situația în Moldova, având în vedere și evenimentele de ordin politic care s-au produs, e mai bună decât în unele țări vecine.

Economistul Veaceslav Negruța a exprimat, însă, unele îndoieli în privința corectitudinii calculelor efectuate de Guvern. El a spus că mai realistă e prognoza FMI, care presupune că PIB-ul va înregistra în 2009 o scădere de 9%.

El a mai spus că la reactualizarea prognozelor pentru 2009 Guvernul nu a luat în considerație evoluțiile în două sectoare majore: agricol și cel al serviciilor. Comparările cu Germania, SUA, Federația Rusă și Ucraina nu este relevantă, spune economistul. Aceste țări au resurse enorme și au lansat la timpul convenit programe anticriză.

... și se așteaptă la o înviorare pe segmentul producției industriale și a exporturilor începând cu august

„Nivelul producției industriale s-a redus în mai cu 7%, față de descreșterea de 30% înregistrată în aprilie. Acest semnal pozitiv ar putea fi compromis în iunie-iulie, când țara este în campanie electorală. Relansarea reală a producției industriale ar putea începe din august”, afirma prim-vicepremierul Igor Dodon.

Potrivit oficialului, tot atunci este posibilă și majorarea exporturilor. În primele patru luni ale anului exportul producției agroalimentare, inclusiv a celei vegetale, a sporit de la 35% la 50% în volumul total al exporturilor moldovenești. Totodată, din cauza problemelor financiare ale întreprinderilor, au scăzut considerabil exporturile de aparate de precizie, mașini și utilaje, care aduc valoare adăugată cu mult mai mare decât produsele agroalimentare.

Igor Dodon a reiterat că în ianuarie-mai s-au înregistrat scăderi la toți indicatorii macroeconomici. PIB în primul trimestru s-a redus cu 6,9%.

Totuși, în mai s-a observat o ușoară îmbunătățire a situației economice,

determinată de semnalele pozitive venite de pe piețele unde Moldova exportă producție, a spus prim-vicepremierul. Potrivit lui, și schimbarea raportului rublă-dolar influențează benefic asupra exporturilor moldovenești. Au crescut în dinamică și volumul remitențelor, deși față de perioada respectivă a anului trecut acestea s-au redus cu circa 30%. Pentru anul 2009 Guvernul prognozează reducerea PIB cu 5%, a exporturilor cu 20% a importurilor cu 25%. Rata anuală a inflației se prevede în limita a 6%.

BULETIN INFORMATIV FINANCIAR

IUNIE 2009

ANTREPRENORIAL

1. În scopul clasificării uniforme a mărfurilor de același gen, întru determinarea corectă a drepturilor de import, Serviciul Vamal a emis Ordinul referitor la clasificarea preparatelor bazate pe vitamine, minerale și microelemente nr. 113-O din 7 aprilie 2009 și Ordinul referitor la clasificarea rafturilor metalice nr. 121-O din 15 aprilie 2009.

(Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 86-88 din 8 mai 2009).

De asemenea, Serviciul vamal a emis Ordinul referitor la clasificarea cărnii, organelor comestibile și a preparatelor din carne nr. 157-O din 20 mai 2009 și Ordinul referitor la clasificarea mustului de struguri parțial fermentat și a vinului-materie primă nr. 158-O din 20 mai 2009.

(Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 97-98 din 29 mai 2009).

2. În scopul organizării pieței vitivinicole, a fost aprobată Reglementarea tehnică „Sistemul de organizare a pieței

vitivinicole și trasabilitatea produselor”. Reglementarea tehnică stabilește: normele privind potențialul de producție; cerințele esențiale pentru vinuri, produse obținute pe bază de must, produse secundare vinicole; cerințele față de materia primă și utilajul folosit; cerințele față de procedeele tehnologice utilizate; cerințele față de etichetare; procedurile de evaluare a conformității etc.

(Hotărîrea Guvernului nr. 356 din 11 mai 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 92-93 din 15 mai 2009).

3. Au fost operate modificări în Hotărîrea Guvernului cu privire la marcarea producției alcoolice nr. 1481 din 26 decembrie 2006 și în Regulamentul privind modul de procurare și aplicare a timbrelor de acciz pe articolele din tutun, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1427 din 18 decembrie 2007. Potrivit modificărilor, distribuirea (comercializarea) mărcilor „Marca comercială de stat” și „Timbru de acciz. Marca comercială de stat”, aplicabile producției alcoolice, precum și a tim-

brelor de acciz aplicabile articolelor din tutun, va fi asigurată de IS „Fiscservinform”, și nu de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, după cum era practicat pînă la modificări. De asemenea, organizarea confecționării, recepționării, evidenței și distribuirii mărcilor – „Marcă comercială de stat”, aplicabilă apelor minerale naturale, potabile și băuturilor nealcoolice îmbuteliate, se va efectua de către IS „Fiscservinform”.

(Hotărîrea Guvernului nr. 344 din 30 aprilie 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 89-90 din 12 mai 2009).

4. Entitățile raportoare (instituțiile financiare, companiile de audit, de asigurări, notarii etc.), enumerate în Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului nr. 190-XVI din 26 iulie 2007, sînt obligate să informeze Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției despre orice activitate sau tranzacție suspectă. În acest scop, Ser-

viciul de Informații și Securitate a emis Ordinul nr. 75 din 14 noiembrie 2007, prin care a aprobat Listele persoanelor și entităților implicate în activități teroriste. Listele respective au fost completate de mai multe ori, ultimele com-

pletări fiind realizate prin Ordinul Serviciului de Informații și Securitate nr. 35 din 24 aprilie 2009.

(Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 86-88 din 8 mai 2009).

LEGISLAȚIA FISCALĂ

Ministerul Finanțelor a elaborat Indicațiile metodice privind modul de reflectare în contabilitate a cheltuielilor și TVA, aferente bunurilor imobiliare transmise în locațiune și serviciilor comunale. Indicațiile metodice explică modul de reflectare a operațiunilor de transmitere a încăperilor în locațiune, oferind posibilitatea aplicării a două variante de evidență, în cazul eliberării facturilor fiscale de către locator cu indicarea cheltuielilor aferente serviciilor comunale utilizate de locatari:

- în cazul refacturării cheltuielilor aferente serviciilor comunale compensate de către locatari;
- în cazul reflectării costului serviciilor comunale aferente încăperilor transmise în locațiune la cheltuielile și veniturile locatorului.

Atragem atenția asupra faptului că prin prezentele Indicații metodice, începînd cu 22 mai 2009, se abrogă Comunicatul informativ al Ministerului Finanțelor nr. 17-13-02/1-6897/68 din 10.12.2007 „Privind modul de aplicare a TVA și de eliberare a facturilor fiscale la livrarea serviciilor de locațiune”.

(Indicațiile metodice nr. 10/2-06-134 din 19 mai 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 95 din 22 mai 2009).

LEGISLAȚIA MUNCII

A fost aprobat Regulamentul cu privire la atestarea tehnico-profesională a specialiștilor cu activități în construcții. Regulamentul stabilește cadrul normativ general, modul de organizare și de exercitare a atestării, în vederea asigurării condițiilor de calitate în construcții.

(Hotărîrea Guvernului nr. 329 din 23 aprilie 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 86-88 din 8 mai 2009).

REGLEMENTĂRI DIN DIVERSE DOMENII

1. A fost aprobat Regulamentul cu privire la Registrul de stat al organizațiilor necomerciale. Registrul va conține informații despre organizațiile necomerciale, înregistrarea cărora este pusă în sarcina Ministerului Justiției și a autorităților administrației publice locale. Extrasul din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale se va elibera solicitanților în termen de 10 zile lucrătoare. Organizațiilor necomerciale, inclusiv, a celor create pînă la data intrării în vigoare a prezentei Hotărîri, le va fi atribuit număr de identificare de stat (IDNO) de către Ministerul Dezvoltării Informaționale prin intermediul organului de înregistrare a organizațiilor necomerciale.

(Hotărîrea Guvernului nr. 345 din 30 aprilie 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 86-88 din 8 mai 2009).

2. Ministerul Justiției a aprobat în redacție nouă Regulamentul Comisiei de licențiere a activității notariale. Potrivit Regulamentului, Comisia de li-

cențiere a activității notariale se constituie pe un termen de 4 ani și este compusă din 11 membri: șase notari, cîte un reprezentant desemnat de Procuratura Generală și Ministerul Afacerilor Interne, un

lector universitar în materie de drept și doi reprezentanți desemnați de Ministerul Justiției. Comisia în cauză are următoarele atribuții: admite la concursul pentru suplinirea locurilor vacante de notar, aprobă rezultatele concursului și propune eliberarea licențelor pentru activitate notarială, emite, la solicitarea Ministerului Justiției, avize consultative privind numărul de locuri vacante ce urmează a fi scoase la concurs, numărul de notari stagiați și înregistrarea contractelor de stagiu.

(Ordinul Ministerului Justiției nr. 168 din 29 aprilie 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 89-90 din 12 mai 2009).

3. Guvernul a aprobat Regulamentul circulației rutiere, care va intra în vigoare la 15 iulie 2009. Regulamentul cuprinde norme ce determină circulația vehiculelor și pietonilor pe drumurile publice ale Republicii Moldova, precum și pe teritoriile adiacente acestora.

(Hotărîrea Guvernului nr. 92-93 din 15 mai 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 92-93 din 15 mai 2009).

EVIDENȚĂ CONTABILĂ ȘI AUDIT

Comisia Națională a Pieții Financiare a stabilit că criteriul de calificare a societății de audit, pentru efectuarea auditului obligatoriu al asociațiilor de economii și împrumut, este dispunerea de către aceasta de cel puțin un angajat, care deține certificat de calificare al auditorului instituțiilor financiare, eliberat de către Banca Națională a Moldovei. Calificarea în cauză va fi valabilă pînă la data eliberării de către Comisia Națională a Pieții Financiare a certificatului de calificare al auditorului participant profesionist la piața financiară nebanară în domeniul asociațiilor de economii și împrumut.

(Hotărîrea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 21/5 din 16 aprilie 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 91 din 13 mai 2009).

BĂNCI ȘI ACTIVITATE BANCARĂ

1. Au fost operate modificări și completări în Regulamentul privind deschiderea, modificarea și închiderea conturilor la băncile licențiate din Republica Moldova, aprobat prin Hotărîrea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 297 din 25.11.2004. În rezultatul acestora, s-a simplificat, începînd cu 22 iunie 2009, procedura de deschidere a conturilor:

- este suficientă prezentarea copiei extrasului din Registrul de stat, eliberat de Camera Înregistrării de Stat, și nu este nevoie prezentarea extrasului în original sau a copiei legalizate notarial a acestuia;
- s-a stabilit că nu este obligatorie autentificarea notarială a specimenelor de semnături și a amprente ștampilei. Specimenele de semnături, la latitudinea titularului de cont, se vor aplica pe fișa cu specimen de semnături și amprenta ștampilei de către persoanele împuternicite în prezența persoanei responsabile a băncii, sau se prezintă autentificate notarial.

(Hotărîrea Băncii Naționale a Moldovei nr. 96 din 23 aprilie 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 95 din 22 mai 2009).

4. În scopul elaborării unei metodologii unice privind desfășurarea procedurilor de achiziții publice, a fost aprobat Regulamentul privind realizarea achizițiilor publice de servicii de proiectare a lucrărilor. Potrivit regulamentului, achiziția de servicii de proiectare se va efectua prin procedurile prevăzute de regulament, în scopul alegerii unor soluții optime din punct de vedere arhitectural, urbanistic, constructiv, tehnologic, al protecției mediului, al exigențelor esențiale de calitate, al costurilor de investiții și exploatare, precum și al adjudecării lucrărilor de proiectare celui mai competitiv proiectant, în condițiile încurajării creației originale și asigurării unei concurențe loiale.

(Hotărîrea Guvernului nr. 352 din 5 mai 2009, Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 89-90 din 12 mai 2009).

SURSA DE INFORMARE:
monitoringul „Fin-Consultant”

OSCE/BIDDO și-a lansat misiunea de observare a alegerilor parlamentare anticipate

Biroul Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (BIDDO) a lansat, la 26 iunie, Misiunea de observare pentru monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate.

Șeful Misiunii de observare a alegerilor, Boris Frlec, a menționat în cadrul unei conferințe de presă că Misiunea este formată din 13 observatori internaționali care vor activa la Chișinău, și alți 20 de observatori pe termen lung vor fi dislocați pe întreg teritoriul R. Moldova, până la 30 iunie.

În context, BIDDO a solicitat statelor participante OSCE să trimită 200 de observatori pe termen scurt, care vor monitoriza pe întreg teritoriul republicii deschiderea secțiilor de votare, procesul de votare, numărarea buletinelor de

vot și înregistrarea rezultatelor alegerilor.

De asemenea, Frlec a menționat Misiunea va întocmi două rapoarte. Raportul preliminar va fi prezentat în cadrul unei conferințe ce va fi organizată a doua zi după alegeri și care vor conține concluziile prealabile. De asemenea, în decurs de opt săptămâni Misiunea va prezenta un raport final al monitorizării întregului proces electoral.

„Misiunea va evalua modul în care se va desfășura alegerile anticipate,

dacă acestea vor corespunde principiilor OSCE și altor standarde internaționale, precum și prevederilor legislației naționale. Astfel, Misiunea va prezenta doar constatările și nu careva recomandări, pentru a nu influența procesul electoral din R. Moldova”, a spus Frlec.

Boris Frlec a mai spus că provocarea în aceste alegeri va fi de a înlătura neajunsurile înregistrate în cadrul alegerilor parlamentare din 5 aprilie 2009.

Până în prezent, BIDDO a monitorizat șapte procese electorale din Republica Moldova, cel prezent fiind al optulea.

Potrivit raportului BIDDO, alegerile parlamentare din 5 aprilie s-au desfășurat corect, fără încălcări ale legislației electorale.

În perioada preelectorală 43 de candidați la funcția de deputat vor degreva din funcții

43 de candidați la mandatul de deputat care dețin în prezent funcții incompatibile cu cea de concurent electoral, vor degreva din funcțiile pe care le dețin în prezent.

Solicitată de BASA-press, Ludmila Bârcă, consultant juridic în cadrul Comisiei Electorale Centrale (CEC), a precizat că din funcții vor degreva trei candidați de pe listele PPCD, opt concurenți de pe listele PLDM, șase persoane din PL, 11 de la AMN, patru de la PLDM și 11 concurenți de pe lista PCRM. „Până în prezent PCRM a prezentat zece declarații de degrevare din funcție, AMN opt, PL patru iar PLDM nici o cerere”, a spus Bârcă.

Concurenții electorali trebuiau să degreveză din funcțiile incompatibile cu cea de deputat până la 26 iunie curent.

Până în prezent, CEC a înregistrat în cursa electorală șase concurenți electorali, printre care

PCRM, PLDM, PL, AMN, PPCD și PD. Termenul de înregistrare al concurenților electorali expiră la 7 iulie. Concurenții electorali înregistrați vor putea să se retragă din cursa electorală până la 23 iulie.

Peste 5300 de persoane cu drept de vot și-au declarat locul nou de ședere la Chișinău

Un număr de 5301 de persoane cu drept de vot au depus declarații cu privire la locul nou de ședere la organele administrației publice locale ale municipiului Chișinău. Potrivit primăriei capitalei, la preturile din sec-

toarele orașului s-au înscris 4783 de persoane, iar la primăriile localităților suburbane 518 de cetățeni. Aceste persoane vor fi înscrise în listele de alegători în secțiile de votare care vor fi deschise în capitală, corespunzător locului indicat de ședere.

Cele mai multe cereri au fost depuse de persoane tinere care studiază sau muncesc în capitală.

Potrivit Comisiei Electorale Centrale, studenții care nu au reușit să-și declare noul loc de ședere până la 26 iunie au posibilitatea să se adreseze la biroul electoral al secției de votare în raza căreia au reședința actuală, pentru a lua un certificat pentru drept de vot, care le va permite să voteze în oricare altă secție de votare.

Această procedură va fi valabilă în perioada 14-28 iulie curent. În baza certificatului pentru drept de vot, alegătorii se înscriu în ziua votării în lista suplimentară, iar certificatul va rămâne la biroul secției de votare și se va anexa la lista suplimentară.

Compania "Teleradio-Moldova" promite să acorde timp de antenă egal pentru toți concurenții electorali

IPNA "Teleradio-Moldova" va asigura condiții egale pentru toți concurenții electorali în programele de știri și actualitate. Modificările de rigoare au fost operate de membrii Consiliul de Observatori în Reglementările interne cu privire la reflectarea campaniei electorale pentru alegerile parlamentare din 29 iulie 2009.

Potrivit unui comunicat al Consiliul de Observatori, noile reglementări prevăd un compartiment aparte pentru știrile radio și TV. Evenimentele cu caracter electoral vor fi plasate în programele de știri la rubrica "Alegeri 2009", fără comentarii din partea autorilor, iar reportajele și știrile cu caracter electoral vor avea aproximativ aceeași durată.

Rubrica specială "Alegeri 2009" din cadrul știrilor nu va fi limitată în timp, pe post vor fi puse și știrile care au fost derulate până la emisie. Conducerea companiei publice a dat asigurări că toate materialele electorale vor fi reflectate

în condiții de egalitate, paritate și nediscriminare, conform grilei de emisie.

Conform sursei citate, cerințele față de programele de știri nu vor fi modificate ele rămân la fel de stricte - obiectivitatea, echilibru și echidistanță fiind principalele criterii pentru jurnaliști.

De asemenea membrii Consiliului susțin că respectarea noilor regulamente va permite organizarea unor alegeri corecte și libere care vor contribui la consolidarea societății democratice în Republica Moldova.

Căpșunul este cultura care poate aduce fermierilor profituri considerabile

una din componentele reușitei este alegerea corectă a soiurilor de căpșuni

Căpșunul este una dintre speciile pomicele care prezintă un interes economic și alimentar deosebit datorită potențialului mare de producție, calității fructelor, conținutului de vitamina C și alte substanțe utile pentru alimentația omului.

Cultura de căpșuni poate aduce micilor ferme familiale profituri anuale considerabile, în condițiile în care din al doilea an de la înființare această cultură devine profitabilă. În general, cultura de căpșuni se menține profitabilă, în medie trei-patru de la înființare, după care necesită din nou o replantare. Evident, una din cheile succesului este alegerea corectă a soiurilor de căpșuni. Profiturile fermierilor pot fi majorate considerabil datorită folosirii soiurilor remontante (cu mai multe recolte pe an). În această situație, se pot obține căpșuni și toamna, până în octombrie.

Un studiu realizat cu câțiva ani în urmă de CNFA demonstrează că producătorii de căpșuni din Moldova „au nevoie de soiuri mai noi, pentru a merge în pas cu producătorii din alte părți ale lumii și pentru a capitaliza avantajele ieșirii timpurii și menținerii îndelungate a produsului de piață”. Aceste constatări au fost făcute în 2005, când experții CNFA au atras atenția că „un număr mic de soiuri este disponibil în Moldova, iar multe din soiurile moldovenești sunt vechi”. Recomandarea lor a fost următoarea: „Din punct de vedere al comercializării, producătorii din Moldova trebuie să identifice și să ofere soiuri cu aromă, culoare, mărime și termen de păstrare satisfăcător pentru piață și consumator”. Cu regret, în anii ce au urmat puțin s-a făcut pentru ameliorarea situației, astfel încât această recomandare mai este valabilă și în prezent.

Betty

Soi foarte timpuriu

Vegetația

Poziție verticală, înălțime mijlocie
Frunziș dens, dezvoltare vegetativă importantă

Plantă foarte floriferă

Fructul

Fruct regulat, conic lung, de culoare roșie aprinsă, strălucitor, cu achene imbușurate
Fruct ferm, cu o bună aptitudine la conservare

Calități gustative standard

Fruct ușor dulce (IR între 6-7° Brix)
Aciditate mijlocie (10-11 meq NaOH/100g de fructe)

Rezistență

Oïdium : Bună toleranță pe frunze
Phytophthora cactorum : sensibilitate mijlocie

Colletotrichum acutatum : sensibilitate mijlocie

Botrytis și Rhysopus : puțin sensibil

Fiziologie – Adaptare

Bună calitate de polinizare

Foarte bună aptitudine de remontare

Polivalent, bună adaptare pe câmp deschis și închis

Poziționarea soiului

Producție precoce și etalată: > 9 săptămâni

Necesități slabe în ore de frig

Potențial de productivitate

Cea mai bună productivitate observată pe câmp deschis: 890g comercializabile pe plantă

Punctele forte ale soiului Betty

Foarte timpuriu

Potențial înalt de producție

Producție etalată

Fructe regulate, și bună ținută a fructelor

Poziționare în câmp deschis și închis

Facilitate de recoltare

Recomandări tehnice

Plantarea între mijlocul lui iulie și mijlocul lui august

Densitatea: 6 pl/ML

Fertilizare: aport de azot primăvara recomandat pentru optimizarea productivității

Ținând cont de cele expuse mai sus, compania „Agrodor Succes” și-a propus să suplinească necesitatea acută de material săditor de calitate. Pentru condițiile din Republica Moldova se potrivește ideal soiurile de căpșuni „Betty” și „Elsanta”, care au o productivitate înaltă, sunt rezistente la boli și dăunători, pot fi cultivate în câmp deschis și în mediu protejat și, la fel de important, sunt ușor de recoltat.

„Elsanta” este un soi cu coacere medie. Este rezistent la boli și destul de productiv. Gustul fructelor este superior multor soiuri. De la o plantă pot fi obținute de la 600 g până la 1 kg de pomușoare, greutatea medie a unui fruct fiind de 15-17 g. Î

La rândul său, „Betty” este un soi de căpșuni foarte timpuriu, fiecare plantă, la cultivare în câmp deschis oferind o productivitate de 890 grame comercializabile.

Analiza economică efectuată pentru un hectar de plantație cultivată cu căpșuni de soi „Elsanta” și unul cu căpșuni „Betty” demonstrează că afacerea devine profitabilă deja din al doilea an de activitate. Astfel, cheltuielile

pentru înființarea și exploatarea (în decurs de 3 ani) a unei plantații de un hectar se cifrează la 443 496 -485 496 mii lei, în timp ce veniturile nete vor constitui peste 700 mii de lei pentru soiul „Elsanta” și peste 950 de mii de lei pentru soiul „Betty”.

În ediția următoare vom reveni cu informații detaliate și argumentate economic despre înființarea unei plantații de căpșuni înalt productive.

Elsanta

Soi sezonier

Vegetația

Plantă viguroasă, semi-verticală, Lance florală lungă și solidă

Fructul

Formă conică regulată, de mărime mijlocie până la mare

Culoare roșie-oranjă spre roșie

cărămiziu, destul de omogenă

Epiderma rezistentă, fermă, suculentă, parfumată,

cu aromă agreabilă

Bună conservare

Rezistență

Oïdium : sensibilă

Phytophthora cactorum : sensibilă

Colletotrichum acutatum : sensibilă

Botrytis și Rhysopus : puțin sensibil

Sensibil la ofelirea plantelor

în perioada recoltării

Fiziologie – Adaptare

Polivalent, bună adaptare pe câmp deschis și închis

Productivitate

Soi sezonier, înflorirea etalată

Randament înalt: 600 gr

până la 1 kg/plantă

Greutatea mijlocie: 15 până

la 17 gr/fruct

Recoltare foarte ușoară

SC. AGRODOR-SUCCES SRL.

Tel/Fax: + 373 22 549093

Mob: + 373 691 34 088;

+373 68914570

E-mail:

agrodor.succes@gmail.com Web:

www.agrodor.md

Str. A. Hildeu 59,

or. Chisinau, MD-2001

Calitatea castraveților moldovenesți îi face competitivi pe piețele externe

Însă, exporturile sunt mici din cauza cantităților insuficiente

În ultimii 5 ani pe piața castraveților au început să apară producători profesioniști, fapt ce a contribuit la îmbunătățirea parametrilor de calitate a castraveților. În același timp, cantitatea de producție autohtonă nu este în măsură să acopere necesitățile interne de castraveți, deficitul fiind compensat de importuri.

Volumul producției a crescut cu 35%, constituind 32,68 mii tone în 2008, comparativ cu anul 2004 (21,3 mii tone). Pentru anul 2009 se estimează o recoltă cu 1% mai mare decât în 2008.

Un indicator este și suprafața destinată cultivării castraveților, care a crescut cu 33% în 2008 (3,71 mii ha), față de 2004 (2,8 mii ha) și cu 28% față de 2007. Productivitatea medie la hectar a crescut de la 76,1 q/ha în 2004 la 88,1 q/ha în 2008 și cu 60% față de 2007, ceea ce a cauzat o creștere a volumului producției de 2 ori față de anul 2007.

Comerțul extern

Exportul

Exportul castraveților este în declin pe parcursul ultimilor 5 ani. În 2008 a fost înregistrat cel mai mic volum de castraveți exportat din perioada de referință (39 tone), comparativ cu 93 tone în 2004. Cea mai mare cantitate a fost exportată în 2006 (676 tone). Castraveții din Moldova sunt exportati preponderent în țările CSI: Rusia, Ucraina și Belarus. În 2004, 2005 și 2006 castraveții au fost exportati și în România.

Importul

Importul de castraveți este în creștere continuă, acesta fiind de 2,8 ori mai mare decât în 2004 (2098 tone). Cel mai mare import de castraveți a fost înregistrat în 2008 (5803 tone). Anul trecut, ca și în anii precedenți, liderul care a livrat cantități considerabile de castraveți pe piața moldovenească a fost Turcia. În primul trimestru al anului 2009 au fost importate 879 tone de castraveți, de 3 ori mai puțin decât în aceeași perioadă a anului trecut.

Prețuri

Statistica ultimilor ani, demonstrează că producția autohtonă de castraveți este competitivă cu cea de import. Prețul mediu de export este mai mare decât prețul mediu de import și asta demonstrează calitatea înaltă a castraveților moldovenesți. Prețul mediu angro de sezon a crescut de două ori față de anul 2004, iar cel de export de 4,5 ori față de anul 2004, pe când cel de import doar de 1,5 ori.

Tatiana VASILIU

Castraveți	U.M.	2004	2005	2006	2007	2008	prev. 2009	2008/2007, %
Suprafața totală	mii ha	2,8	2,9	3,60	2,90	3,71		127,9%
Volumul de producere	mii tone	21,3	28,1	38,1	15,9	32,68	34,17	205,5%
Recolta medie	q/ha	76,1	96,9	105,8	54,9	88,1		160,4%

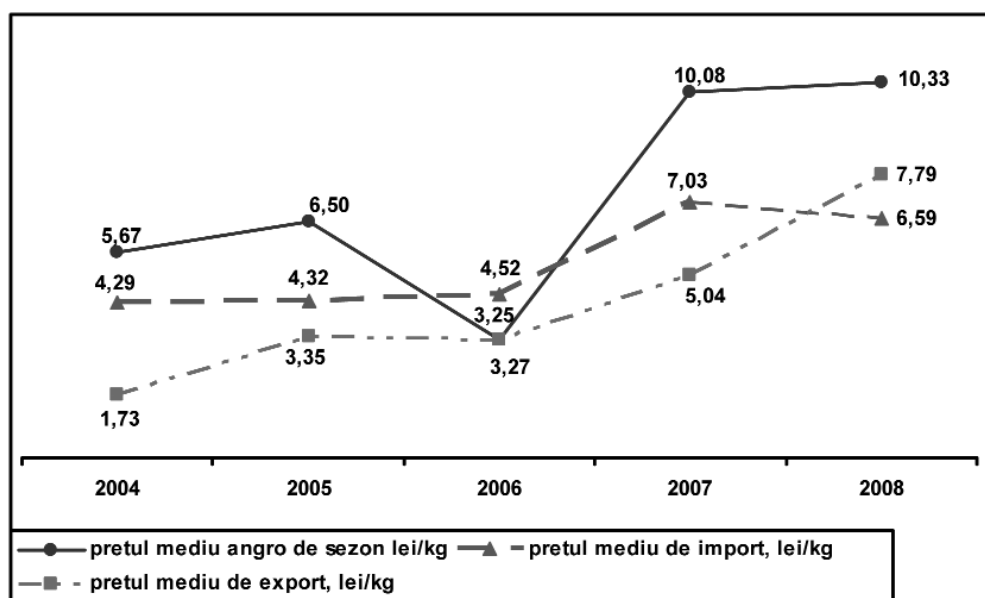
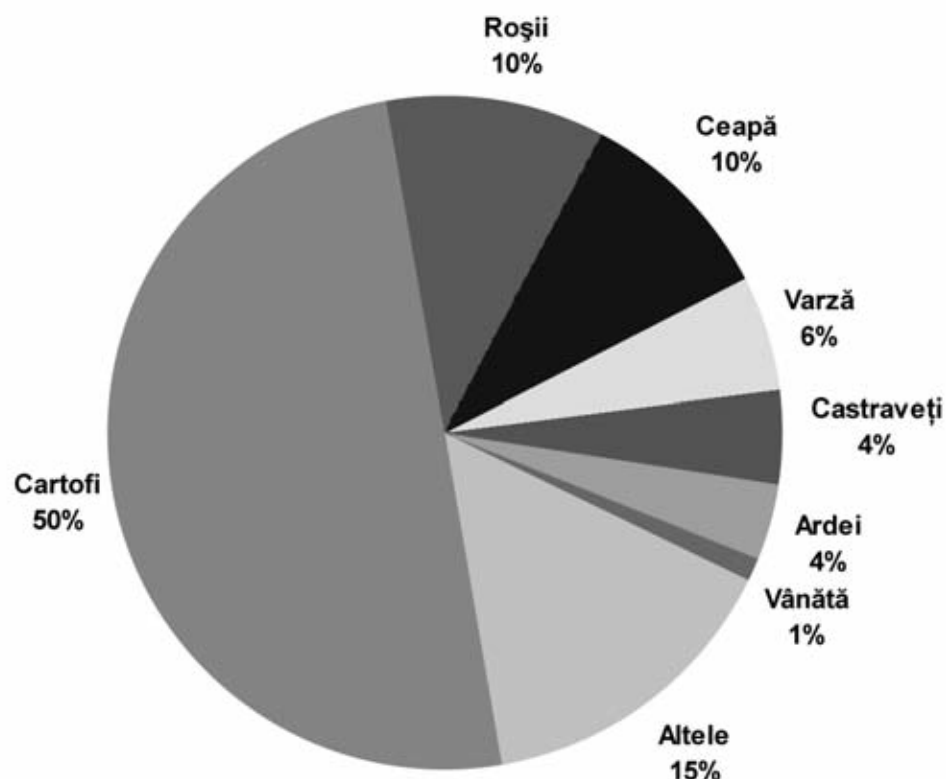
Sursa: Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare

Produce	Export, 2004		Export, 2005		Export, 2006		Export, 2007		Export, 2008	
	tone	mii USD	tone	mii USD	tone	mii USD	tone	mii USD	tone	mii USD
Legume, total	10310	2942	26112	4794	29049	6137	9154	2706	10987	3978
Castraveți	93	13	147	39	676	169	218	91	39	29

Sursa: Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare

Produce	Import, 2004		Import, 2005		Import, 2006		Import, 2007		Import, 2008	
	tone	mii USD	tone	mii USD	tone	mii USD	tone	mii USD	tone	mii USD
Legume, total	51972	9070	40272	8683	51290	12017	58263	19123	88497	27340
Castraveți	2098	730	3670	1260	5074	1747	5460	3161	5803	3676

Sursa: Ministerul Agriculturii și Industriei Prelucrătoare

SGS Moldova informează agenții economice despre condițiile de import și comercializare a produselor pe piețele exterioare

Pentru adaptarea produselor și serviciilor sau inițierea unor noi produse la cerințele dinamice ale piețelor trebuie făcută o evaluare a situației piețelor respective și a firmei producătoare, care să conducă la stabilirea unei strategii. Evaluarea situației se efectuează cu ajutorul unei analize a informațiilor transpuse asupra trecutului, prezentului și viitorului firmei.

Procedurile vamale, calitatea, siguranța, modul de ambalare și etichetarea produselor sunt reglementate prin legi, directive, hotărâri de Guvern, norme de aplicare, ordine etc. Orice referire la anumite condiții ce trebuie îndeplinite, este necesar și corect să facă trimitere la reglementările legale în vigoare.

Deoarece la acest subiect se produc multe confuzii sau se colectează infor-

mații greșite, compania SGS, prin intermediul rețelei sale mondiale, la solicitarea producătorilor și exportatorilor, oferă informații și consultații referitor la regulile vamale și normele de import ale altor țări în scopul adaptării produselor moldovenești la cerințele acestor piețe.

Spre exemplu, Rusia, Belarus și alte țări membre CSI substituie standardele GOST cu noi Reglementări

Tehnice. Certificarea efectuată după standardele GOST la unele produse nu mai este acceptată. Rețelele de supermarketuri mondiale, aplică la mărfurile ce urmează a fi livrate în rețelele lor, suplimentar la normele de import stabilite de stat, standarde comerciale speciale.

Apelând la aceste servicii informaționale, exportatorii beneficiază de informații sigure și actualizate direct din țara importatoare și își reduc considerabil cheltuielile de marketing.

Compania SGS activează în Moldova de 14 ani și are un rol important în stimularea exportului mărfurilor moldovenești pe piața internațională și promovarea produselor autohtone atât pe piața internă, cât și cea externă.

Angajații din sfera financiară sunt în continuare cel mai bine remunerați

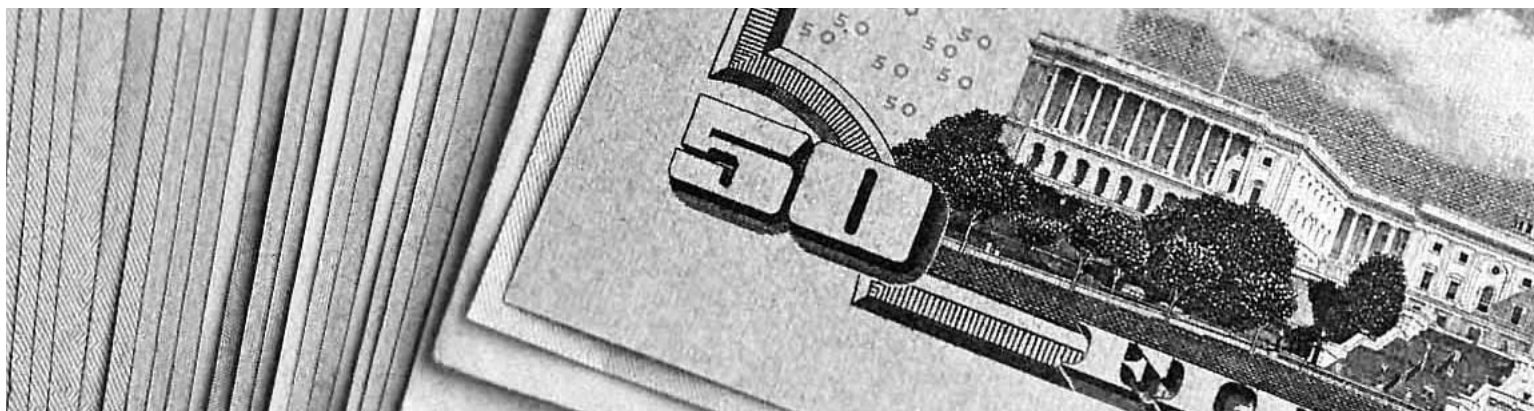
Salariul mediu lunar al unui lucrător din economia R. Moldova a constituit în ianuarie-mai 2641,5 lei. În luna mai retribuția medie a fost de 2745,8 lei, transmite Info-Prim Neo cu referire la Biroul Național de Statistică (BNS).

Creșterea față de primele 5 luni ale anului trecut constituie în termeni reali 9,9%. În sfera bugetară salariul mediu a constituit 2296,4 lei, iar în sectorul real al economiei – 2845,3 lei.

În topul celor mai remunerați lucrători sunt angajații în activități financiare, cu 5552,1 lei, urmați de cei din sfera energiei electrice și termice, gaze și apă – cu un salariu de 4613,8 lei. Salariații din sfera transporturilor și comunicațiilor, tranzacțiilor imobiliare și administrației publice cu un salariu de peste 3100, 0 lei.

În luna mai, în sfera bugetară salariul mediu a constituit 2455,4 lei, iar în sectorul real – 2913,8 lei.

Minimul de existență lunar calculat pentru populația aptă de muncă în primul trimestru al anului este 1410,2 lei (1496,9 lei pentru bărbați) și include valoarea produselor absolut necesare pentru coșul alimentar și cel nealimentar (servicii, plăți comunale, îmbrăcăminte, încălțăminte, asistență medicală).

Banca Mondială ar putea acorda o finanțare de 100 mln USD pentru creditarea sectorului real al economiei

Banca Mondială ar putea acorda o finanțare de 100 mln USD pentru creditarea sectorului real al economiei, în special a exportatorilor din R. Moldova, a declarat reporterului BASA-press vice-premierul în exercițiu Igor Dodon.

Potrivit lui Igor Dodon, este vorba despre

una dintre măsurile anti-criză promovată de guvern în vederea susținerii exporturilor prin garanții de stat și diminuare a riscurilor. Oficialul a specificat că această linie de creditare va putea fi deschisă în septembrie, dar numai cu condiția ratificării acordului de credit de către organul legislativ de la Chișinău.

Plicurile pentru concursul de stimulare a contribuabililor mai pot fi expediate câteva zile

Data-limită de expediere a plicurilor cu bonuri de casă pentru concursul de stimulare a contribuabililor este 5 iulie. Urmează să aibă loc a IV extragere trimestrială de la anunțarea concursului, Info-Prim Neo.

Scopul acestuia este de a motiva contribuabilii să solicite bonuri de casă pentru mărfurile și serviciile procurate, determinând astfel agenții economici să activeze transparent, să utilizeze mașina de casă și control pentru toate operațiunile, evitând contabilitatea dublă.

Maria Cotruță, inspector principal la Serviciul Fiscal de Stat, a spus că până acum la concurs au participat 18 mii de persoane.

Plicurile expediate pentru concurs au permis Inspectoratului Fiscal Principal de Stat să depisteze o serie de încălcări ale legislației fiscale. Ca urmare, au fost efectuate 427 de controale inopinate la agenți economici din toate raioanele republicii, fiind aplicate amenzi în sumă de 700 mii lei.

Totodată, Cotruță a reiterat că la fiecare ediție a concursului, prin extragerea plicurilor cu bonuri de casă, sunt anunțați

38 de învingători. Acestora li se oferă premii în valoare totală de 100 mii lei. Premiul mare este de 25 mii lei. Urmează două premii de 15 mii lei și cinci premii de 5 mii lei. Mai sunt premii de 1000 și 500 lei.

Concursul a fost lansat în toamna anului trecut. La el pot participa toți contribuabilii care au domiciliu permanent sau adresă juridică pe teritoriul R. Moldova. Plicul pentru concurs trebuie să conțină o cerere și 50 bonuri de casă pentru bunurile și serviciile procurate, în valoare de cel puțin 1000 lei.

Plicurile sunt trimise pe adresa Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, cu mențiunea pentru concurs.

Ministerul de ramură se angajează să ajute companiile de construcții să nu falimenteze

O comisie instituită în cadrul Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului lucrează asupra unui program de finanțare a construcțiilor care nu pot fi finalizate din cauza dificultăților financiare, transmite Info-Prim Neo.

„Posibilități bugetare pentru a întreține așa un complex imens nu avem și suntem nevoiți să căutăm surse suplimentare, cum ar fi credite, granturi. În aceste condiții, principiile după care vor fi subvenționate sau creditate aceste blocuri locative vor fi dure și stricte”, a spus la o conferință de presă ministrul în exercițiu al construcțiilor, Vladimir Baldovici.

„Doar 25% dintre firmele care au construcții au prezentat informații pentru a concluda cu ministerul, restul nu-și doresc acest lucru”, a spus oficialul.

„Mecanismul de intervenție financiară se discută. Unele companii spun că nu este efectiv ca statul să procure blocurile nefinisate. Altele sunt de a cord și cred că aceste apartamente ar putea să devină locuințe cu destinație socială. Alte intervenții vor viza recuperările financiare. Probabil, vor oferi credite pe o perioadă de 15-20 ani”, a spus Elena Bejenaru, șefa Di-

recției locuințe la minister. Ea a precizat că, până acum, agenții economici au prezentat informații despre 60 de blocuri locative, din cele 194 pentru care au fost făcute propuneri.

Numărul întreprinderilor din Registrul de stat în primele patru luni ale anului curent a fost de 151651 companii, dintre care 6% sunt din ramura construcțiilor.

Convenție trilaterală în domeniul construcțiilor stabilește salariul minim pe timp de criză

Pe timp de criză economică, salariul minim al unui angajat din ramura construcțiilor va rămâne 1600 lei. Potrivit unei noi convenții colective, problema majorării salariului pentru această categorie de angajați va fi pusă în discuție de sindicatul de ramură și autorități la finele anului în curs. Convenția a fost semnată marți, 9 iunie, de Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului (MCDT), sindicatul de ramură și Federația patronală a constructorilor, drumarilor și producătorilor materialelor de construcție „Condrumat”.

„Nu am cerut o majorare de salariu pe timp de criză, am negociat și am stabilit ca nivelul minim pentru prima categorie care a fost stabilită anterior – 1600 lei – să fie păstrat, însă am inclus o clauză specială prin care prevedem că vom reveni la discutarea acestei sume la finele lunii decembrie. Pentru prima dată, am stabilit pentru sistemul netarifar un minim de 1200 lei”, a declarat Victor Talmaci președintele Federației sindicatelor de construcții și industria materialelor de construcții „Sindicons”.

Potrivit lui Talmaci, noua convenție prevede formarea profesională prin intermediul comitetului sectorial de pregătire profesională, pentru prima dată fiind introduse în cadrul convenției prevederi speciale ce țin de eliminarea celor mai grave forme de exploatare a copilului prin muncă.

Președintele „Condrumat”, Pavel Caba, spune că la baza elaborării convenției au stat diversele mișcări din societate, schimbul de relații dintre angajator și angajat, dar și practica țărilor vecine.

„Convenția prevede lucruri care vizează modificarea legislației. Astfel, se cere modificarea Codului muncii, actele nor-

mative ce țin de salarizarea angajaților, de vechimea în muncă, dar și elaborarea unei legi cu privire la șomaj. Documentul va servi drept bază la negocierea contractelor de muncă din ramura construcțiilor, contractelor individuale de muncă pentru ca procesul investițional din R. Moldova să se prelungească”, a explicat Caba.

Potrivit acestuia, în perioada de criză agenții economici din ramura construcțiilor întâmpină dificultăți, existând riscul ca o bună parte din ei să falimenteze.

„Companiile din construcții sunt puse într-o situație diferită față de crizele care au fost în anii precedenți, căci suntem deja în a 3-4 criză. Anterior marea majoritate a patrimoniului era de stat și tot ce se petrecea responsabilitatea o duce statul. Acum, însă, agenții economici sunt privați și au la spate colective, credite bancare pe care nu le pot întoarce și riscă să falimenteze”, a mai spus președintele „Condrumat”.

Numărul întreprinderilor din Registrul de stat în primele patru luni ale anului curent a fost de 151651 companii, dintre care 6% sunt din ramura construcțiilor.

Un contabil pierde o lună de muncă pe an pentru întocmirea rapoartelor

Un contabil pierde 171 ore (21,4 zile) de muncă pe an pentru întocmirea și prezentarea diferitor dări de seamă și declarații fiscale, arată un sondaj efectuat în cadrul proiectului USAID/BIZTAR pe un eșantion de 1200 de contabili, transmite Info-Prim Neo

Studiul a fost prezentat marți, 9 iunie, în cadrul mesei rotunde „Raportarea în afaceri: soluții de optimizare”, organizat de Camera de Comerț și Industrie.

Mihai Bologan, expert în acest proiect, a precizat că circa 73 ore din cele 171 sunt consumate pentru prezentarea rapoartelor către Biroul Național de Statistică (BNS), 74 ore – către inspectoratele fiscale, iar 24 ore către subdiviziunile Casa Națională de Asigurări Sociale (CNAS). Peste 80% din rapoarte se completează manual.

Fiecare contabil vizitează, cel puțin, o dată

pe lună BNS și inspectoratul fiscal teritorial și o dată în trimestru subdiviziunea teritorială a CNAS, iar fiecare al treilea se în toarce la fisc după ce a prezentat raportul, iar la BNS – fiecare al cincilea.

Numărul de companii deservite în medie de un contabil este de 2,71 la Chișinău, 2,65 – la Bălți, 1,75 – la Orhei. Media pe țară este de 2,38 companii. Studiul include și un șir de propuneri ale contabililor privind perfecționarea modalităților de raportare.

Oleg Grigori, un alt expert USAID/BUZ-

TAR, a menționat printre propuneri excluderea a 23 de rapoarte considerate de către specialiști ineficiente, pe motiv că dublează datele și au o frecvență sporită, instituirea unui ghișeu unic de primire a rapoartelor pentru BNS, subdiviziunile IFPS și CNAS, asigurarea schimbului de date dintre BNS, IFPS și CNAS, utilizarea pe larg a sistemelor electronice de raportare, inclusiv sistemul E-declarații a IFPS.

Agenții economici sunt obligați să prezinte diferitor instanțe peste 70 de dări de seamă, rapoarte lunare, trimestriale și anuale.

BERD intenționează să finanțeze construcții de rezervoare de gaze naturale în Moldova

Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) intenționează să finanțeze construcția a patru depozite de stocare a gazelor naturale în Europa de Sud-Est. Agenția Reuters citează un oficial al BERD care spune că banca planifică să finanțeze aceste proiecte în Bulgaria, Serbia, România și R. Moldova, transmite Info-Prim Neo.

BERD a acordat deja un credit de 200 mln euro companiei ungare MOL pentru construcția unui rezervor de stocare a gazelor și intenționează să acorde creditare substanțială proiectului Nabucco. Prin această conductă, gazele naturale din Asia Centrală vor fi furnizate în țările europene, ocolind teritoriul Rusiei.

Depozitul din Ungaria va fi construit la granița cu Bosnia, Serbia și Croația în eventualitatea urnizării de gaze și acestor țări.

În pofida crizei

Producătorilor de nuci speră la un profit bun în 2009

Criza lasă amprenta și asupra producătorilor de nuci, cu toate acestea ei speră la un profit bun în anul curent. Potrivit președintelui Uniunii producătorilor de nuci, Alexandru Jolondcovschi, piața mondială necesită un volum foarte mare de nuci calitative, iar acest lucru le-ar permite să se extindă, transmite Info-Prim Neo.

„Nuca bună, care este culeasă la timpul potrivit, în luna octombrie, va fi întrebată pe piața internă, dar și pe cea externă. Însă nuca culeasă în august, spălată cu detergent ca să fie frumoasă, dar neagră în interior nu va fi cumpărată”, a explicat Jolondcovschi.

Potrivit acestuia, producătorii de nuci moldoveni au toate șansele să-și vândă produsul și să obțină un profit bun, deoarece piața externă are nevoie de un produs de calitate.

„Suntem optimiști în ceea ce privește comercializarea nucilor

moldovenești pe piața externă. Piața mondială necesită un volum foarte mare de nuci calitative, iar acest lucru ne-ar permite să ne extindem. Potrivit datelor FAO (Food and Agriculture Organization – agenția ONU responsabilă de alimentație și agricultură), necesitățile globale ar fi de 200 mln tone anual, însă se produce mai puțin de 2 mln tone de nucă”, a explicat președintele uniunii.

Jolondcovschi spune că recolta de nucă va fi anul acesta de 7-8 mii tone, cu 30-40% mai puțin decât anul trecut, din cauza înghețurilor din luna aprilie curent.

Pe piața externă nucile moldovenești sunt comercializate la prețuri ce pot varia între 3,5-5 euro per kilogram, în timp ce pe piața internă prețul de cumpărare angro a unui kilogram de nuci ajunge până la 60 lei. Media de export este de 8-10 mii tone anual, iar R. Moldova exportă în 41 de state.

Moldova poate exporta până la 70 mii tone de fructe

Potențialul maxim al Republicii Moldova de export al fructelor constituie 70 mii tone, a declarat pentru mass-media șeful Direcției generale politici comerciale, din cadrul Ministerului Economiei și Comerțului (MEC), Octavian Calmîc. Declarația a fost făcută în cadrul seminariului „Exportul fructelor și legumelor în UE și Germania”, desfășurat miercuri, 10 iunie.

Potrivit lui Calmîc, în mare măsură fructele moldovenești sunt exportate în statele CSI, unde cerințele nu sunt atât de stricte și dure ca cele impuse de Uniunea Europeană. „Totuși, se atestă o tendință de extindere a exporturilor fructelor și legumelor și în UE. Ponderea exporturilor către UE a crescut până la 55% în anul curent, de la 50% în anul trecut anul trecut, a remarcat reprezentantul MEC.

Calmîc a menționat că R. Moldova exportă în UE special mere și struguri în stare proaspătă, dar și cireși și piersici, care necesită o logistică specială pentru că sunt produse ușor alterabile. Tradițional agenții economici moldoveni exportă în UE fructe uscate și miez de nucă.

„Principala dificultate din cauza căreia fructele și legumele noastre nu sunt atât de prezente pe piața UE, constă în conformarea la standardele europene de calibrare și ambalare. Iar în acest

sens e nevoie de suportul statului pentru producătorii moldoveni”, a adăugat Calmîc.

De asemenea, reprezentantul MEC a subliniat că tot mai mult se pune accent pe producerea fructelor și legumelor ecologice.

Potrivit datelor statistice pentru primele trei luni ale anului curent, în UE au fost exportate produse vegetale în valoare de 30,9 mln USD, ceea ce este cu 88% mai mult decât în ianuarie-martie 2008. În CSI au fost exportate produse în valoare de 18,2 mln USD sau de 2,4 ori mai mult decât în perioada similară a anului 2008.

În 2009 vor fi executate marcaje rutiere pe o lungime de 2 mii km de drumuri

Pentru anul 2009 este preconizată executarea marcajului rutier pe drumurile publice cu lungimea totală de 2000 km, ceea ce reprezintă o creștere a volumului lucrărilor de circa două ori comparativ cu anii precedenți, comunică serviciul de presă al Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului (MCDT).

Lucrările de marcaj al drumurilor au demarat din luna mai curent și sunt executate de SRL Rutador care a fost desem-

nată câștigătoare a licitației publice. Întreprinderea dispune de trei echipe dotate cu utilaje și tehnică modernă pentru aplicarea marcajului orizontal.

Conform sursei citate, lucrările sunt executate, în primul rând, pe traseele principale - spre punctele de trecere ale frontierei de stat: traseul Chișinău - Leușeni - frontiera cu România; Chișinău - Soroca - frontiera cu Ucraina; Chișinău - Cimișlia - Vulcănești - Giurgiulești - fron-

tiera cu România; Chișinău - Dubăsari - Poltava; Chișinău - Ungheni - Sculeni - frontiera cu România și R2 Chișinău - Bender.

De la demararea lucrărilor până în prezent marcajul a fost deja aplicat pe o lungime de cca 300 km. Lucrările de executare a marcajului rutier pe drumurile publice sunt asigurate din sursele Fondului rutier, iar în acest scop sunt prevăzute peste 15 mln lei.

Piața germană, deschisă pentru fructele și legumele moldovenești

Moldova ar putea să exporte mai multe fructe și legume în Germania, dacă producătorii ar semna contracte cu piețele en gros din această țară sau cu unele centre de distribuție, restaurante și hoteluri. De această părere este Roman Palanciuc, consultant în Proiectul de dezvoltare a businessului agricol, finanțat de USAID și implementat de CNFA Inc, transmite Info-Prim Neo.

La un seminar organizat de MIEPO, Palanciuc a spus că cerințele de ambalare a produselor pe piețe en gros și centrele de distribuție sunt mai puțin stricte decât cele impuse de supermarket. „Spre regret, producătorii noștri nu dispun de informația necesară privind mecanismele de aprovizionare a acestor piețe, nu cunosc amplasarea locațiilor de vânzare, adresele restaurantelor și hotelurilor”, a menționat consultantul în Proiectul de dezvoltare a businessului agricol.

El am mai spus că este necesară mai multă informație privind situația pe a ceste piețe prețuri, metode de contractare, alte cerințe. Organizația de Atragere a Investițiilor și Promovare a Exporturilor (MIEPO), precum și alte structuri guvernamentale și neguvernamentale, ar trebui să acorde o mai mare atenție colectării și actualizării datelor, a subliniat Roman Palanciuc.

Octavian Calmîc, șeful Direcției politici comerciale la Ministerul Economiei și Comerțului a comunicat că exportului de fructe și legume în stare proaspătă îi revine 5% în volumul total al

exporturilor moldovenești pe piața europeană. În special se exportă miez de nucă.

„Deși preferințele comerciale autonome oferă unele avantaje Moldovei la exportul de fructe și legume, cu scutirea componentei ad valorem a taxei de import, continuăm să facem mai mult exporturi de fructe și legume proaspete pe piața CSI”, a relatat oficialul de la minister.

El crede că Moldova ar putea exporta mai multe fructe și legume proaspete în țările UE, inclusiv mere, struguri, producția pomilegumicolă congelată și uscată. „În Germania, de exemplu, ar putea fi exportate asemenea produse precum sunt dovleceii, ardeii dulci, vinetele, strugurii, nucile. Aceste nu-și pierd calitățile gustative sau aspectul la transportare”, a spus Octavian Calmîc.

Jens Hauzer, specialist german în domeniul cercetării pieței, a spus că Germania este una din cele mai mari piețe de fructe și legume proaspete din UE și cel mai mare consumator al fructelor și legumelor conservate. Consumul anual de legume este de 7,26 mln tone, iar de fructe - 9,8 mln tone. Germania este cel mai mare consumator de struguri de masă din lume și unul din cei mai mari importatori de nuci în UE. Experțul a mai spus că piața Germaniei este mereu în căutarea unor noi furnizori de fructe și legume. El a recomandat producătorilor moldoveni să participe mai activ la expozițiile și târgurile internaționale și să organizeze prezentări ale producției moldovenești, în special pentru importatorii germani.

În primele trei luni

Asociațiile de economii și împrumut au obținut un profit de aproape 5 mln lei

Profitul net obținut de către asociațiile de economii și împrumut în trimestrul I al anului curent a constituit 4,9 mln lei, în scădere cu 10,9% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2008, se arată în buletinul al Comisiei naționale a pieței financiare (CNPF).

Potrivit sursei citate, capitalul propriu al asociațiilor de economii și împrumut a înregistrat valoarea de 104,1 mln lei, fiind în creștere cu 25 mln lei (31,6 %) față de perioada similară a anului 2008.

CNPF mai informează că în primul trimestru curent, activele asociațiilor a atins 584,6 mln lei, fiind în creștere cu 1,8 %. Ponderea maximă a activelor revine împrumuturilor acordate, care s-au majorat cu 28,5 mln lei sau cu 5,8% în raport cu 2008. Aceeași sursă spune că în data de 31 martie, numărul beneficiarilor de împrumuturi era de 114 301 persoane, fiind în scădere cu 4,5%, comparativ cu anul 2008. Totodată numărul depunătorilor de economii s-a majorat cu 1,4% la 6 950 persoane.

În perioada de referință valoarea medie a unui împrumut a fost de 9 456,7 lei, în creștere cu 10,7% față de anul 2008. Concomitent, valoarea medie a economiilor atrase sub formă de depuneri s-a diminuat cu 36,3%, fiind de 9 582 lei.

Datele comisiei relevă o creștere a numărului membrilor asociațiilor cu 8,4% la 123 932 persoane. Acestea se referă la 395 de asociații care au prezentat rapoartele financiare.

În primul trimestru

Companiile de asigurări au plătit despăgubiri de 67 mln lei

În primul trimestru al anului curent societățile de asigurări au plătit despăgubiri și indemnizații de asigurare în sumă de 66,8 mln lei, depășind indicatorul din perioada similară a anului precedent cu 10,6% (6,4 mln lei), se arată în buletinul trimestrial al Comisiei naționale a pieței financiare (CNPF).

Potrivit sursei citate, în perioada de referință despăgubirile plătite pentru asigurările benevole de bunuri au înregistrat un ritm de creștere de 27% sau cu 7,5 mln lei, la asigurările benevole de persoane - de 15,5% (0,9 mln lei), iar la asigurările benevole de răspundere civilă de 2,3 ori (0,4 mln lei).

CNPF mai informează că în trimestru I al anului 2009, primele brute subscrise din asigurări au constituit 178,8 mln lei, înregistrând o descreștere de 24,3 mln lei (12%), față de perioada similară a anului trecut.

Din volumul total de prime brute subscrise, asigurările generale au format prime brute subscrise în valoare de 156,2 mln lei, mai puțin cu 14,1% față de trimestru I 2008. În același timp, primele brute subscrise din asigurări de viață au fost de 13,6 mln lei în creștere cu 25,9% față de trimestru I 2008. Ponderea asigurărilor de viață în a constituit 7,6%, fiind în creștere cu 2,3 puncte procentuale.

În perioada ianuarie-martie 2009, asigurările be-

nevole de persoane și asigurările benevole de răspundere civilă s-au majorat cu 11,9% și, respectiv, 32,9%. În același timp, asigurările benevole de bunuri și asigurările obligatorii s-au diminuat cu 3,3% și, respectiv, 25,7%.

Potrivit datelor CNPF, la data de 31 martie societățile de asigurare dețineau un portofoliu de 457 325 contracte în vigoare sau cu 433 075 mai puține decât la aceeași dată din 2008. Din totalul contractelor, 7% au revenit contractelor de viață.

În prezent pe piața moldovenească de asigurări activează 27 de companii.

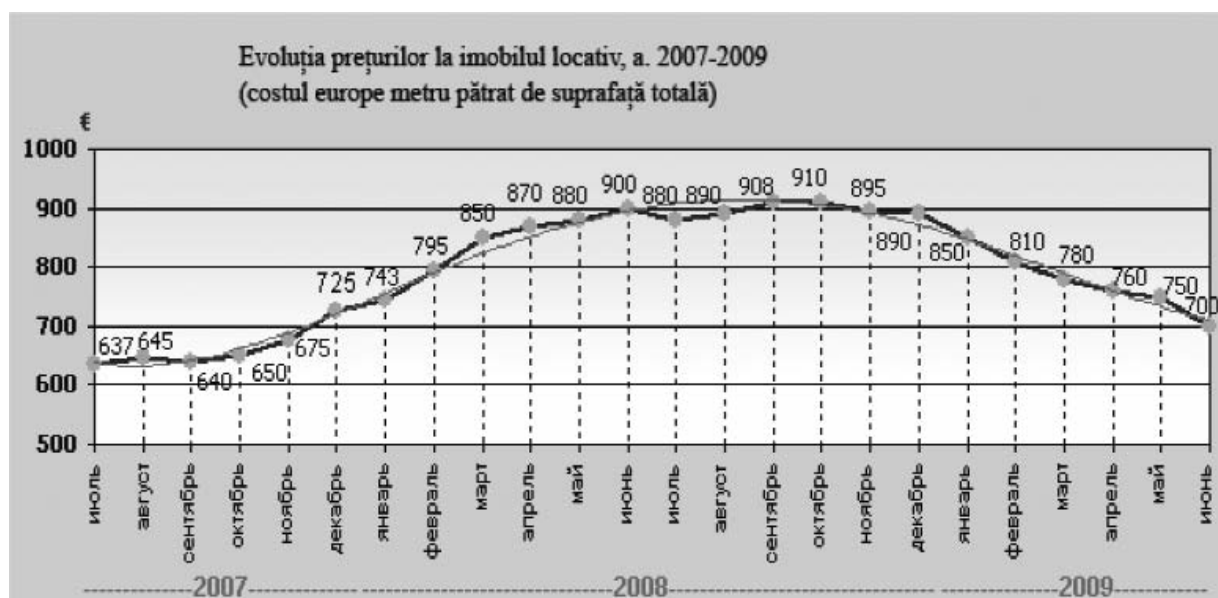
Imobilul continuă să se ieftinească

Prețurile apartamentelor din capitală au scăzut, în cinci luni, în medie cu aproape douăzeci la sută, coborând la 700 de euro pe metru pătrat, cu 150 euro mai puțin decât la început de an, potrivit Agenției imobiliare „Nika Imobil”.

În ultima lună imobilul s-a ieftinit cu aproximativ 7% sau 50 de euro, pe fondul crizei în care se află domeniul construcțiilor, mai anunță agenții imobiliari.

Potrivit aceleiași agenții imobiliare, după octombrie 2008 când prețul la apartamente în Chișinău a atins cel mai înalt nivel (în medie 910 euro pe metru pătrat), spațiul locativ s-a ieftinit cu 23 la sută.

Și portalul pret.md constată o reducere a prețurilor la apartamente în capitală de la o medie de 49 500 euro în ianuarie 2009 la 43 500 euro în iunie. Costurile au coborât la nivelul lunii decembrie 2007. Cele mai mari ieftiniri s-au înregistrat la locuințele cu o odaie (-17.1%), după care urmează cele cu trei odăi (-13.9%) și două odăi (-13.2%), în timp ce prețurile la apartamentele cu patru odăi s-au redus în primele cinci luni cu 7.6%.

Petru Oleinic:

Piața se va stabiliza la mijlocul anului 2010

„Cererea la imobilul locativ a căzut până la 30-35 la sută din ofertă și e firesc ca în aceste condiții prețurile să scadă”, este de părere Petru Oleinic, directorul general al Agenției imobiliare „Nika Imobil”.

El spune că „cumpărătorii nu sunt gata să vândă apartamentele la prețurile pe care le oferă cumpărătorii, care sunt în așteptare”. Aceste așteptări sunt legate, în opinia expertului, de starea de incertitudine în care se află economia în general. „Există o diferență mare între

prețul ofertei și prețul cererii”, menționează dl Oleinic. „Ceea ce avem pe piață sunt tranzacții impuse de situația în care se află vânzătorul”.

Referindu-se în general la situația din domeniul construcțiilor, care de mai multe luni se află în criză, directorul general al Agenției imobiliare „Nika Imobil” estimează că în perioada de creștere economică acest domeniul poate a profitat mai mult decât altele, iar pe timp de criză suferă mai mult decât alte ramuri ale economiei.

„Multe proiecte au fost suspendate, iar altele noi nu sunt lansate, ca urmare peste un an-doi am putea să ne pomenim în situația de la sfârșitul anilor 2000, când după criza financiară regională ce a afectat grav economia moldovenească, creșterea a început să crească și respectiv au crescut prețurile”, crede Petru Oleinic. El este de părere că piața imobilului locativ ar putea să se stabilizeze la mijlocul anului 2010, când se vor activa vânzările, vor avea loc mai multe tranzacții, în timp ce prețurile vor crește.

Lilian Ciupac:

Situația pe piață este dictată de cumpărător

Expertul imobiliar, Lilian Ciupac, menționează că „în general tendințele pe piața primară și cea secundară sunt cam aceleași, însă scăderea numărului tranzacțiilor pe ultima nu este atât de accentuată ca pe cea primară”.

Totodată, spune el, dacă pe segmentul caselor deja construite se mai produc „niște mișcări”, în ceea ce privește casele ce se află în construcție „ne putem aștepta la niște vânzări doar în cazul unor prețuri excepțional de mici”. „Oferta este foarte mare, iar cererea este extrem de mică”, afirmă expertul imobiliar.

Potrivit dlui Ciupac, care este și directorul Companiei imobiliare NVM Imobil, „vânzătorii nu sunt gata să vândă imobilul la prețul pe care sunt gata să-l ofere cumpărătorii, care au fixat niște praguri peste care nu vor să treacă”. „Ei sunt gata să cumpere, bunăoară, un apartament cu două odăi la preț de până la 40 mii de euro, pe când se cere pe ele până la maximum 55 mii de euro, atât pe piața primară, cât și pe cea secundară”.

Expertul imobiliar spune că „există oferte de preț și de 400-500 de euro pe metru pătrat, însă nu toți sunt gata să facă reduceri atât de mari, dar, în funcție de situație, sunt gata să discute asemenea prețuri”.

„Trebuie să înțelegem că piața este dictată de cumpărător. Nu înțeleg de ce toată atenția este îndreptată în ultimul timp spre cei care vând. Atunci când piața se afla în creștere, la putere era vânzătorul, acum situația este total diferită, cumpărătorii sunt acei care dictează absolut totul”, mai spune Lilian Ciupac. „La moment putem să constatăm că oamenii așteaptă ce o să se întâmple la toamnă. După ce s-a anunțat că în Rusia situația o să fie în toamnă mult mai gravă, adică vânzătorii o să fie predispuși să vândă imobilul la prețuri mult mai mici, toți sunt în așteptare. Până în toamnă o să fie un fel de stag-

nare. Prețurile nu o scadă, nici nu o să crească, nu o să cumpere nimeni și nu o să vândă nimeni. O să fie tranzacții, dar o să fie foarte puține, care nu o să influențeze starea de lucruri”, mai constată dl Ciupac. El mai spune că „la Chișinău nu au rămas atât de multe apartamente în vânzare, maximum 5 mii, pe când în ultimii 3-4 ani se vindeau anual 4-5 mii de apartamente. Totodată anual se aflau în construcție până la 10-12 mii de apartamente. În următorii trei ani stocul de apartamente noi nu o să modifice, practic toți acei care au avut intenția să lanseze proiecte noi le-au conservat până în 2010, iar unii pe doi-trei ani înainte. Peste doi-trei ani, când criza va fi depășită, putem să ajungem la situația ca pe piața primară să fie iarăși un deficit de apartamente pe o perioadă destul de scurtă, de unul-trei ani”. Acest deficit, în opinia lui Lilian Ciupac, ar putea să ducă la noi scumpiri.

DOSAR

Bursa imobiliară Lara, considerată cea mai reprezentativă din domeniu, constată că prețurile la apartamente în capitală continuă să scadă coborând la o medie de 707 euro pe metru pătrat în luna mai. Cel mai înalt preț pe metru pătrat a fost înregistrat la apartamentele cu 4 odăi din regiunea aeroportului - 959 euro/m.p., iar cel mai mic la apartamentele cu 2 odăi din regiunea aeroportului - 534 euro/m.p. Experții Bursei Lara sunt de părere că e nevoie de 2-3 ani ca prețurile de pe piața imobiliară să revină la valorile anului trecut. Cererea de imobile s-a redus, pe diferite segmente, cu circa 65-90% comparativ cu începutul acestui an.

„Prețurile nu se vor ridica. Dimpotrivă, vor scădea până la finele anului 2009, începutul anului 2010. Ba mai mult, vara va fi o perioadă foarte grea pentru piața imobiliară. Lunile iulie-august pentru piața imobiliară sunt în general dificile, însă criza va pune obstacole și mai mari în fața tranzacțiilor imobiliare. Există posibilitatea ca lucrurile să se amelioreze începând cu lunile octombrie-noiembrie”, a declarat pentru agenția de presă Info-Prim Neo Ghenadie Gurdiș, șeful Departamentului imobil nelocativ al Bursei imobiliare „Lara”.

În opinia expertului, la începutul anului 2010 ne putem aștepta la o creștere a cererii pe piața imobiliară. „Din punct de vedere economic, putem afirma că în a doua jumătate a anului 2010 există posibilitatea ca prețurile de pe piața imobiliară să înregistreze o creștere lentă”, a spus Gurdiș.

Elena Bejenaru, directorul direcției locative la Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, a declarat recent că statul analizează câteva posibilități de ajutor pe timp de criză a companiilor de construcții - fie prin cumpărarea apartamentelor în blocurile nefinisate, locuințe ce ar fi acordate ulterior ca și apartamente „sociale”, fie prin acordarea creditelor în acest domeniu. Ea spus că până acum au fost acordate 194 de autorizații pentru construcția blocurilor locative, iar 60 de companii au solicitat intervenția statului pentru a ieși din criză. Dintre acestea, firmele care au un grad de finalizare a construcțiilor de 60% ar solicita finanțări de 265 de milioane de lei, în timp ce companiile cu un grad de finalizare mai mic au necesități financiare evaluate la circa 2 miliarde de lei.

Promisiune-record: 500 mil USD

Rusia va oferi Republicii Moldova un credit de 500 de milioane de dolari, a anunțat, la 22 iunie, premierul rus Vladimir Putin, în cadrul unei întâlniri la Moscova cu președintele în exercițiu moldovean Vladimir Voronin.

„Am examinat solicitarea dumneavoastră privind acordarea unui credit pentru Moldova în mărime de jumătate de miliard de dolari. Credem că este posibil”, a declarat Vladimir Putin.

Premierul rus a spus că finanțarea necesită modificarea bugetului de stat al Federației Ruse și o adresare în acest sens către legislativul rus. „Suntem gata să facem acest lucru. Prima tranșă ar putea ajunge în Moldova deja într-o lună jumătate – două”, a subliniat Putin.

La rândul său, președintele Vladimir Voronin a spus că banii vor fi utilizați „pentru finanțarea mai multor proiecte investiționale”.

După revenirea la Chișinău, președintele moldovean a precizat că banii vor veni în trei tranșe: 150 mil USD în 2009, alte 150 mil USD – în 2010 și restul 200 mil USD – în 2011. Șeful statului a spus că la acest moment s-a luat decizia politică de a acorda acest credit, iar de-

taliile tehnice vor fi negociate de experți mai târziu. Sursele financiare vor fi îndreptate, potrivit lui Vladimir Voronin, în primul rând din domeniul infrastructurii – reparația drumurilor, construcția rețelelor de gazificare și de alimentare cu apă. Președintele Voronin a mai numit o prioritate lărgirea terenurilor irigate, de la o suprafață actuală de 100 mii hectare, la un plan de 600 mii hectare.

Șeful statului a subliniat că creditul rus nu va merge la consum, cheltuieli curente sau plata datoriilor. Vladimir Voronin a mai adăugat că se examinează și alte finanțări externe, bunăoară din China.

Detalii precum termenul de acordare a creditului, rata dobânzii și perioada de grație nu au fost făcute publice până acum. Dacă va fi ratificat de ambele țări, creditul de 500 mil USD ar reprezenta cel mai mare împrumut luat vreodată de Guvernul Republicii Moldova.

Mihai Manoli:

Când împrumuți bani trebuie să știi foarte clar ce faci cu acești bani și cum îi rambursezi

„La toamnă se reiau negocierile cu FMI asupra unui nou program. De regulă, una din condițiile FMI pentru semnarea acestui program ține de toate creditele externe pe care le ia țara – dobânzi, termene și alte particularități. Dacă condițiile creditului ne se încadrează în cerințele FMI, am putea avea probleme”, consideră Mihai Manoli, ministru al Finanțelor între 1999-2002. Potrivit lui, acest credit ar trebui să fie acordat „în condiții concesionale, condiții în care și FMI ne oferă finanțare”. „Atunci când împrumuți bani trebuie să știi foarte clar ce faci cu acești bani și cum îi rambursezi. În Republica Moldova însă nu vedem un plan concret de stimulare a economiei. S-a spus doar la general – pentru proiecte investiționale. Dar care anume? Nu ar fi binevenit ca împrumutul să fie direcționat spre stimularea consumului,

adică pentru pensii și salarii”, subliniază expertul.

Referitor la necesitatea împrumutului extern, dl Manoli spune că „noul Guvern, indiferent de culoarea sa, va avea nevoie de finanțare externe, deoarece resurse interne nu mai sunt suficiente pentru lupta cu criza”. „Sau vehiculat China și Federația Rusă în calitate de posibili creditori. Pentru noi 500 de milioane este o sumă mare. Pentru ei, nu este chiar atât de mult. Din experiența mea, negocierile cu China sunt foarte specifice – de regulă ei ridică problema forței de muncă și alte chestiuni atunci când oferă finanțare. De aceea, cred că negocierile cu Rusia sunt mai avansate”, spune Mihai Manoli. Dar ce sumă ar fi cea mai potrivită pentru Moldova? „Atunci când ceri bani și ești întrebat de ce sumă ai nevoie, răspunzi: dă-mi cât ai!”, afirmă Mihai Manoli.

Vladislav Kulminski:

Ajutorul nu va duce la rezolvarea problemelor structurale ale economiei moldovenești

„Ajutorul acordat de Rusia nu va duce la rezolvarea problemelor structurale ale economiei moldovenești și doar va permite – la o evoluție fericită a evenimentelor pentru Moldova – să supraviețuiască crizei și, în special, a consecințelor sociale, menținând ratingul partidului de guvernământ”, afirmă analistul Vlad Kulminski de la Asociația pentru politică externă. Vladislav Kulminski: „Acest credit, te-i mira dacă va ridica competitivitatea și stabilitatea economiei moldovenești într-o perspectivă mai depărtată, deoarece problemele poartă un caracter structural și se reduc, în primul rând, la interferența excesivă a puterii politice cu potențialul economic. Aceasta conduce la monopolizarea pieței și împiedică dezvoltarea potențialului antreprenorial a păturilor largi ale populației și, în consecință, apariția clasei mijlocii, care ar trebui să devină pivotul dezvoltării economice durabile a țării. Aceste probleme nu pot fi rezolvate prin câteva injecții financiare, cât de mari nu ar fi. Mai mult, în lipsa unor exigențe față de realizarea reformelor structurale, aceste injecții pot să consolideze tendințele negative din economie și să diminueze presiunea asupra puterii în vederea promovării reformelor economice”.

Mihai Bologan:

Republica Moldova niciodată nu a beneficiat de credite atât de mari

„Primul lucru care îngrijorează este suma creditului – 500 milioane dolari, Republica Moldova niciodată nu a beneficiat de credite atât de mari, în mod special din partea unui guvern”, opinează analistul economic Mihai Bologan. El adaugă că „de asemenea, trezește semne de întrebare scopul recepționării acestui credit – proiecte investiționale. În condițiile de criză, când nu există un concept clar pe ce proiecte ar trebui cheltuiți acești bani, se pune și întrebarea de ce am avea nevoie urgent de așa sumă mare”. „Relațiile cu Rusia nu au fost niciodată univoce, ne putem aminti de războiul vinurilor cu Moldova și Georgia, de cel al conservelor de pește cu Letonia, conflictul cârnii cu Polonia, iar cel mai recent, conflictul laptelui cu Belarus.

Fiind o piață mare și având capacități enorme de a importa, Rusia poate pune condiții foarte dure, uneori imposibile pentru partenerii săi comerciali, iar de multe ori acest fapt are o conotație politică și mai puțin economică”, spune dl Bologan. Prima tranșă urmează a fi primită în circa două luni, „decu după alegerile parlamentare, astfel că dacă PCRM vor câștiga ale-

gerile putem afirma că banii vor sosi în țară, în caz contrar, putem să ne așteptăm și la o renegociere a creditului sau chiar renunțarea la el din partea Chișinăului”. „Dacă e să reflectăm asupra tendințelor negative dictate de criza economică, putem ușor estima că valoarea creditului de jumătate de miliard ar putea compensa scăderea valorii remitențelor primite din partea emigranților moldoveni. Astfel, o scădere cu 30-40% a remitențelor înseamnă în termeni valorici cu circa 480-640 milioane USD primiți mai puțin în 2009 față de 2008”. Mihai Bologan estimează că „este foarte greu de anticipat eventuale condiționalități ce pot apărea. Important pentru R. Moldova e ca termenii și condițiile acordării creditului să fie transparente și avantajoase pentru țara noastră”. „Guvernul va putea utiliza un argument în retorica sa: faptul că FMI a refuzat acordarea creditului. Relația cu acest organism internațional va depinde mult de condițiile acordării creditului de către Rusia și de situația politică din țara noastră”, mai spune economistul.

DOSAR

Federația Rusă este cel mai mare creditor bilateral al Republicii Moldova. Aproape jumătate (133.51 mil. USD) din suma pe care Moldova o datora altor state la sfârșitul anului 2008 (276.18 mil. USD) erau împrumuturi luate din Rusia. Aceste datorii au fost acumulate până în anul 2000, mai ales la începutul anilor nouăzeci, când Chișinăul a contractat mai multe credite tehnice în situații de criză, inclusiv ca urmare a recoltei joase de cereale.

În ultimii 10 ani Guvernul moldovean nu a luat credite de la Federația Ruse. Datoriile pe împrumuturile rusești alcătuiau la finele anului 17.4% din totalul datoriei guvernamentale directe.

Banca Națională a Moldovei menționa într-un raport privind datoria externă că „ponderea organismelor internaționale este în continuă scădere, astfel acestea au deținut 28.4 la sută din totalul angajamentelor la împrumuturi externe și titluri de angajamente acumulate la sfârșitul anului 2008 /32.1 la sută – la sfârșitul anului 2007 și 38.1 la sută – la sfârșitul anului 2006).

La 12 mai 2006 Guvernul a semnat un acord cu Clubul de la Paris privind restructurarea unor datorii externe bilaterale în sumă de 150 mln USD față de Germania, Italia, Japonia, Federația Rusă și Statele Unite ale Americii. Moscova a acceptat să fie reeșalonate datorii în sumă de peste 100 mil. USD.

Datoriile față de creditorii bilaterali au fost restructurate până în anii 2020-2026. În aprilie Fondul Monetar Internațional prognoza în publicația „World Economic Outlook” („Perspective economice mondiale”) o creștere a datoriei externe a Moldovei de la 45,5% din PIB în 2008 la 54,8% în 2009. „Moldova nu a cerut credite de stabilizare a economiei de la alte țări, pentru a depăși criza”, declarase la mijlocul lunii februarie premierul Zinaida Greceanii. „Republica Moldova rămâne deschisă investitorilor din orice stat, însă, creditele preferă să la obțină în condiții preferențiale de la organisme financiare sau donatorii externi”, afirmase atunci prim-ministrul.

Factura crizei pentru contribuabili

Amploarea ajutoarelor de stat acordate de Uniunea Europeană pentru instituțiile financiare s-ar putea ridica, în cel mai pesimist scenariu, la 16,5% din PIB al Uniunii Europene (UE), a anunțat Comisia Europeană, potrivit Reuters.

Însă costurile fiscale nerecuperabile realizate pentru susținerea sectorului financiar ar putea fi limitate la 2,7% din PIB, a mai precizat executivul UE într-un raport anual al finanțelor publice.

În cele 49 de crize financiare ce au avut loc după 1970 în întreaga lume, costurile fiscale nete ale redresării sistemelor bancare au fost, în medie, de 13% din PIB, a anunțat Comisia. Însă costurile au depășit 50% în unele economii emergente.

Raportul vine în contextul în care Uniunea Europeană trece prin cea mai gravă criză economică de la cel de-al doilea Război Mondial, criza ce și-a avut originea în criza creditelor ipotecare cu grad de risc ridicat din Statele Unite, potrivit NewsIn.

Cele 16 state din zona euro au aprobat până în prezent ajutoare pentru sistemul bancar ce însumează 36,5 din PIB, din care au fost utilizate sume echivalente cu 11,1% din PIB, a anunțat Comisia.

Ajutoarele aprobate reprezintă injecții de capital, garanții

pentru bănci, desprinderi ale activelor toxice și asigurarea lichidității băncilor. O parte din ajutoarele aprobate ar putea să nu fie folosite, iar o parte din cele utilizate ar putea fi recuperate, însă experiențele din trecut arată că rata de recuperare este de mai puțin de 10% din banii cheltuiți inițial.

În Uniunea Europeană, ajutoarele publice aprobate se ridică la 43,6% din PIB, cu numai 12,8% utilizate.

Crizele anterioare din diversele părți ale lumii arată că sumele cheltuite de contribuabili pentru redresarea sistemului bancar ar putea fi reduse dacă acțiunile sunt rapide, cuprinzătoare și dacă beneficiază de susținere politică, a mai precizat Comisia.

Programul „Fermierul”, refăcut cu acordul UE

Programul „Fermierul”, conceput în 2005, trebuie refăcut și discutat la Comisia Europeană, a declarat premierul român Emil Boc, la finele săptămânii trecute. „Toți banii au fost cheltuiți și acum discutăm cu CE”, a spus Boc.

Actul normativ în baza căruia funcționa programul prevedea alocarea a 700 de milioane de lei, fie pentru ajutorul fermierilor care nu dispuneau de fonduri suficiente pentru derularea unui proiect SAPARD, fie pentru cei care doreau să realizeze investiții în agricultură.

Patru bănci au fost alese, în urma licitațiilor, să administreze acești bani, respectiv BCR, BRD, CEC și Carpatica. De asemenea, suma de 50 de milioane de lei a fost alocată Fondului de Garantare a Creditului Rural.

Potrivit sursei citate, prin programul „Fermierul” vor fi acordate subvenții pentru investițiile din cadrul măsurilor 121 privind modernizarea exploatațiilor agricole și 123 pentru creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere.

În Rusia

Cunoașterea limbii române se apreciază mai mult decât a limbii engleze

În Federația Rusă a intrat în vigoare un act normativ, potrivit căruia sunt formulate adaosurile salariale pentru cunoașterea limbilor străine de către colaboratorii serviciului federal pentru control asupra rulajului de droguri.

Potrivit regulamentului aprobat, colaboratorii serviciului vor primi 15 la sută din salariu "pentru cunoașterea și aplicarea în practică a limbilor vest-europene". Printre acestea se înscriu limba română, norvegiană, suedeză și greacă.

Cunoașterea limbilor franceză, engleză, germană sau portugheză se cotează cu un adaos de 10 la sută din salariul de funcție.

Totodată, limbi ca azerbaidjană, ar-

meană, chineză sau rromă se consideră în Rusia cele mai dificile. Pentru cunoașterea și aplicarea în practică a acestor limbi, angajații serviciului federal vor primi un adaos de 20 la sută din salariul de funcție.

Ucraina aplică măsuri de răspuns pentru cetățenii Cehiei

Cetățenii Cehiei, care doresc să-și perfecțeze o viză pe termen lung în Ucraina, vor fi obligați, din data de 1 iulie curent, să prezinte la secțiile consulare un certificat medical despre starea generală a sănătății, susține viceministrului Afacerilor Externe al Ucrainei, Constantin Eliseev.

"Vinerea trecută am adresat o notă părții ceh, prin care am anunțat că din 1 iulie curent, partea ucraineană va cere de la cetățenii Cehiei, care doresc să perfecțeze o viză de lungă durată pentru intrarea în Ucraina, să prezinte documente analogice celor care sunt solicitate de partea cehă de la cetățenii ucraineni", a menționat Eliseev.

Potrivit diplomatului ucrainean, MAE al Ucrainei s-a condus, în acest caz, de principiul de bază ale relațiilor internaționale - principiul reciprocității. Oficialul considera că o reacție adecvată din partea Cehiei ar fi anularea deciziei de pe-

zentare suplimentară a certificatelor medicale pentru obținerea vizelor pe termen lung.

Anterior se anunța că din 1 iunie toți doritorii de a intra pe teritoriul Cehiei pe un termen de pes-

te 90 de zile trebuie să prezinte certificate medicale despre faptul că nu sunt bolnavi de SIDA, tuberculoză și sifilis. Pe lângă toate, certificatul trebuie să fie tradus în limba cehă și autentificat la notar.

Printre țările în privința cărora au fost introduse noile reguli se mai află Moldova, Mongolia și Vietnam. Până în prezent nu se cunoaște care este reacția diplomației moldovenești la noile cerințe ale Cehiei.

Germania insistă asupra atragerii Rusiei și a Turciei în proiectele din cadrul programului "Parteneriatul Estic"

Germania insistă asupra atragerii Rusiei și a Turciei în proiectele, care vor fi realizate în cadrul inițiativei "Parteneriatul Estic".

Declarația a fost făcută de reprezentantul special al ministerului german al Afacerilor Externe pentru Europa de Vest, Asia Centrală și Caucaz, Hans-Dieter Lucas, în cadrul conferinței "Rusia, Ucraina și Parteneriatul Estic" organizată de Consiliul guvernamental pentru politică externă din Germania.

"Guvernul Germaniei insistă la Bruxelles ca proiectele "Parteneriatului Estic" să fie ela-

borate cu participarea Rusiei și a Turciei", a declarat oficialul. Totodată, diplomatul german a atras atenția asupra faptului că Rusia nu este mulțumită de "Parteneriatul Estic".

"Totul depinde de faptul, dorim noi să construim niște relații pe principiul competitivității și, ca și în trecut, să nu avem nici un succes, sau ne dorim sinergie. Cred că răspunsul UE este univoc - cea de-a doua variantă. De aceea nu vedem care ar fi contra-

riile între "Parteneriatul Estic" și parteneriatul strategic cu Rusia", a accentuat reprezentantul special al MAE german.

Summitul de inaugurare a "Parteneriatului Estic" a avut loc la 7 mai la Praga. "Parteneriatul Estic" este o inițiativă nouă a Uniunii Europene, propusă în 2008, pentru consolidarea cooperării cu țările partenere din estul comunității europene: Moldova, Georgia, Armenia, Azerbaidjan, Belarus și Ucraina. Pentru realizarea acestui proiect vor fi alocate 600 mln de euro pe perioada anilor 2009-2013.

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

POȘTA MOLDOVEI

Prețuri de abonare (lei)

PM 21948

9 luni

6 luni

8 luni

72

48

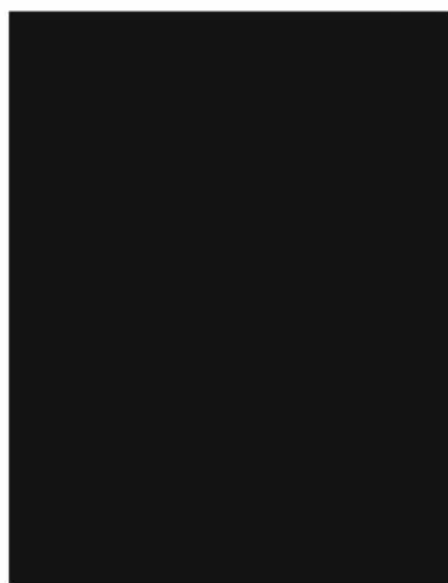
64

Abonamente la ziarul Agromediainform pot fi perfectate în toate oficiile poștale sau la adresa redacției, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 123 „V”

În fiecare ediție veți găsi informații veridice și complete care vor fi de folos la inițierea sau dezvoltarea afacerilor, identificarea noilor parteneri și a piețelor de desfacere. Vor fi oferite recomandări ale specialiștilor pentru diverse situații cu care se confruntă producătorii agricoli, informații despre politicile statului și cele europene în domeniul agriculturii și a afacerilor rurale etc.

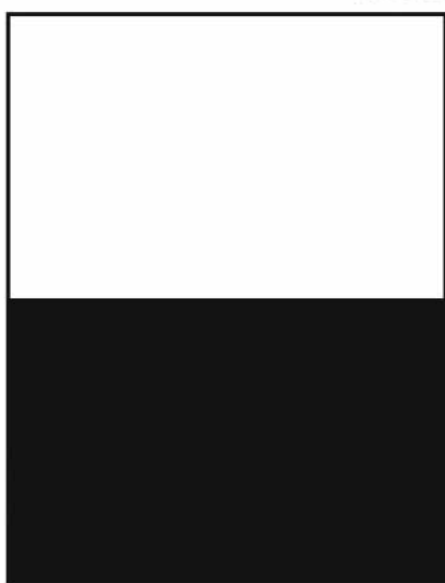

Tarife publicitate

1 pagină: 270 x 390 mm

Interior: 5200 lei
Ultima: 7300 lei

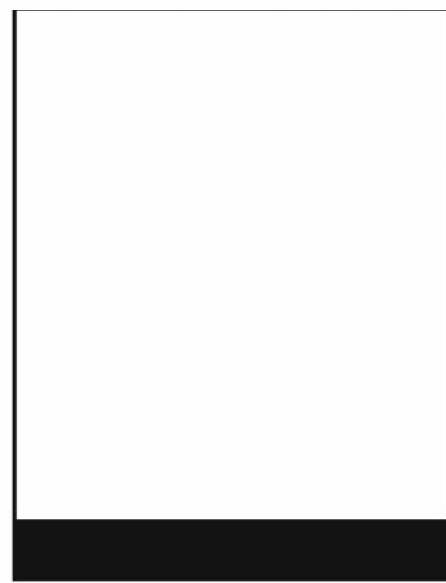
1/2 pagină: 270 x 195 mm

Interior: 2600 lei
Ultima: 3600 lei

1/4 pagină: 135 x 195 mm

Interior: 1300 lei
Ultima: 1800 lei

1/13 pagină: 270 x 30 mm

Interior: 400 lei
Ultima: 560 lei
În fiecare pagină: 4400 lei

Inserturi publicitare: pliante, broșuri etc.

1 leu bucata / pentru o apariție

În cazul mai multor apariții: 0,5 lei / bucata

Pentru calcularea altor module se va utiliza prețul pentru
1 centimetru pătrat de suprafață:

1 cm²: 10 lei - prima pagină
7 lei - ultima pagină
5 lei - paginile interioare

Reduceri:

5 % din suma totală - 3 apariții
10 % din suma totală - 5 apariții
20 % din suma totală - 10 și mai multe apariții

- Doriți să începeți o afacere în domeniul agricol și nu știți în ce domeniu să investiți?
- Doriți să extindeți afacerea existentă și nu sunteți siguri de unde puteți lua credit?
- Doriți să obțineți preț bun pentru producția crescută cu multă muncă?
- Doriți să fiți la curent cu noutățile din Moldova și regiune?

Ziarul „Agromediainform” este ceea ce aveți nevoie!

Ziarul poate fi abonat în toate oficiile ÎS Poșta Moldovei și la redacție, (+37322) 235698

Regiunea ta. Ziarul tău. Agromediainform.

Departamentul Publicitate și Abonare Agromediainform
Tel.: (+373 22) 235698, GSM: (+373) 69328884 E-mail: publicitate@agroinform.md

La pregătirea ediției curente a ziarului au fost folosite informații ale agențiilor BASA-press, Info-Prim Neo, Omega

AGRO
inform

Publicație Periodică a Federației
Naționale a Agricultorilor din Moldova
“AGROinform”

Redactor-șef: Alexandru GÎSCĂ
Maketare: Gaby LUCHIȚĂ

Adresa redacției: MD-2004, Chișinău,
bd. Ștefan cel Mare, 123 V.
Tel.: 23-56-98
e-mail: publicitate@agroinform.md
www.agroinform.md, www.agravista.md

Comanda nr. 1056

Tiparul executat PRAG-3

* OFERTE		
Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Ardei iute	100 kg	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 0 691 71801
Brânză de vaci	nelimitat	Braga Andrei Căușeni, s.Cârnățenii-Noi, Tel.: 0 797 81796
Brânză de vaci	nelimitat	Voronco Lidia Căușeni, s. Cârnățenii-Noi, Tel.: (243) 23763
Castraveți	1 tonă	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 0 691 71801
Castraveți	1 tonă	Glodeanu Anatolie Ungheni, s. Manoilești, Tel.: (236) 73253, 0 795 50647
Castraveți	1 tonă	Strungaru Nicolae Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75207, 0 693 57289
Cireșe	20 tone	Agrogirla Fălești, s. Năvârnet, Tel.: (259) 73431, 0 692 13297
Combină de recoltat sfecla	1 unitate	PANVAS Drochia, s.Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222
Combină CPS-5G	1 unitate	Panuța Vasile Căușeni, s.Zaim, Tel.: (243) 23763, 22984
Dovlecei	1 tonă	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 0 691 71801
Dovlecei	1 tonă	Strungaru Nicolae Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75207, 0 693 57289
Făină de grâu	5 tone	Spătaru Olga Căușeni, Tel.: 069400995
Făină de grâu	2 tone	Țurcanu Victor Drochia, s.Pelinia, Tel.: (252) 58407
Făină de porumb	nelimitat	Doibani Anatolie Căușeni, s.Baimaclia, Tel.: 067269147
Frișcă	nelimitat	Voronco Lidia Căușeni, s. Cârnățenii-Noi, Tel.: (243) 23763
Frișcă	nelimitat	Braga Andrei Căușeni, s.Cârnățenii-Noi, Tel.: 079781796
Frunze de salată roșii și verzi	200 kg	Glodeanu Anatolie Ungheni, s. Manoilești, Tel.: (236) 73253, 0 795 50647
Grâu	300 tone	Gruprior-Agro Fălești, s. Chetris, Tel.: (259) 61339, 51698, 0 695 53653
Grâu	40 tone	Busuioc Galina Orhei, s.Persecina, Tel.: (235) 47230, 47920, 0 691 57573
Grâu	20 tone	Abilitate-Agro Fălești, s. Călugar, Tel.: (259) 23320, 67700
Iepurași mici	50 animale	Popov Vitalie Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 699 04980
Încărcător sfecla	1 unitate	PANVAS Drochia, s.Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Mazăre	20 tone	Palaiciuc Constantin Orhei, s.Bulăiești, Tel.: (235) 24955, Fax: (235) 27768
Pătrunjel verde	1 tonă	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 0 691 71801
Miere de albine	700 kg	Curcenco Dumitru Cantemir, s. Chioselia, Tel.: (273) 54461
Miere de albine	700 kg	Moisa Emilian Cantemir, s. Pleseni, Tel.: (273) 74326
Porumb boabe	100 tone	SRL "IUNALISagro" Glodeni, s. Petrunea, Tel.: (249) 92244, 0 692 71793
Porumb în știuleți	50 tone	SRL "IUNALISagro" Glodeni, s. Petrunea, Tel.: (249) 92244, 0 692 71793
Porumb	10 tone	Zlati Marcel Cantemir, s. Enichioi, Tel.: (273) 79300
Porumb	10 tone	Cojocaru Gheorghe Cantemir, s. Enichioi, Tel.: (273) 73321
Porumb	1 tonă	Cojocaru Nicolae Drochia, Tel.: 0 695 72223
Purcei de rasă	140 animale	Sergio & JCM Drochia, s.Gribova, Tel.: 0 687 73406
Semințe de porumb	80 tone	Vastadum Fălești, s. Marandeni, Tel.: 0 692 12681
TRACTOR T70	3 unități	PANVAS Drochia, s.Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222
Tractor T150	1 unitate	PANVAS Drochia, s.Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222
Orz	100 tone	Victoria Agro Orhei, s. Sărătenii-Vechi, Tel.: (258) 73300, 0 692 58568
Orz	70 tone	Taniserv Agro Fălești, s. Sărata Veche, Tel.: (259) 64 441, 0 693 25319
Orz	20 tone	Busuioc Galina Orhei, s.Persecina, Tel.: (235) 47230, 47920, 0 691 57573
Orz	20 tone	Palaiciuc Constantin Orhei, s.Bulăiești, Tel.: (235) 24955, Fax: (235) 27768
Combină de recoltat sfecla	1 unitate	PANVAS Drochia, s.Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 0 780 12222
Ovăz	20 tone	Trofion Agro Orhei, s.Chiștenița, Tel.: (235) 78230, 78289, 0 690 89481
Ovăz	10 tone	Abilitate-Agro Fălești, s. Călugar, Tel.: (259) 23320, 67700
Varză timpurie	60 tone	Popov Vitalie Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 699 04980
Varză timpurie	50 tone	Vindex Agro Orhei, s.Mălăești, Tel.: (235) 51648, 0 795 35158, Fax: (235) 51648

П о с т р о й с в о й у с п е х !

LIGA-2

tuv

CELEST

Panouri Sandwich

producere comercializare montaj

CASUȚE-VAGONETE

MULTIFUNCȚIONALE

(montabile-demontabile)

producere și montare

VATĂ MINERALĂ BAZALITĂ

material izolant multifuncțional

PENOPOLISTIROL

termoizolarea pereților, caselor,

acoperișurilor (M-15, M-25, M-35)

PANEL

SYSTEM

PAROC

PENOX

Tel./fax: /+37322/ 276729, 277283,

GSM: 069777595

www.panelsystem.md www.liga2.md

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Ardei dulce	nelimitat	Ionel Petru Nisporeni, s. Bălăurești, Tel.: (264) 48249, 23857, 0 695 31629
Brânză de oi	1 tonă	Gheorghe Palii Fălești, s.Ciolacu Vechi, Tel.: (259) 78 228
Cartofi	1 490 tone	ICS "Terra-Capital" SRL Cahul, Tel.: (299) 24 02 00, Fax: (299) 24 36 81
Castraveți	nelimitat	Stavila Zinaida Orhei, s. Jora de Mijloc, Tel.: (235) 55415, 55915
Castraveți	5 tone	Glodeanu Anatolie Ungheni, s. Manoilești, Tel.: (236) 73253, 0 795 50647
Castraveți	3 tone	Ojog Valentina Ungheni, s Buzduganii de Jos, Tel.: (236) 50275, 93762, 0 697 84220

AGRAVISTA

Oferta www.AgraVista.md

Realitățile actuale confirmă că informația veridică, operativă, completă poate contribui la luarea unor decizii corecte și reprezintă un factor important în asigurarea succesului unei afaceri.

Federația Agricultorilor AGROinform oferă un serviciu nou - **Abonamente AgraVista** - care permit informa-rea rapidă a tuturor abonaților portalului www.agravista.md despre: *prețurile pentru fructe, legume și cereale, informații analitice, știri zilnice, tehnologii, expoziții internaționale, oferte comerciale și companii din baza de date.* Adicional, portalul conține informație unică despre prețurile la fructe și legume pentru anii anteriori.

Abonații portalului au posibilitatea să-și plaseze ofertele comerciale proprii, să acceseze ofertele comercia-le din Moldova, CSI, Europa, să-și găsească parteneri comerciali, realizând contracte de lungă durată.

Studiile arată că prin intermediul portalului nostru au fost efectuate tranzacții în valoare de **2,3 mln dolari SUA!**

Fiecare utilizator al acestui portal va găsi ceea ce-l interesează!	Tarife, dolari SUA
Abonamentul A - Prețuri săptămânale angro fructe, legume (Moldova, Ucraina, Rusia, Polonia) - Prețuri producători pentru fructe, legume și cereale - Prețuri mondiale cereale și de la Bursa de Mărfuri din Moldova - Monitorizare săptămânală a fructelor și legumelor - Studii lunare pe produse - Analize statistice trimestriale export-import (fructe, legume, cereale) - Analize lunare ale sectorului cerealier în Moldova - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform	1 lună – 20 3 luni (reducere 10%) – 54 12 luni (reducere 35%) – 144
Abonamentul B - Plasarea cererilor și ofertelor proprii pe www.agravista.md - Valabilitate a ofertelor timp de 12 luni - Înscrierea în baza de date www.agravista.md - Promovarea ofertelor în ziarul Agromediainform - Promovarea ofertelor pentru export pe site-uri străine - Cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform	1 lună -15 3 luni (reducere 15%) - 38 12 luni (reducere 45%) – 99
Abonamentul C	Pentru Abonamentul C se oferă reducere 20% conform tarifelor Abonamentelor A și B
Acces public	Gratis

Știri zilnice, Oferte comerciale, Baze de date de produse și companii, Studii în cadrul Coalitiei pentru Dezvoltare Rurală, Analize economice, Tehnologii, Dezvoltarea businessului/ Idei de afaceri, Istorii de succes, Expoziții

Astfel, la ora 10 dimineța primiți pe e-mail prețurile zilnice angro pentru 58 produse (fructe și legume) din **Moldova:** Edineț, Bălți, Chișinău, Ungheni, Cahul, **Ucraina, Polonia** și cele mai recente oferte comerciale plasate, știri zilnice despre piața de fructe, legume și cereale.

Pentru detalii privind contractarea abonamentelor contactați Tatiana Vasilița, oficiul AGROinform în **Chișinău:** 23 56 96.

Abonamentul AgraVista vă informează rapid **pe email!**

Abonamentul AgraVista vă permite să accesați toată informația **direct pe portal!**

Abonamentul AgraVista vă oferă prin poștă un **buletin lunar!**

AGRAVISTA

Completați Ofertă / Cerere

Vând ☐

Cumpăr ☐

Produs	
Cantitate	☐ tone ☐ litri ☐ bucăți
Preț	Lei MDL/unitate
Anunț valabil începând cu	data _____ luna _____ anul _____
Anunț valabil până la	data _____ luna _____ anul _____
Detalii produs:	

Nume vânzător/ cumpărător	
Adresa	
Telefon	
Detalii vânzător/ cumpărător:	

Federația Agricultorilor AGROinform

info@agroinform.md | www.agravista.md

* OFERTE

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Grâu	300 tone	Birzoi Alexandru Hâncești, s. Marinild, Tel.: (269) 23408, 068083841
Grâu	100 tone	Taniserv Agro Fălești, s. Sărata Veche, Tel.: (259) 64 441, 0 69325319
Iepuri	nelimitat	Matenco Grigore Orhei, s. Braviceni, Tel.: (235) 51231
Miere de albine	nelimitat	Moscaliuc Nicolae Ungheni, Tel.: (236) 25619
Miere de albine	nelimitat	Ceban Vitalie Orhei, Tel.: (235) 24528, 27768
Miere de mai	nelimitat	Leuca Vasile Nisporeni, s. Boldurești, Tel.: (264) 64387
Miez de nuci	1 tonă	Fasnuc Nisporeni, Tel.: (264) 22477, 0 79420449
Morcov	10 tone	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 0 69171801
Porumb	70 tone	Agro-SZM Drochia, Tel.: (252) 2 35 07
Porumb boabe	25 tone	Ira Timcu Glodeni, s.Petrunea, Tel.: (249) 24069
Porumb boabe	20 tone	Ulinici Maria Nisporeni, Tel.: (264) 23453, 0795 96327
Porumb	10 tone	Țurcan Valentina Cantemir, s.Baimaclia, Tel.: (273) 43209
Porumb	5 tone	Croitoru Petru Nisporeni, Tel.: (264) 23355, 079545586
Porumb boabe	5 tone	Croitoru Petru Nisporeni, Tel.: (264) 23355
Porci	nelimitat	Burlescu Simion Orhei, s. Isacova, Tel.: (235) 40671, 069239 631
Orz	200 tone	Birzoi Alexandru Hâncești, s. Marinild, Tel.: (269) 23408, 068083841
Orz	130 tone	Calea Zaicanilor Râșcani, s.Zaicani, Tel.: (256) 72544, 72752, 0 691 19465
Orz furajer	50 tone	Falsemagro Fălești, Tel.: (259) 23195
Roșii	nelimitat	Ionel Petru Nisporeni s. Bălăurești, Tel.: (264) 48249, 23857, 069531629
Roșii	nelimitat	Stavila Zinaida Orhei, s. Jora de Mijloc, Tel.: (235) 55415, 55915

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Roșii	20 tone	Glodeanu Anatolie Ungheni, s. Manoilești, Tel.: (236) 73253, 0795 50647
Roșii	2 tone	Ojog Valentina Ungheni, s Buzduganii de Jos, Tel.: (236) 50275, 93762, 0697 84220
Stoloni de căpsuni	10 000 bucăți	Pînzaru Nicolae Ungheni, s. Bumbăta, Tel.: (236) 44275, 069400519
Vaci mulgătoare	50 animale	Ciobanu Vasile Hâncești, Tel.: (269) 23408, 068083841
Vițică	1 animal	Țurcan Valentina Cantemir, s.Baimaclia, Tel.: (273) 43209
Varză	nelimitat	Stavila Zinaida Orhei, s. Jora de Mijloc, Tel.: (235) 55415, 55915
Varză	10 tone	Capatina Gheorghe Ungheni, s. Bumbăta, Tel.: 069184314
Varză	7 tone	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 069171801
Varză	4 tone	Timinschii Valeriu Nisporeni, s Bălăurești, Tel.: (264) 49220
Vin roșu	2 tone	Ciorici Vasili Nisporeni, s.Șendreni, Tel.: (264) 63-066
Vișine	15 tone	Bezeni Agro Fălești, s.Glingeni, Tel.: (259) 71385, 079540692
Vișine	8 tone	Agro-Pompa Prim Fălești, s.Pompa, Tel.: (259) 76530, 0795 59232
Vișine	7 tone	Gruprjor-Agro Fălești, s. Chetris, Tel.: (259) 61339, 51698, 069553653
Agregat pentru curățat boabe OVS -25	1 unitate	Bujor Vitalie Ungheni, s.Alexeevca, Tel.: (236) 71205
Ulei rafinat de floarea- soarelui îmbuteliat	2 tone	Spataru Iurie Ungheni, s. Bușila, Tel.: (236) 75400
Usturoi	5 tone	Dvorjanschii Andrei Glodeni, Tel.: 069322045
Zahăr	4 tone	Țurcanu Vasile Drochia, s. Antoneuca, Tel.: (252) 27032, 078012222

* Preț negociabil

Mai multe oferte
și cereri găsiți pewww.agravista.md

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Varză timpurie	15 tone	Vladei Ion Ungheni, s.Chirileni, Tel.: 0 691 71801
Varză timpurie	15 tone	Strungaru Nicolae Ungheni, s. Chirileni, Tel.: (236) 75207, 0 693 57289
Vin roșu	10 tone	Guțu Petru Nisporeni, s Vărzărești, Tel.: (264) 65313, 0 698 89739
Unt	nelimitat	Voronco Lidia Căușeni, s. Cărnățenii-Noi, Tel.: (243) 23763
Unt	nelimitat	Braga Andrei Căușeni, s.Cărnățenii-Noi, Tel.: 079781796

* CERERI

Produs	Cantitate	Descrierea companiei:
Floarea- soarelui	nelimitat	SRL CRISMANPROT Nisporeni, Tel.: (264) 22860, 0 795 30434
Grâu alimentar	1000 tone	IPC " Bucovăț" SRL Chișinău, str. Armenească 29/1, Tel.: (22) 225112, 222019, 0 794 80289
Grâu alimentar	500 tone	Brut Grup Drochia, Tel.: (252) 27032, 0 796 44700
Miez de nuci	nelimitat	SRL CRISMANPROT Nisporeni, Tel.: (264) 22860, 0 795 30434
Remorcă 2PTS-4	1 unitate	"CBCIM" Căușeni Căușeni, Tel.: (243) 23763, 0 672 69111
Semințe de bostan	nelimitat	SRL CRISMANPROT Nisporeni, Tel.: (264) 22860, 0 795 30434
Ardei dulce	nelimitat	Fortuna PLUS Nisporeni, s.Budești, Tel.: (264) 418780
Castraveți	nelimitat	Fortuna PLUS Nisporeni, s.Budești, Tel.: (264) 418780
Cireșe	48 tone	Litvinenco Igori Glodeni, Tel.: 079501046
Dovlecei	nelimitat	Fortuna PLUS Nisporeni, s.Budești, Tel.: (264) 418780
Floarea-soarelui	nelimitat	SRL CRISMANPROTNisporeni, Tel.: (264) 22860, 079530434
Miez de nuci	nelimitat	SRL CRISMANPROTNisporeni, Tel.: (264) 22860, 079530434
Morcov	nelimitat	Fortuna PLUS Nisporeni, s.Budești, Tel.: (264) 418780
Semințe de bostan	nelimitat	SRL CRISMANPROTNisporeni, Tel.: (264) 22860, 079530434
Roșii	nelimitat	Fortuna PLUS Nisporeni, s.Budești, Tel.: (264) 418780

AGRAVISTA

Stimați fermieri,

Sunteți în plin sezon de recoltare și desigur, cea mai acută problemă este –
UNDE SĂ VÂND PRODUCȚIA?Federația Agricultorilor AGROinform vă vine în ajutor prin intermediul Bursei Agricole on-line din Moldova www.agravista.md.

Ce este AgraVista?

Bursa Agricolă on-line AgraVista - www.agravista.md este un portal în Internet destinat producătorilor, comercianților și prestatorilor de servicii din domeniul agroalimentar și este instrumentul ideal pentru a vă comercializa producția, oferindu-vă posibilitatea de a găsi potențiali cumpărători sau furnizori pe termen lung.www.agravista.md este unicul portal informațional din Moldova ce oferă informație operativă și analitică specializată pentru toți operatorii pieței de fructe, legume și cereale.Studiile arată că prin intermediul portalului nostru au fost efectuate tranzacții comerciale în valoare de **2,3 mln dolari SUA!**

În cadrul bursei puteți să:

- plasați anunțul de vânzare sau cumpărare de produse
- vizualizați cantitățile și prețurile la produsele agricole
- vizualizați prețurile angro pentru fructe, legume și cereale din Moldova, Ucraina, Rusia și Polonia
- vizualizați prețurile producătorilor pentru fructe, legume și cereale
- vizualizați studii pe produse
- vizualizați analize ale exportului și importului
- vă informați despre cele mai noi tehnologii
- vă informați despre expozițiile internaționale de profil agricol
- citiți cea mai recentă apariție a ziarului Agromediainform

Pentru a plasa oferta pe Bursa Agricolă AgraVista sau pentru a afla detalii despre www.agravista.md trebuie să completați și să trimiteți formularul de înscriere a ofertei de produse la centrul regional AGROinform din regiunea în care activați:**Anenii Noi, Gura Băcului** [265] 41 2 32, **Cahul** [299] 2 14 13, **Cantemir** [273] 2 28 53, **Căușeni** [243] 2 37 63, **Drochia** [252] 2 70 32, **Edineț** [246] 2 43 84, **Fălești** [259] 2 29 51, **Hâncești** [269] 2 34 08, **Glodeni** [249] 2 40 69, **Nisporeni** [264] 2 38 57, **Orhei** [235] 2 49 55, **Orhei, Peresecina** [235] 47 2 67, **Râșcani** [256] 2 45 84, **Ungheni** [236] 2 34 55 sau direct la oficiul AGROinform în **Chișinău** [22] 23 56 96.

Vă urăm succes în activitatea Dumneavoastră!

AGRAVISTA

Denumire companie	
Manager	
Adresa	
Telefon/Fax	
Email	
Web pagină	
Descriere companie	

Produs(e)	Cantitate ☐ tone ☐ litri ☐ bucăți	Preț, Lei MDL/unitate

Pentru a plasa oferta pe Bursa Agricolă AGRVISTA trebuie să completați și să trimiteți formularul de înscriere a ofertei de produse la centrul regional AGROinform din regiunea în care activați:

Anenii Noi, Gura Băcului [265] 41 2 32, **Cahul** [299] 2 14 13, **Cantemir** [273] 2 28 53, **Căușeni** [243] 2 37 63, **Drochia** [252] 2 70 32, **Edineț** [246] 2 43 84, **Fălești** [259] 2 29 51, **Hâncești** [269] 2 34 08, **Glodeni** [249] 2 40 69, **Nisporeni** [264] 2 38 57, **Orhei** [235] 2 49 55, **Orhei, Peresecina** [235] 47 2 67, **Râșcani** [256] 2 45 84, **Ungheni** [236] 2 34 55 sau direct la oficiul AGROinform în **Chișinău** [22] 23 56 96.

Federația Agricultorilor AGROinform